

KANDUNGAN

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAANPERTANYAAN	(Halaman 1)
RANG UNDANG-UNDANG:	
Rang Undang-undang Perbekalan 2002	(Halaman 13)
USUL:	
Anggaran Pembangunan 2002	(Halaman 13)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

Yang Amat Berbahagia Tuan Yang diPertua, Tun Dr. Mohamed Zahir bin Haji Ismail, S.S.M., P.M.N., S.P.M.K., D.S.D.K. J.M.N.

Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad, D.K.(Brunei), D.K.(Perlis), D.K.(Johor), D.U.K., S.S.D.K., S.S.A.P., S.P.M.S., S.P.M.J., D.P. (Sarawak), D.U.P.N., S.P.N.S., S.P.D.K., S.P.C.M., S.S.M.T., D.U.M.N., P.I.S. (Kubang Pasu)

- “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Abdullah bin Haji Ahmad Badawi, D.G.P.N., D.S.S.A., D.M.P.N., D.J.N., K.M.N., A.M.N., S.P.M.S. (Kepala Batas)
- “ Menteri Pengangkutan, Dato' Seri Dr. Ling Liong Sik, S.P.M.P., D.G.S.M., D.P.M.P. D.P.M.S. (Labis)
- “ Menteri Kerja Raya, Dato' Seri S. Samy Vellu, S.P.M.J., S.P.M.P., D.P.M.S., P.C.M., A.M.N. (Sungai Siput)
- “ Menteri Perusahaan Utama, Dato' Seri Dr. Lim Keng Yaik, S.P.M.P., D.G.P.N, D.P.C.M. (Beruas)
- “ Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Datuk Amar Leo Moggie anak Irok, D.A., P.N.B.S. (Kanowit)
- “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Seri Rafidah Aziz, S.P.M.P., S.P.M.T., D.P.M.S., A.M.N. (Kuala Kangsar)
- “ Menteri Pertahanan, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Haji Abdul Razak, S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., D.P.M.S., P.N.B.S., D.U.B.C.(T). (Pekan)
- “ Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Dato' Law Hieng Ding, P.N.B.S., K.M.N., P.B.S., P.B.J. (Sarikei)
- “ Menteri Luar Negeri, Datuk Seri Syed Hamid bin Syed Jaafar Albar, S.P.M.J., S.P.D.K., D.P.M.J., S.M.J., A.M.N. (Kota Tinggi)
- “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Tan Sri Dato' Haji Muhyiddin bin Haji Mohd. Yassin, P.I.S., B.S.I., S.M.J., P.S.M., S.P.M.J. (Pagoh)
- “ Menteri Kesihatan, Datuk Chua Jui Meng, D.I.M.P., S.I.M.P., S.M.J, P.I.S (Bakri)
- “ Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dato' Dr. Siti Zaharah binti Sulaiman, S.I.M.P., D.S.A.P., D.I.M.P. (Paya Besar)
- “ Menteri Penerangan, Tan Sri Dato' Seri Mohd. Khalil bin Yaakob, P.S.M., S.S.A.P., S.I.M.P., D.S.A.P., J.S.M., S.M.P. (Kuantan)
- “ Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato' Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir, P.G.D.K., D.S.D.K., A.M.K. (Kulim-Bandar Baharu)
- “ Menteri Sumber Manusia, Datuk Dr. Fong Chan Onn, D.M.S.M. (Selandar)
- “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato' Seri Ong Ka Ting, D.P.M.P. (Pontian)
- “ Menteri Pembangunan Usahawan, Dato' Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. (Chenderoh)
- “ Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato' Haji Azmi bin Khalid, D.P.M.P., S.M.P., P.J.K. (Padang Besar)

Yang Berhormat Menteri Belia dan Sukan, Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein,
D.S.A.P., D.P.M.J. (Tenggara)

- " Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Bernard Giluk Dompok (Kinabalu)
- " Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Seri Utama Dr. Rais bin Yatim, S.P.N.S., D.S.N.S. (Jelebu)
- " Menteri Pertanian, Datuk Effendi Norwawi (Kuala Rajang)
- " Menteri Pembangunan Wanita dan Keluarga, Dato' Hajah Shahrizat binti Abdul Jalil, D.I.M.P. (Lembah Pantai)
- " Timbalan Yang di-Pertua, Dato' Haji Muhamad bin Abdullah, D.I.M.P., S.M.P., P.J.K. (Maran)
- " Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Lim Si Cheng, P.I.S. (Senai)
- " Timbalan Menteri Penerangan Dato' Haji Mohd. Khalid bin Mohd. Yunus, D.S.N.S. (Jempol)
- " Timbalan Menteri Luar Negeri, Datuk Dr. Leo Michael Toyad, P.G.D.K., J.B.S. (Mukah)
- " Timbalan Menteri Kesihatan, Dato' Seri Dr. Suleiman bin Mohamed D.P.M.S., S.S.S.A (Titiwangsa)
- " Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Peter Chin Fah Kui, P.G.B.K. (Miri)
- " Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Kerk Choo Ting, D.P.M.P. (Taiping)
- " Timbalan Menteri Kewangan, Dato' Chan Kong Choy, D.S.A.P., D.P.M.S. (Selayang)
- " Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Dato' S. Subramaniam, D.P.M.J., D.S.N.S., S.M.J. (Segamat)
- " Timbalan Menteri Pertahanan, Datuk Mohd. Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K. (Semporna)
- " Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri Datuk Douglas Uggah Embas, P.G.B..K., P.B.S., A.B.S., A.M.N. (Betong)
- " Timbalan Menteri Kewangan, Dato' Dr. Haji Shafie bin Haji Mohd. Salleh, D.S.S.A., S.M.S., S.S.A., K.M.N. (Kuala Langat)
- " Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato' Chor Chee Heung, D.S.D.K., A.M.N., J.P. (Alor Setar)
- " Timbalan Menteri Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Datuk Tan Chai Ho, P.J.N., K.M.N., A.M.N. (Bandar Tun Razak)
- " Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, Dato' G. Palanivel, D.S.S.A., S.S.A., P.J.K. (Hulu Selangor)
- " Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Datuk Ong Tee Keat, P.J.N., S.M.S. (Ampang Jaya)
- " Timbalan Menteri Pengangkutan, Tan Sri Dato' Seri DiRaja Ramli bin Ngah Talib, P.C.M., S.P.C.M., A.M.N., J.P. (Pasir Salak)
- " Timbalan Menteri Pertanian, Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar, D.G.P.N., D.M.P.N., P.P.T. (Tasek Gelugor)
- " Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Alam Sekitar, Dato' Zainal bin Dahalan, P.J.K., K.M.N., J.S.M., D.P.M.S. (Sabak Bernam)

Yang Berhormat	Timbalan Menteri Dalam Negeri, Dato' Zainal Abidin bin Zin, D.P.M.P., P.M.P. (Bagan Serai)
"	Mulia Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tengku Dato' Seri Azlan ibni Sultan Abu Bakar, S.P.T.J., D.S.A.S. (Jerantut)
"	Timbalan Menteri Kerja Raya, Tuan Mohamed Khaled bin Haji Nordin P.I.S. (Johor Bahru)
"	Timbalan Menteri Perusahaan Utama, Datuk Anifah Aman (Beaufort)
"	Timbalan Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, Dr. Tan Kee Kwong (Segambut)
"	Timbalan Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dr. Tiki anak Lafe (Mas Gading)
"	Timbalan Menteri Kebudayaan, Kesenian dan Pelancongan, Dato' Dr. Ng Yen Yen (Raub)
"	Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dr. Abdul Latiff bin Ahmad (Mersing)
"	Timbalan Menteri Pendidikan, Dato' Hon Choon Kim, D.S.N.S. (Seremban)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian, Dato' Abu Bakar bin Taib, D.S.D.K., S.D.K., B.C.K., K.M.N., P.J.K. (Langkawi)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri, Datuk Seri Abu Zahar bin Isnin, D.G.S.M., D.M.S.M., A.M.N. (Jasin)
"	Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop, P.P.T., A.M.N., A.M.P., P.M.P. (Gerik)
"	Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Haji Noh bin Haji Omar, D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. (Tanjong Karang)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Pengangkutan, Tuan Ir. Donald Lim Siang Chai (Petaling Jaya Selatan)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Kerja Raya, Datuk Yong Khoon Seng, D.S.P.N., K.M.N. (Stampin)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan, Tuan Hashim bin Ismail, P.P.N., P.I.S. (Ledang)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Tenaga, Komunikasi dan Multimedia, Tuan Chia Kwang Chye (Bukit Bendera)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Tuan Wong Kam Hoong, K.M.N. (Bayan Baru)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan, Tuan S. G. Sothinathan (Telok Kemang)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Tanah dan Pembangunan Koperasi, Dr. Robia binti Dato' Kosai (Muar)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat, Dato' S. Veerasingam, P.M.P., A.M.P, A.M.N. (Taph)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Usahawan, Datuk Rizalman bin Abdullah, P.G.D.K., J.P. (Tenom)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar, Puan Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim, P.B.S., P.P.B., (Santubong)

Yang Berhormat	Setiausaha Parlimen Kementerian Pendidikan, Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir (Sungai Petani)
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Fu Ah Kiow, D.I.M.P. (Mentakab)
"	Drs. Haji Abu Bakar bin Othman (Jerlun)
"	Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron, S.M.K. (Rantau Panjang)
"	Tun Abdul Ghafar bin Baba, S.S.M. (Batu Berendam)
"	Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Haji Awang, D.S.S.S.M.T. (Marang)
"	Tuan Haji Abdul Hamid bin Abdul Rahman (Sungai Benut)
"	Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh, P.S.M., S.P.M.P. (Kangar)
"	Dato' Haji Abdul Kadir bin Annuar, S.P.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I., A.M.N. (Pulai)
"	Tuan Abd. Rahman bin Yusof (Kemaman)
"	Tan Sri Datuk Patinggi Abdul Taib Mahmud, S.P.M.J., S.P.M.T., S.S.S.A., S.S.A.P., S.S.D.K., P.S.M., S.P.M.B., D.G.S.M., P.K.C, D.P. (Kota Samarahan)
"	Dato' Dr. Abdullah Fadzil bin Che Wan, D.P.C.M., P.C.M. (Bukit Gantang)
"	Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop, B.K.T., J.P., D.M.S.M., K.M.N., D.C.S.M. (Alor Gajah)
"	Dato' Haji Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah, P.P.T., A.M.P. (Tambun)
"	Datuk Ahmad Zahid bin Hamidi, D.M.S.M., P.P.T., P.J.K. (Bagan Datok)
"	Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar, D.S.A.P. (Larut)
"	Tuan Alexander Nanta Linggi, A.B.S. (Kapit)
"	Tuan Alwi bin Jusoh (Pasir Puteh)
"	Tuan Haji Amihamzah bin Ahmad (Lipis)
"	Datu Amirkahar bin Tun Datu Haji Mustapha (Marudu)
"	Dato' Haji Badrul Hisham bin Abdul Aziz, D.P.M.S., A.S.A. (Hulu Langat)
"	Tuan Billy Abit Joo, K.M.N. (Hulu Rajang)
"	Datuk Bung Mokhtar bin Radin, P.G.D.K., A.D.K., A.S.D.K. (Kinabatangan)
"	Tuan Chang See Ten, P.I.S. (Gelang Patah)
"	Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak, P.J.K. (Setiu)
"	Puan Chew Mei Fun (Petaling Jaya Utara)
"	Puan Chong Eng (Bukit Mertajam)
"	Tuan Chow Kon Yeow (Tanjong)
"	Tun Dato' Daim Zainuddin, D.G.S.M., S.S.M., S.P.M.S., D.H.M.S., S.S.A.P. (Merbok)
"	Dato' Haji Fadzil bin Md. Noor, D.S.D.K. (Pendang)

Yang Berhormat	Tuan Fong Kui Lun (Bukit Bintang)
"	Puan Fong Po Kuan (Batu Gajah)
"	Tuan Goh Kheng Huat (Nibong Tebal)
"	Dato Goh Siow Huat (Rasah)
"	Dato' Dr. Hasan bin Haji Mohamed Ali, D.I.M.P., S.M.S. (Parit Buntar)
"	Tuan Hassan bin Mohamed (Besut)
"	Tuan Henry Sum Agong, A.K. (Bukit Mas)
"	Dato' Hew See Tong, D.P.M.P., J.P. (Kampar)
"	Dato' Ho Cheong Sing, P.M.P., A.M.N. (Ipoh Barat)
"	Tuan Hoo Seong Chang (Kluang)
"	Tuan Husam bin Haji Musa (Kubang Kerian)
"	Tuan Haji Ismail bin Noh (Pasir Mas)
"	Tuan Jacob Dungau Sagan, J.B.S., K.M.N., P.P.B. (Baram)
"	Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis, S.I.M.P., D.I.M.P., (Rompin)
"	Dr. James Dawos Mamit, P.P.B., P.P.S. (Mambong)
"	Tuan Jawah anak Gerang (Lubok Antu)
"	Tuan Jimmy Lim Donald (Sri Aman)
"	Tuan Joseph Mauh anak Ikeh (Selangau)
"	Datuk Seri Panglima Joseph Pairin Kitingan, P.G.D.K., P.N.B.S., S.S.A.P., S.P.D.K. (Keningau)
"	Tuan Joseph Salang anak Gandum (Julau)
"	Tuan Juslie bin Ajirol, A.S.D.K. (Libaran)
"	Dato' Kamarudin bin Jaffar, B.C.M, D.S.N.S. (Tumpat)
"	Tuan Kerk Kim Hock (Kota Melaka)
"	Tan Sri Dato' Dr. K.S. Nijhar, P.S.M., S.P.M.J., J.M.N. (Subang)
"	Tuan Kong Cho Ha (Lumut)
"	Datuk Lau Ngan Siew, A.D.K., K.M.N., P.G.D.K. (Sandakan)
"	Tuan Lee Kah Choon (Jelutong)
"	Puan Lim Bee Kau, A.M.K., B.K.M., P.J.K. (Padang Serai)
"	Tuan Lim Hock Seng (Bagan)
"	Tuan Liow Tiong Lai, S.M.P. (Bentong)
"	Dato' Loke Yuen Yow, D.P.M.P., A.M.P. (Tanjong Malim)
"	Tuan Mah Siew Keong (Teluk Intan)
"	Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar (Pokok Sena)
"	Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin (Arau)
"	Tuan Haji Mat Basir bin Rahmat (Parit)
"	Dr. Maximus Johnity Ongkili, A.S.D.K., J.P. (Bandau)
:	Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz, P.N.J., S.M.J., K.M.N., P.I.S., B.S.I., A.M.N., P.P.N. (Sri Gading)
"	Tuan Mohamad bin Sabu (Kuala Kedah)

Yang Berhormat	Tuan Mohamed Nasir bin Che Daud (Kuala Krai)
"	Tuan Mohamed Sayuti bin Said, P.P.T., P.J.K., P.P.N. (Kuala Selangor)
"	Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan, P.J.N., S.M.J., K.M.N., P.I.S., A.M.N., P.P.N. (Tebrau)
"	Tuan Mohd. Amar bin Abdullah (Pengkalan Chepa)
"	Tuan Mohd. Apandi bin Haji Mohamad (Jeli)
"	Datuk Seri Panglima Mohd. Salleh bin Tun Md. Said Keruak, P.G.D.K. (Kota Belud)
"	Datuk Mohd. Sarit bin Haji Yusoh (Temerloh)
"	Tuan Mohd. Yusoff bin Mohd. Nor, P.P.N., J.M.N. (Machang)
"	Dato' Mohd. Zain bin Omar, D.S.P.N., K.M.N., P.J.K, P.J.M., (Balik Pulau)
"	Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed, D.P.T.J., J.P. (Shah Alam)
"	Tuan M. Shukrimun bin Shamsudin (Kuala Nerus)
"	Tuan Muhammad bin Mustafa (Peringat)
"	Tuan Haji Muhyidin bin Haji Abd. Rashid (Hulu Terengganu)
"	Dato' Mustafa bin Ali, D.P.M.T. (Dungun)
"	Datuk Napsiah binti Omar (Kuala Pilah)
"	Tuan Nasharudin bin Mat Isa (Yan)
"	Tuan Ng Lip Yong (Batu)
"	Datuk Osu bin Sukam, S.P.D.K., P.G.D.K., D.A. (Papar)
"	Datuk Peter Tinggom anak Kamarau, P.P.B., P.P.C., K.M.N., P.N.B.S., J.B.S., A.M.N., P.B.S. (Saratok)
"	Tuan Philip Benedict Lasimbang, A.S.D.K. (Penampang)
"	Puan P. Komala Devi, P.P.T. (Kapar)
"	Datuk Railey bin Haji Jeffrey, P.G.D.K., J.M.N. (Silam)
"	Tuan Ramli bin Ibrahim (Kota Bharu)
"	Mulia Tengku Tan Sri Razaleigh Hamzah, D.K., P.S.M., S.P.M.K., S.S.A.P., S.P.M.S. (Gua Musang)
"	Tuan Richard Riot anak Jaem (Serian)
"	Tuan Robert Lau Hoi Chew, J.B.S., (Sibu)
"	Tuan Ronald Kiandee, A.S.D.K. (Beluran)
"	Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad, D.M.S.M., P.I.S. (Parit Sulong)
"	Tuan Saupi bin Daud (Tanah Merah)
"	Datin Paduka Hajah Seripah Noli binti Syed Hussin, D.S.S.A (Sepang)
"	Dato' Shahnnon bin Ahmad, D.S.D.K., K.M.N. (Sik)
"	Tuan Shaziman bin Abu Mansor, A.N.S. (Tampin)
"	Tuan Shim Paw Fatt, J.P. (Tawau)
"	Tuan Haji Siam bin Haji Kasrin, K.M.N., P.I.S. (Batu Pahat)
"	Datuk Song Swee Guan, P.G.B.S. (Bandar Kuching)
"	Dato' Suhaili bin Abdul Rahman, D.I.M.P., A.S.D.K. (Labuan)

Yang Berhormat	Puan Sukinam Domo (Batang Sadong)
"	Tan Sri Datuk Seri Amar Dr. Haji Sulaiman bin Haji Daud, S.I.M.P., D.A., D.S.S.A., P.N.B.S., J.B.S. (Petra Jaya)
"	Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi (Kuala Terengganu)
"	Tuan Taib Azamuddin bin Md. Taib, J.B.S., A.M.N. (Baling)
"	Tuan Tan Kok Wai (Cheras)
"	Dr. Tan Seng Giaw (Kepong)
"	Datin Paduka Dr. Tan Yee Kew, D.S.S.A (Kelang)
"	Puan Teresa Kok Suh Sim (Seputeh)
"	Tuan Thong Fah Chong (Ipoh Timur)
"	Dato' Dr. Ting Chew Peh, D.P.M.S., D.P.M.P. (Gopeng)
"	Dato' Seri Tiong King Sing, D.S.S.A., J.P. (Bintulu)
"	Dato' Tiong Thai King, (Lanang)
"	Datin Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail (Permatang Pauh)
"	Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, J.B.S., P.B.S. (Batang Lupar)
"	Tuan Wan Nik bin Wan Yussof (Bachok)
"	Tuan Wilfred Madius Tangau, J.P., A.D.K. (Tuaran)
"	Dato' Yap Pian Hon, D.P.M.S., A.M.N., P.J.K. (Serdang)
"	Dr. Yee Moh Chai (Tanjong Aru)
"	Datuk Yong Teck Lee, P.G.D.K., P.J.N. (Gaya)
"	Datuk Dr. Haji Yusof bin Haji Yacob, P.G.D.K., A.D.K. (Sipitang)
"	Dato' Seri Hajah Zaleha binti Ismail, D.P.M.S., S.M.S, K.M.N (Gombak)
"	Tuan Zawawi bin Haji Ahmad (Padang Terap)
"	Dato' Zulhasnan bin Rafique, D.I.M.P., A.M.N. (Wangsa Maju)
	MENTERI/TIMBALAN MENTERI (SENATOR)
"	Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Brig. Jen. (B) Datuk Abdul Hamid bin Haji Zainal Abidin, K.M.N., P.A.T., D.P.M.P., J.S.M., P.J.N.
"	Menteri Tanah dan Pembangunan Koperasi, Tan Sri Datuk Kasitah Gaddam, P.S.M., P.G.D.K., J.S.M.
"	Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Pandikar Amin Haji Mulia
"	Menteri Pendidikan, Tan Sri Dato' Seri Musa bin Mohamad, P.S.M., D.P.M.N., D.P.C.M.
"	Timbalan Menteri Pendidikan, Dato' Abdul Aziz bin Shamsuddin, D.M.S.M., D.P.M.S.
"	Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tengku Dato' Adnan bin Tengku Mansor, K.M.N., D.S.D.K., D.I.M.P., D.S.A.P., P.J.N.
"	Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk M Kayveas, P.J.N.
"	Setiausaha Parlimen Kementerian Penerangan, Datuk Zainudin bin Maidin, P.J.N., J.M.N., S.M.S., A.M.K.

DEWAN RAKYAT

PEGAWAI-PEGAWAI KANAN

Setiausaha Dewan Rakyat

Datuk Mohd. Salleh bin Haji Hassan

Ketua Penolong Setiausaha

Roosme binti Hamzah
Zamani bin Haji Sulaiman
Haji Mustakin bin Salamat
Shahrom bin Haji Hasan

Penolong Setiausaha

Haji Mustafa bin Abdul Rahman
Ruhana binti Abdullah
Riduan bin Rahmat

PETUGAS-PETUGAS CAWANGAN DOKUMENTASI

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd. Hassan
Hajah Shamsiah binti Mohd. Yusop
Mohamed bin Osman
Hajah Norishah binti Mohd. Thani
Zaiton binti Yaacob
Abd. Talip bin Hasim
Ramlah binti Mohd. Yusuff
Jamilah Intan binti Haji Bohari
Nurziana binti Ismail
Noor Effarizan binti Mat Satib
Taharah binti Mohamed
Nik Elyana binti Ahyat
Marzila binti Muslim
Syed Azuddin bin Syed Othman
Habibunisah Mohd. Azir
Abu Bakar bin Hasan

PETUGAS-PETUGAS CAWANGAN MESIN CETAK

Kamal bin Oyub
Haji Latif bin Ismail
Kamaroddin bin Mohd. Yusof

JURUBAHASA SERENTAK

Ungku Fauzie bin Ungku A. Rahman
Mazidah binti Mohamed
Hajah Paizah binti Haji Salehuddin

BENTARA MESYUARAT

Mejar (B) Zakaria bin Salleh
Mejar (B) Kamaruddin bin Abdullah
Lt Kol (B) Mohamed Nor bin Mohd.
Darus

PETUGAS-PETUGAS CAWANGAN KOMPUTER

Mohd Shah bin Rahman
Sulaiman bin Sirad

PETUGAS-PETUGAS CAWANGAN PERUNDANGAN

Mohd. Shariff bin Hussein
Azmi bin Othman
Zafniza binti Zakaria
Mohd. Sidek bin Mohd. Sani
Ruhana binti Mohd. Sani
Mazlina binti Ali
Norlaila binti Abdullah Sidi
Alias bin Mohd. Nor Azzahar bin Hashim

DEWAN RAKYAT**Rabu, 31 Oktober 2001****Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi****DOA****[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]**

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. **Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]** minta Perdana Menteri menyatakan, apakah dasar-dasar perkhidmatan di bawah Sistem Saraan Baru (SSB) yang akan dikaji semula oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) terutama sekali bagi memastikan kenaikan gaji dan pangkat serta kompetensi anggota perkhidmatan awam diselaraskan.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop]: Tuan Yang di-Pertua, Sistem Saraan Baru yang dilaksanakan pada tahun 1992 masih sesuai untuk perkhidmatan awam dan tidak perlu dirombak secara keseluruhannya. Namun, kerajaan bersetuju beberapa unsur dalam SSB itu perlu dikaji semula untuk penambahbaikan. Oleh itu, satu Jawatankuasa Kajian Pengubahsuaian dan Penambahbaikan SSB telah ditubuhkan untuk mengkaji semula beberapa unsur kelemahan dalam SSB yang sering dibangkitkan oleh CUEPACS dan menyediakan cadangan pengubahsuaian dan penambahbaikan yang perlu untuk pertimbangan kerajaan.

Berhubung dengan kenaikan gaji, kerajaan telah mengumumkan pelarasan gaji sebanyak 10% untuk semua anggota sektor awam dalam pembentangan Belanjawan 2002 di Dewan yang mulia ini. Ini merupakan kenaikan gaji kali ketiga sejak SSB dilaksanakan. Ini menunjukkan sememangnya kerajaan sentiasa prihatin terhadap kebajikan dan kemajuan kerjaya anggota sektor awam yang memainkan peranan penting dalam menghadapi cabaran semasa yang dihadapi oleh negara.

Dato' Seri Tiong King Sing: Terima kasih jawapan daripada Setiausaha Parlimen. Soalan tambahan Tuan Yang di-Pertua. Kami selalu dengar kompelin daripada kakitangan kerajaan bahawa Sistem Saraan Baru (SSB) ini selalu terjadi *personal favoritism* oleh ketua-ketua jabatan. Kadang-kadang mereka menjadi mangsa ketidakadilan apabila ada ketua-ketua jabatan yang baru datang. Apakah ini merupakan salah satu elemen daripada SSB yang sedang dikaji oleh JPA. Sekian, terima kasih.

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Tuan Yang di-Pertua, kerajaan sememangnya menyedari beberapa kelemahan dalam SSB. Oleh sebab itu, pihak kerajaan sentiasa mengambil kira semua pandangan daripada persatuan dan individu juga perkhidmatan awam yang terlibat. Oleh itu, antara unsur-unsur yang dikaji semula oleh pengubahsuaian Jadual Gaji Metrik (JGM) supaya pergerakan dari satu peringkat ke satu peringkat gaji yang lebih tinggi akan bergantung kepada pencapaian dan kecekapan anggota yang ditentukan berasaskan pengetahuan, kemahiran dan sikap anggota.

Unsur pergerakan gaji menegak, melintang yang semata-mata berasaskan Laporan Nilai Prestasi Tahunan juga dikaji semula keberkesanannya. Insentif untuk prestasi cemerlang melalui Anugerah Khidmat Cemerlang juga dikaji supaya tidak dikaitkan lagi dengan pergerakan gaji tahunan. Kaedah-kaedah untuk memperbaiki peluang kenaikan pangkat dalam SSB juga diberi perhatian supaya motivasi anggota perkhidmatan awam tidak terjejas.

Tuan Chang See Ten: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen menerangkan, sejauh manakah keberkesanan pencapaian sejak Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan ditubuhkan dan dirasmikan atau dilancarkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada 8 Januari 1998 hingga sekarang. Apa kesannya, kerana memandangkan masih ada banyak kelemahan yang didapati di peringkat Persekutuan, negeri dan daerah yang mana kadang-kadang kita wakil rakyat hantar surat kepada jabatan-jabatan kerajaan untuk mengemengahkan masalah rakyat tetapi tidak dapat jawapan. Kadang-kadang ada jabatan masih tidak

menjawab surat kita. Bagaimana kita hendak menjawab kepada rakyat jika pihak pegawai kerajaan enggan menjawab surat daripada wakil rakyat.

Yang kedua, masih terdapat, seperti semalam saya telah terima satu aduan dari ketua masyarakat di Kampung Kangkar Pulai, yang mana pihak Jabatan Lanskap Negara di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan telah pada tahun 1997 melaksanakan satu projek melalui Pihak Berkuasa Tempatan, Majlis Daerah Johor Bahru Tengah membina sebuah taman permainan kanak-kanak dan semalam ketua masyarakat beritahu saya mereka akan merobohkan taman itu dan dijadikan pusat penjaja. Ini sudah menimbulkan....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat...

Tuan Chang See Ten: Rasa tidak puas hati.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat...

Tuan Chang See Ten: Saya ingin buat misalan....

Tuan Yang di-Pertua: Soalan terkeluar itu.

Tuan Chang See Ten: Tolong jawab. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Hm, yang nombor dua itu terkeluar ya.

Puan Hajah Khamsiyah binti Yeop: Tuan Yang di-Pertua, banyak soalan tadi yang terkeluar dari soalan asal. Namun, kalau hendak dikira prestasi pencapaian, memang banyak pencapaian yang telah kita peroleh daripada sektor awam menyebabkan kerajaan kita begini maju di masa ini. Namun begitu, sebagaimana yang saya jawab pada peringkat awal, kajian memang dibuat dari semasa ke semasa dan kita juga menerima berbagai-bagai aduan. Oleh sebab itu, kajian Jabatan Perkhidmatan Awam mendapati bahawa adalah mustahil untuk kita mencapai 100% aktiviti dalam penilaian prestasi kerana unsur-unsur *human factor*. Jadi, faktor kemanusiaan ini kadang-kadang menjadi masalah yang berat kepada kerajaan.

Kajian di beberapa negara maju dalam *organization for economic corporation and development* juga menunjukkan bahawa masalah ketelusan dalam pelaksanaan sistem penilaian prestasi masih menjadi masalah yang berterusan. Namun begitu, satu sistem penilaian prestasi tidak boleh diketepikan untuk memastikan setiap anggota sektor awam melaksanakan tugas dan tanggungjawab mereka dengan sepenuhnya. Insya-Allah, dengan kajian-kajian yang akan kita buat tidak lama lagi akan lulus di pihak Kabinet, perkara-perkara yang dimaklumkan oleh Yang Berhormat, kita akan cuba atasi sebaik-baik mungkin dan pemantauan akan terus kita lakukan dari masa ke semasa. Terima kasih.

2. **Dato' Goh Siow Huat [Rasah]** minta Menteri Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat menyatakan:-

- (a) sejak bila kegiatan Black Metal mula aktif di negara kita; dan
- (b) adakah kerajaan mempunyai rekod butir-butir seperti umur dan jantina mereka yang terlibat dalam kegiatan Black Metal ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat [Dato' S. Veerasingam]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon izin untuk menjawab secara bersekali soalan-soalan daripada Yang Berhormat bagi Rasah bertarikh 31 Oktober 2001, Yang Berhormat bagi Baling bertarikh 13 November 2001, Yang Berhormat bagi Kuala Kerai bertarikh 20 November 2001 dan Yang Berhormat bagi Pokok Sena bertarikh 6 Disember 2001 memandangkan pertanyaan-pertanyaan yang dikemukakan adalah berhubung isu yang sama iaitu mengenai gejala Black Metal.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat....

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, belum saya bagi kebenaran lagi Yang Berhormat. [Ketawa] Sekarang dibenarkan ya.

Dato' S. Veerasingam: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua [Ketawa]. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat sentiasa sensitif dan prihatin terhadap masalah sosial

termasuk Black Metal di kalangan remaja masa kini sama ada di kawasan bandar mahupun luar bandar. Kegiatan Black Metal telah dikesan di beberapa buah negeri khususnya di sebelah utara Semenanjung iaitu di Sungai Petani dan Kulim - Kedah, Bukit Mertajam - Pulau Pinang, Kangar - Perlis dan beberapa negeri lain. Namun, tidak dapat dipastikan akan bila ianya mula aktif di negara ini sehingga menular di kalangan remaja kita.

Mengikut laporan pihak polis sehingga kini dikenal pasti seramai lebih kurang 250 orang remaja dari negeri Kedah dan 500 remaja dari Pulau Pinang yang terlibat dalam kumpulan ini. Melalui kerjasama pihak Polis Diraja Malaysia, beberapa tangkapan telah dibuat hasil daripada maklumat dan pemantauan yang telah dilakukan. Seramai 32 orang telah ditangkap di Sungai Petani, Kedah iaitu 30 lelaki dan 2 perempuan, seramai 10 orang daripada mereka adalah pelajar sekolah.

Tuan Yang di-Pertua, hasil siasatan mendapati bahawa secara keseluruhannya kegiatan Black Metal yang menular di negara kita adalah terkawal hasil tindakan yang telah diambil. Insiden berhubung dengan Black Metal tidak terdapat di kompleks-kompleks beli-belah seperti sebelum ini. Menurut laporan Kementerian Dalam Negeri, kumpulan-kumpulan yang menjalani kegiatan ini belum lagi terlibat dalam aktiviti jenayah dan juga penagihan dadah. Setakat ini juga tidak ada tanda-tanda kegiatan kumpulan-kumpulan ini mempunyai ciri-ciri anti kerajaan yang boleh mendatangkan ancaman kepada keselamatan negara. Walau bagaimanapun, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat dan jabatan Perpaduan Negara serta agensi-agensi kerajaan yang lain akan terus memantau kegiatan Black Metal ini.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan telah mengambil langkah-langkah dan tindakan yang pro-aktif bagi menangani kegiatan *Black Metal* khususnya dan juga gejala-gejala sosial yang lain. Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat telah melaksanakan program-program pencegahan seperti aktiviti keagamaan, amalan cara hidup sihat, jati diri, kaunseling dan kursus keibubapaan. Melalui Jabatan Perpaduan Negara pula aktiviti-aktiviti rukun tetangga seperti Jiran Muda diadakan bagi mengurangkan masalah sosial di kawasan-kawasan berkenaan.

Selain daripada itu, agensi-agensi kerajaan yang lain juga telah memainkan peranan yang penting dalam membanteras masalah-masalah sosial. Langkah-langkah penguatkuasaan yang telah diambil terhadap bahan-bahan penerbitan dan cetakan seperti buku media elektronik, hiburan dan lain-lain bagi membendung remaja kita daripada terdedah dan memperolehi bahan-bahan penerbitan dan cetakan yang negatif. Program-program lain seperti Program Khidmat Sosial Negara dan Rakan Muda telah pun dilaksanakan oleh kerajaan ke arah membentuk remaja yang berakhlak mulia. Di samping aktiviti-aktiviti tersebut, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat juga sentiasa bersedia untuk bekerjasama dengan agensi-agensi kerajaan yang lain bagi mengadakan program-program sosial yang berkaitan dengan permasalahan remaja masa kini. Sekian, terima kasih.

Dato' Goh Sow Huat: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan. Apakah aktiviti utama dalam kegiatan *Black Metal* ini dan bagaimana pengaruh kegiatan *Black Metal* ke atas generasi muda kita? Apakah motif atau tujuan kegiatan *Black Metal* ini? Sekian, terima kasih.

Dato' S. Veerasingam: Tuan Yang di-Pertua, kumpulan *Black Metal* ini adalah remaja-remaja yang suka dengar muzik yang berunsur *metal* yang berat, muzik yang berat dan juga mereka memakai pakaian yang hitam dan juga yang pernah memuja syaitan dan lain-lain, tetapi ianya telah dikawal dan masalah ini pun telah diatasi. Anggota baru mereka suka dengar muzik *Black Metal* dan melepak di pusat-pusat membeli belah. Baru-baru ini apabila kita buat pemantauan tidak ada perkara ini berlaku di tempat-tempat membeli belah lagi.

Mereka juga satu masa dahulu memungut derma ataupun memungut tol untuk masuk ke tempat membeli belah sebanyak RM2.50 satu orang. Dan sektor senior pula, pemimpin kumpulan wujud di setiap kawasan membuat pemungutan dan lain-lain lagi. Mereka juga ada kumpulan veteran daripada Sungai Petani dan Kulim yang telah dipertanggungjawabkan untuk mencari ahli-ahli baru.

Kegiatan ini telah dikenal pasti dan tindakan-tindakan telah diambil oleh semua pihak termasuk Kementerian Pendidikan yang telah mengadakan banyak program di sekolah-sekolah untuk mengatasi masalah ini dan kerajaan dapat memantau dan mengatasi masalah *Black Metal* ini.

Tuan Haji Taib Azamuddin bin Md. Taib: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, dan terima kasih Yang Berhormat Setiausaha Parlimen. Dari jawapan yang telah diberikan tadi ternyata kepada kita bahawa *Black Metal* adalah merupakan satu gejala sosial yang serius di mana terdapat dalam penjelasan tadi 250 remaja dari Kedah, 500 dari Pulau Pinang, yang lebih kepada penglibatan mereka ialah remaja yang suka kepada muzik berat. Jadi persoalan saya ialah sudah tentu daripada 250 dan 500 tadi ada remaja yang muslim dan yang bukan muslim.

Soalan saya, sejauh mana tindakan diambil oleh pihak kementerian setakat ini untuk yang muslim dan yang bukan muslim kerana kita percaya bahawa salah satu dari *approach* atau pendekatan yang boleh membantu ialah *approach* agama. Jadi, apakah kementerian bekerjasama atau telah minta pihak JAKIM misalnya, atau pihak agensi agama yang muslim dan juga mungkin dalam suatu cara yang lain pula kepada yang bukan muslim.

Selanjutnya, apakah tindakan pihak Kementerian Perpaduan Negara pula khususnya dan agensi kerajaan yang lain terhadap pihak-pihak yang masih menjadi agen kepada muzik berat yang dikatakan lebih terdedah remaja kepada *Black Metal*?

Dato' S. Veerasingham: Tuan Yang di-Pertua, kementerian saya sentiasa memantau keadaan ini. Sebenarnya tiap-tiap bulan laporan diberi oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat dan juga Jabatan Perpaduan di tiap-tiap daerah. Kita menerima laporan dan laporan ini menunjukkan tidak ada kes-kes *Black Metal* yang berlaku lagi dan juga JAKIM telah mengambil tindakan untuk memberi kaunseling dan selainnya kepada orang-orang yang telah melibatkan diri dalam kumpulan *Black Metal* ini.

Kementerian saya juga ada banyak program melalui Program Jiran Muda dan juga mengadakan kursus-kursus motivasi kepada pelajar-pelajar kita. Kementerian Pendidikan juga telah mengadakan banyak kursus motivasi pada masa itu, membawa murid-murid ke tempat-tempat di mana ada kem jaya diri dan lain-lain lagi di mana anak-anak kita diberi nasihat supaya menjauhi diri daripada kegiatan *Black Metal* ini.

Saya berasa gembira kerana kementerian saya dengan kerjasama daripada semua pihak dapat memantau dan dapat mengatasi masalah *Black Metal* ini. Saya juga merayu kepada semua Ahli Parlimen semasa kita ada ceramah dan lain-lain jangan kita minta anak-anak kita supaya benci kepada sesiapa. Masa kita mengajar anak-anak kita benci dan lain-lain, boleh menimbulkan masalah kepada remaja kita dan mereka menjadi anti-sosial. Ini adalah satu perkara yang kita semua bertanggungjawab untuk menentukan kita ada anak-anak yang sihat, anak-anak yang berguna kepada negara dan masyarakat. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

3. **Tuan Mohamed Nasir bin Che Daud [Kuala Krai]** minta Menteri Kewangan menyatakan jumlah kerugian/kehilangan keuntungan kepada pencarum dan KWSP dengan pelaksanaan Skim Anuiti yang dikendalikan oleh syarikat insurans berbanding dengan yang diurus kendalikan sendiri oleh KWSP.

Timbalan Menteri Kewangan [Dato' Chan Kong Choy]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon menjawab soalan-soalan yang dikemukakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat dari Kuala Krai yang dijadualkan untuk dijawab pada hari ini dan soalan yang dikemukakan oleh Ahli Yang Berhormat dari Bachok yang dijadual untuk dijawab pada 6 November 2001 memandangkan soalan-soalan yang dikemukakan menyentuh isu yang sama.

Tuan Yang di-Pertua: Baiklah.

Dato' Chan Kong Choy: Tuan Yang di-Pertua, Skim Anuiti KWSP yang dilaksanakan mulai 1 Julai 2000 adalah merupakan satu skim jangka panjang yang dikendalikan oleh syarikat insurans manakala skim yang akan diuruskan oleh KWSP merupakan satu skim yang memberi pendapatan bulanan kepada ahlinya selepas persaraan. Ianya adalah pembaharuan kepada skim pengeluaran bayaran berkala sedia ada yang dikendalikan oleh KWSP sejak tahun 1994 dan tidak mempunyai konsep pengkongsian risiko atau *pooling of risk*, dengan izin.

Di bawah skim ini, ahli boleh mengeluarkan sebahagian daripada caruman mereka pada peringkat awal persaraan dan bakinya boleh dikeluarkan pada setiap bulan bagi tempoh sehingga 20 tahun. Oleh itu adalah tidak tepat untuk membandingkan keuntungan atau kerugian di antara kedua-dua skim tersebut kerana ianya tidak sama. Kerajaan telah membuat keputusan supaya KWSP memberhentikan penyertaan baru Skim Anuiti mulai 5 Oktober 2001 kerana terdapat rungutan daripada golongan tertentu terutamanya MTUC yang mendesak supaya Skim Anuiti tersebut dilaksanakan secara dalaman oleh KWSP tanpa melibatkan syarikat insurans. Bagaimanapun KWSP tidak melaksanakannya kerana tidak wajar bagi KWSP terlibat dalam bidang insurans yang memerlukan kepakaran khusus.

Bagi ahli-ahli yang telah membeli anuiti, mereka akan terus menikmati faedah di bawah skim ini seperti yang ditetapkan di bawah syarat-syarat penyertaan. Sehingga kini seramai 216,782 ahli telah menyertai skim ini. Dengan itu syarikat insurans yang dilantik akan terus mengendalikan dan menguruskan skim ini bagi ahli-ahli yang telah menyertainya. Terima kasih.

Tuan Mohamed Nasir bin Che Daud: Yang Berhormat Timbalan Menteri, oleh kerana Skim Anuiti yang telah diuruskan oleh syarikat insurans ini telah pun diberhentikan dan ianya melibatkan 216,782 orang peserta ataupun pencarum dengan sejumlah wang yang saya rasa agak banyak, bagaimanakah sekarang dengan jumlah wang tersebut yang sepatutnya apabila skim seumpama Anuiti ini diuruskan sendiri oleh KWSP, mungkin pulangan kepada pencarum yang menyertai Skim Anuiti ini akan memperolehi keuntungan yang agak lebih berbanding dengan satu skim yang telah disertai yang diuruskan oleh syarikat insurans. Terima kasih.

Dato' Chan Kong Choy: Tuan Yang di-Pertua, bagi mereka yang telah menyertai Skim Anuiti yang dikendalikan oleh syarikat insurans, mereka diberi pilihan untuk sama ada meneruskan dengan syarikat insurans ataupun menarik diri daripada syarikat insurans yang mengendalikan skim insurans ini. Bagi anggapan Yang Berhormat sama ada skim yang dikendalikan oleh KWSP akan lebih menguntungkan jika dibandingkan dengan syarikat insurans, ini merupakan satu perbandingan yang tidak adil oleh kerana kedua-duanya merupakan skim yang berlainan, tidak boleh dibandingkan. Sekian, terima kasih.

Dato' Haji Ahmad Husni bin Mohd. Hanadzlah [Tambun]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dalam beberapa kenyataan yang dibuat oleh KWSP, saya dapati bahawa skim baru ini lebih merupakan skim simpanan. Kita akan dibayar yang pelaburan pokok kita tiap-tiap bulan. Sekiranya ada keuntungan barulah diagihkan kepada kita. Ini bermakna bahawa sekiranya kita simpan dalam bank pun lebih kurang akan dapat kesan yang sama, manakala di bawah Skim Anuiti Insurans akan memberi pulangan yang lebih baik. Jadi saya ingin mendapat penjelasan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tadi Yang Berhormat menyatakan bahawa skim yang diurus oleh pihak insurans akan diteruskan bagi mereka yang telah menyertai skim tersebut. Soalan saya adakah kerajaan bercadang supaya skim ini diteruskan untuk memberi *option* kepada siapa yang berminat - MTUC tidak berminat, untuk MTUClah - kalau ada pencarum KWSP yang berminat kerana skim yang ditawarkan oleh syarikat insurans ini memberi pulangan yang lebih baik. Kalau boleh dapat jawapan Yang Berhormat.

Dato' Chan Kong Choy: Tuan Yang di-Pertua, setakat ini pihak kerajaan tidak bercadang untuk memulakan Skim Anuiti yang dikendalikan oleh pihak syarikat insurans, tetapi kalau sekiranya ada permintaan yang *overwhelming* - dengan izin - daripada pihak pencarum maka mungkin kita akan memberikan pertimbangan semula. Tetapi setakat ini pihak kerajaan memang tidak bercadang untuk memulakan skim ini. Kita memang sedar bahawa bagi mereka yang menyertai Skim Anuiti yang dikendalikan oleh pihak syarikat insurans memang boleh mendapat pulangan yang lebih menarik kerana ia ada *pooling of risk* di mana skim yang dikendalikan oleh KWSP ini memang tidak mempunyai *pooling of risk* - dengan izin. Ianya cuma merupakan satu pembaharuan kepada satu skim yang sedia ada yang diwujudkan pada 1994.

Tetapi perbezaannya dengan jika disimpan dalam bank ialah bila seseorang yang telah menyertai skim baru ini, beliau tidak boleh menarik diri, dia kena teruskan dan sekurang-kurangnya bagi satu tempoh 20 tahun dan bagi simpanan bank dia boleh mengeluarkan segala simpanannya pada bila-bila masa. Ini adalah merupakan perbezaan di antara skim simpanan dengan bank dan skim yang dikendalikan oleh KWSP. Sekian, terima kasih.

4. Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop [Alor Gajar] minta Menteri Pertanian menyatakan berapa banyak lesen penangkapan ikan laut dalam yang telah dikeluarkan setakat bulan Jun 2001 dan apakah galakan yang diberi oleh kementerian dalam menambah nelayan laut dalam.

Timbalan Menteri Pertanian [Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar]: Tun Yang di-Pertua, jumlah lesen menangkap ikan laut dalam yang dikeluarkan di seluruh negara sehingga bulan Jun 2001 adalah sebanyak 668 unit. Kementerian Pertanian sentiasa mengambil langkah dalam usaha untuk menambah bilangan nelayan laut dalam. Antaranya ialah:

- (i) Memberi latihan kepada tekong serta bakal-bakal nakhoda.
- (ii) Menggalakkan pemindahan teknologi dari luar negara dengan menghantar vessel dari negara asing di mana kepakaran daripada tekong-tekong asing dipindahkan kepada nelayan di Malaysia.
- (iii) Menganjurkan kursus-kursus penangkapan ikan dan pelayaran serta pengguna alat-alat elektronik seperti GPS kepada nelayan-nelayan berminat untuk menceburi bidang laut dalam di Institut Perikanan Malaysia Terengganu. Bagi pelatih-pelatih yang berjaya mengikuti kursus tersebut Jabatan Perikanan akan menimbangkan untuk memberi lesen untuk menangkap ikan laut dalam kepada mereka.
- (iv) Menyediakan insentif bagi menggalakkan usahawan baru untuk menceburi diri dalam industri perikanan laut dalam serta usahawan yang sedia ada yang ingin mengembangkan aktiviti mereka. Antaranya ialah kemudahan pinjaman melalui Tabung Untuk Makanan, insentif di bawah Akta Cukai Pendapatan 1997 dan Akta Galakan Cukai 1986.

Datuk Wira Abu Seman bin Haji Yusop: Terima kasih Tun, bagi negara kita berkaitan dengan ikan ini, kita masih banyak lagi import ikan daripada luar negara. Apa yang difahamkan berkaitan dengan penangkapan ikan di luar negara ini kita mempunyai potensi yang besar. Tetapi apa yang menjadi masalah yang terdapat hari ini kita tahu bahawa kebanyakan daripada tenaga kerja dalam perusahaan menangkap ikan ini, kita menggunakan tenaga kerja daripada luar negara. Seinggakan apabila hasil daripada tangkapan itu mereka menjual di negara jiran kita. Adakah ini tidak merugikan negara kita? Apakah tindakan pemantauan yang dijalankan oleh kementerian untuk membanteras masalah ini? Terima kasih.

Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tun Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat dari kawasan Alor Gajar, memang betul kita masih lagi mengimport ikan kerana pendaratan ikan dalam negara kita tidak mencukupi bagi menampung keperluan rakyat.

Dalam hal ini, kita telah menimbang untuk meluluskan lesen tangkapan ikan laut dalam kepada pengusaha-pengusaha dalam negara. Masalah yang dihadapi oleh pengusaha-pengusaha kita ialah berkaitan dengan 'crew' untuk berkhidmat di atas 'vessel-vessel' laut dalam ini.

Bagi menangani masalah crew, kementerian telah membenarkan penggunaan warga asing khususnya dari negara Thailand. Ekoran daripada kebenaran penggunaan crew asing ini, tekong da daripada Thailand, jadi Tun Yang di-Pertua, kita tidak boleh hendak ambil awak-awak itu daripada Terengganu atau daripada Kelantan sebab mereka tidak tahu cakap Siam kecuali ada yang bercakap Siam umpamanya kalau kita bagi 10%. Sepuluh peratus, jumlah crew 30 orang. Kalau 10%, tiga orang sahaja yang kita kata kita bagi crew kita. Tekong, Siam yang awak-awak ini Melayu, dia tak boleh dari segi sosial hendak 'communicate' pun tak boleh.

Baling boleh cakap siam tetapi Baling tak ada laut.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, sila-sila jawab Yang Berhormat.

Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar: Ya, bila ada tekong Siam kemungkinanlah ada pendaratan ini akan dibuat di Thailand. Walau bagaimanapun

ada kaedah yang dijalankan oleh kementerian bagi mengawasi pendaratan ikan ini tidak begitu berleluasa dibuat di Thailand. Kita ada peraturan dia, di mana pihak vessel ini terpaksa mengikuti antaranya buku log. Kemudian ada pemeriksaan di pangkalan dan sebagainya.

Salah satu langkah yang sedang dibuat oleh kementerian ialah di bawah Program Pembangunan Nakhoda yang memakan masa selama 10 tahun. Ini diberi kepada awak-awak kita. Mereka akan dilatih di bawah Program Pembangunan Nakhoda untuk tempoh selama satu tahun di Institut Perikanan Malaysia. Mereka ini akan dibayar elaun RM600 pada masa di darat. Apabila mereka ke laut mereka akan dibayar elaun RM1,000 sebulan. Seperti mana saya sebut tadi apabila mereka tamat, keutamaan akan diberi kepada mereka apabila mereka memohon untuk mendapat lesen laut dalam.

Drs. Haji Abu Bakar bin Othman: Ya, Jerlun ada laut. Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua dan Timbalan Menteri Pertanian. Soalan tambahan saya, adakah kerajaan sedar bahawa lesen-lesen penangkapan ikan laut dalam juga ada yang dialibabkan bukan sahaja dialibabkan kepada warga Malaysia tetap warga daripada Thailand.

Adakah kerajaan sedar bahawa hasil tangkapan ikan laut dalam itu didaratkan di pelabuhan pendaratan ikan negara jiran, misalnya Santun. Sepanjang tinjauan saya ke sana pada Jun yang lalu bahawa sekali pun buku log diisi rupa-rupanya antara yang diisi dengan pendaratan ikan yang sebenarnya tidak betul sebab ada mainan di sini. Bagaimanakah langkah-langkah yang sudah dan akan dilakukan oleh kementerian ini bagi mengatasi masalah-masalah ini supaya tidak merugikan negara kita. Terima kasih.

Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tun Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih sahabat saya daripada Jerlun, dia selalu pergi ke Siam [Ketawa] untuk melihat industri ikan laut dalam di Selatan Thailand. Saya tak ada niat jahat, saya cerita betul.

Untuk makluman Yang Berhormat, di antara vessel laut dalam yang dibenarkan ialah di bawah vessel yang kita namakan '*programme charter*'. Programme charter ini, kita membenarkan para pengusaha menyewa bot daripada Thailand. Jadi sebelum kita lulus, perlu mendapat pengesahan daripada kedutaan ataupun consulate kita yang mana yang terlibat.

Bila dapat vessel ini, vessel ini vessel daripada Siam tetap kita tak benar pakai semua lambang Siam tak buat, tukar bubuh Malaysia. Jadi crewnya saya kata tadi, crewnya masalah yang kita hadapi sekarang kita tak cukup crew, kita tak cukup tekong. Maka kita benarkan Siam berkhidmat di atas bot ini, vessel ini. Kemungkinan berlaku mereka akan balik ke Thailand.

Dari segi penguatkuasaan, saya berterima kasih kepada pegawai daripada jabatan dan agensi penguatkuasaan, mereka telah menjalankan tugas dengan bersungguh-sungguh tetap maklum sahajalah, laut ini bukan... laut ini luas. Bukan macam projek udang di Kerpan itu? Jadi luas.... jadi.. dari segi kawalan itu kita kena akuilah kadang-kadang sukar kita hendak kawal 100%.

5. Tuan Haji Taib Azamuddin bin Md. Taib [Baling] minta Menteri Kerja Raya menyatakan bahawa terdapat lebih dua puluh tempat jalan-jalan (jalan raya Persekutuan) yang berbahaya di seluruh negara yang dikenal pasti oleh JKR, apakah tindakan yang diambil setakat ini terhadap jalan-jalan tersebut.

Timbalan Menteri Kerja Raya [Tuan Mohamed Khaled bin Haji Nordin]: Tuan Yang di-Pertua, untuk maklum Ahli Yang Berhormat, bilangan lokasi berbahaya di jalan persekutuan yang disenaraikan di kementerian ini ialah sebanyak 275 lokasi. Di dalam Rancangan Malaysia Ketujuh, kerajaan telah mengambil tindakan membelanjakan sebanyak RM52 juta untuk program memperelokkan lokasi berbahaya di jalan-jalan persekutuan di seluruh negara.

Dalam Rancangan Malaysia Kelapan pula, sejumlah RM150 juta telah diperuntukkan bagi program ini. Sebelum sebarang langkah tindakan pembaikan yang bersesuaian dilaksanakan, lokasi-lokasi tersebut akan dikaji dan dianalisa dengan terperinci terlebih dahulu untuk mengenal pasti sebab-sebab kenapa kerap berlaku kemalangan.

Antara jenis-jenis pembaikan yang telah dijalankan adalah seperti berikut:

- (i) Menaik taraf persimpangan-persimpangan dan memperelok selekoh merbahaya,.
- (ii) Memasang lampu isyarat
- (iii) Menambah papan tanda atau tanda amaran yang sesuai sebagai peringatan dan panduan kepada pemandu.
- (iv) Menyediakan kemudahan lintasan kepada pejalan kaki.
- (v) Membina lorong motosikal
- (vi) Menaik taraf jalan persekutuan utama dari 2 lorong 2 hala '*single carriage way*' dengan izin kepada 4 lorong 2 hala dan pembahagi jalan iaitu dual carriage way.

Tuan Haji Taib Azamuddin bin Md. Taib: Terima kasih Tun dan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri dan terima kasih atas jawapan yang diberikan. 275 lokasi adalah suatu jumlah atau suatu angka yang begitu besar dan menggerunkan sebenarnya. Seperti mana kita tahu bahawa keselesaan jalan raya adalah merupakan suatu alat yang cukup penting bagi perhubungan. Cuma seperti yang telah dijelaskan tadi dalam Rancangan Malaysia Ketujuh dan Rancangan Malaysia Kelapan.

Tetap bagi saya di setengah-setengah lokasi yang begitu ketara berlaku kemalangan, peningkatan kemalangan begitu tinggi. Apakah tindakan-tindakan yang begini lewat dilakukan oleh pihak kementerian. Sebagai salah satu contoh macam di Jalan Baling/Pangkalan Hulu, di tempat itu setakat ini sudah lebih daripada 20 kemalangan kecil dan besar berlaku yang baru-baru ini pun mengorbankan sekali gus 13 nyawa.

Diberitahu oleh pihak kementerian RM8 juta diperuntukkan untuk membaiki tetapi kerja-kerja itu belum berjalan sampai sekarang. Kemalangan terus meningkat. Jadi inilah yang saya ingin penjelasan daripada pihak kementerian. Terima kasih.

Tuan Mohamed Khaled bin Haji Nordin: Terima kasih kepada Yang Berhormat, untuk makluman Ahli Yang Berhormat sekalian, soal untuk mengatasi masalah ataupun menentu lokasi kemalangan di jalan raya merupakan satu program yang berterusan. Ianya tidak ada penghujung. Jadi atas sebab itulah kita lihat dalam Rancangan Malaysia Keenam, kita kenal pasti 42 lokasi dan kita memperuntukkan sebanyak RM86 juta untuk memperbaikinya dan manakala dalam Rancangan Malaysia Ketujuh, seperti yang telah dikatakan RM50 juta diperuntukkan oleh pihak kerajaan untuk 200 kawasan lokasi yang telah dikenal pasti dan pada kali ini 275 lokasi yang sedia ada untuk diperbaiki, di bawah Rancangan Malaysia Kelapan sebanyak RM150 juta.

Ini tidak ada kesudahan, ia merupakan sesuatu yang akan berterusan. Kita akan dapati kawasan-kawasan yang sememangnya didapati sebagai kawasan bahaya. Tetapi satu perkara yang juga kita harus sedar ialah tidak semua kemalangan itu hanya adalah disebabkan oleh ciri-ciri reka bentuk kawasan. Ada juga masalah yang timbul, kemalangan yang timbul akibat daripada kecuaiannya pemandu. Jadi ada keadaannya di mana gabungan kedua-dua faktor itu yang menyebabkan sesuatu kemalangan itu berlaku. Jadi Yang Berhormat soal untuk mengatasinya lokasi itu maknanya dalam satu rancangan akan selesai ia tidak akan berkesudahan.

Bagi jawapan mengenai soalan jalan Baling ke Pengkalan Hulu, untuk perhatian Ahli Yang Berhormat, pada mulanya permohonan diminta oleh pihak kementerian untuk diluluskan peruntukan baginya sebanyak RM8 juta dan sememangnya kos kelulusan peruntukan itu telah pun didapati, jadi sekarang ini kerja-kerja yang sedang dilakukan ialah membuat kerja-kerja reka bentuk, ini sedang dijalankan dan tender akan dikeluarkan pada pertengahan bulan Disember 2001.

Jadi, Yang Berhormat walaupun sesuatu projek seperti yang telah saya nyatakan, diumumkan oleh pihak kerajaan, ia tidak boleh dilaksanakan secara serta merta kerana ia perlu melalui proses reka bentuk dan bila reka bentuk sesuatu jalan itu dibuat, ia juga melalui proses audit oleh pihak kementerian dan JKR bagi menentukan jalan yang baru apabila dibina itu, ianya selamat untuk digunakan oleh pemandu-pemandu.

Tuan Haji Amihamzah bin Ahmad: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Saya hendak membangkitkan soal Cameron Highlands. Di Cameron Highlands ini kita tahu bahawa adalah satu kawasan yang mengeluarkan bunga yang terbanyak sekali kuantiti ataupun nilainya di Malaysia dan juga kawasan sayur-sayuran yang telah menyumbang kepada pengeluaran makanan negara dan tempat pelancongan yang menarik berbanding dengan Shah Alam.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Soalannya. *[Ketawa]*

Tuan Haji Amihamzah bin Ahmad: Jadi, persoalannya, Tuan Yang di-Pertua, saya mintalah, saya telah berbincang dengan Yang Berhormat Timbalan Menteri supaya jalan-jalan daripada Tapah ke Cameron Highlands itu diperbaiki, jadi usaha-usaha telah dilaksanakan oleh pihak kementerian. Soalan saya, Tuan Yang di-Pertua, saya minta penjelasan selanjutnya, bilakah jalan ini dapat diperbaiki supaya tidak membahayakan pengguna-pengguna jalan raya. Terima kasih.

Tuan Mohamed Khaled bin Haji Nordin: Tuan Yang di-Pertua, kerana soalan ini merupakan suatu perkara yang spesifik, jadi saya akan menjawab secara bertulis. *[Ketawa]*

6. **Tuan Abd. Rahman bin Yusof [Kemaman]** minta Perdana Menteri menyatakan berapakah forum antarabangsa yang disertai Perdana Menteri ditaja oleh organisasi tempatan dan berapakah oleh organisasi asing.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Haji Noh bin Haji Omar]: Tuan Yang di-Pertua, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah menghadiri sebanyak 33 forum antarabangsa untuk tahun 2000 dan sebanyak 21 forum untuk tahun 2001 iaitu sehingga Oktober 2001.

Forum-forum ini ada yang dianjurkan oleh kerajaan, organisasi-organisasi korporat dan juga badan-badan bukan kerajaan dalam dan luar negara. Daripada jumlah tersebut sebanyak 24 forum telah dianjurkan oleh Kerajaan Malaysia dan organisasi tempatan dan sebanyak 30 oleh kerajaan asing dan organisasi antarabangsa yang lain. Terima kasih.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Saya hendak bertanya justifikasi Langkawi International Dialogue di mana semua perbelanjaan dan perjalanan dialog ini ditaja sepenuhnya oleh syarikat-syarikat Malaysia dan juga Kerajaan Malaysia sehinggakan peserta-peserta mereka pun dibawa melalui sponsorship oleh syarikat-syarikat dan Kerajaan Malaysia dan begitu juga dengan South Africa International Dialogue di mana syarikat-syarikat Malaysia participate dalam sponsorship untuk dialog-dialog ini dan yang paling membimbangkan saya ialah di antara mereka peserta-peserta yang selalu memuji dan memuja Perdana Menteri kita ialah Presiden, ketua-ketua negara Afrika termasuklah Presiden Zimbabwe yang hari ini menghadapi sekatan ekonomi antarabangsa kerana didapati menzalimi dan menindas rakyatnya. Apakah ini merupakan satu penghinaan kepada Perdana Menteri kita yang selalu mendapat puji-pujian daripada pemerintah-pemerintah sedemikian. *[Tepuk]* Terima kasih.

Dato' Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, soalan-soalan yang dibangkitkan tadi terlalu spesifik. Jadi, kalau Yang Berhormat ada bukti-bukti yang lengkap dengan apa Yang Berhormat nyatakan, boleh kita berikan dan kita akan berikan penjelasan secara lebih spesifik.

Tetapi mengenai tanggapan Yang Berhormat bahawa pujian-pujian yang diterima ini daripada pemimpin tertentu seperti Zimbabwe dan sebagainya, itu adalah tidak tepat kerana Yang Berhormat kena ingat bahawa semalam saya ingat satu pujian ataupun komen yang amat adil yang diberi oleh seorang Profesor di Universiti California Los Angeles. Dia bukannya politician, tidak ada political interest pun, dia memuji sampai dia meminta supaya Dr. Mahathir patut menjadi rujukan pentadbiran Presiden Bush *[Tepuk]* dalam melaksanakan kempen. Ini bukannya orang politik. Dan kita bukannya macam parti KeADILan, Yang Berhormat, parti KeADILan lainlah. Bila ada masalah pergi jumpa bekas Presiden Filipina, Estrada. *[Ketawa]* Lepas itu pergi minta bantuan daripada Al-Gore, jumpa mereka, ini semua bekas-bekas, semua yang KeADILan jumpa ini semua hari ini sudah tidak diterima lagi oleh rakyat. *[Disampuk]* Dan hari ini apabila rakyat Amerika memilih George Bush, seorang Profesor suruh George Bush belajar dengan kita.

Jadi, kita harus berbangga dengan apa yang kita dapat.

Tuan Yang di-Pertua, pembangkang ini kita merasa sedih, kalau kita lihat dalam berita hari ini, kita mempunyai seorang pemimpin Melayu Islam yang dikagumi oleh dunia, bukan sahaja dunia Islam, malah dunia-dunia yang lain, tetapi sebaliknya, seorang ahli EXCO Kerajaan Negeri Kelantan memberi satu penghinaan mengatakan bahawa orang UMNO ini fasik. Kita sendiri merendahkan taraf orang bangsa kita sendiri, ini dilaporkan di dalam Dewan Undangan Negeri, siapa Mohd. Daud ini kalau dibandingkan dengan pemimpin-pemimpin kita yang lain?

Tuan Yang di-Pertua, selagi pemikiran pembangkang ini macam ini, memandang rendah kepada pemimpin kita sendiri, kepada orang agama Islam sendiri, maka selagi itulah orang lain sukar untuk menerima kenyataan seperti mana yang ada pada hari ini. Terima kasih.

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih. Mohon soalan tambahan, alhamdulillah dapat juga bangun.

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak bertanya, mohon penjelasan sedikit daripada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, kenapa agaknya orang pilih PM sahaja, Malaysia ini ke forum antarabangsa. Sana panggil, sini panggil, selalu kalau orang tidak baik, dia tak panggil, macam orang negeri Kelantan, Terengganu itu payah hendak dipanggil, dia tidak boleh menghadapi cabaran dunia.

Jadi, boleh Yang Berhormat jelaskan ini, macam mana agaknya, saya pun berasa hairan, fasal pembangkang agak benda itu yang salah pun, 'ha betul' dia puji berjela-jela, pada hal benda itu salah. Jadi, soalnya jelas, kenapakah agaknya, adakah orang yang di sini memang tidak fahamkah atau Yang Berhormat boleh jelaskan difahamkan yang sebelah sana itu apa sebab dia panggil PM.

Dato' Haji Noh bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, saya telah menyatakan tadi, bahawa kadang-kadang bila ada persidangan antarabangsa, kehadiran Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ini menjadi perhatian dan menjadi tertunggu-tunggu, pemimpin-pemimpin negaranegara yang lain tertunggu-tunggu kehadiran Yang Amat Berhormat. Ini suatu kenyataan. *[Tepuk]*

Kita lihat kehadiran Yang Amat Berhormat, saya telah nyatakan tadi, purata satu bulan dua kali menghadiri forum antarabangsa. Ini menunjukkan beliau seorang pemimpin yang amat diharapkan kepimpinannya juga buah fikiran, bukan seperti pemimpin-pemimpin pembangkang. Kita tidak ada lagi yang mendapat pengiktirafan daripada peringkat antarabangsa.

Jadi, kita kena menerima hakikat bahawa pemimpin kita, Perdana Menteri kita hari ini telah menjadi contoh di peringkat antarabangsa dan apa juga dasar yang dibuat, Dasar ISA, dahulu kita dihentam oleh antarabangsa, hari ini Amerika ikut kita mengadakan akta anti keganasan. *[Tepuk]*

Kita berkehendakkan dasar supaya tidak mengikut IMF, hari ini MF dan dunia iktiraf cara dasar ekonomi kita Yang tidak iktiraf ini, pembangkang-pembangkang yang tidak tahu apa yang dia cakap sahaja Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih.

Seorang Ahli: Tangkap pembangkang.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Menyampuk]*

Tuan Mohamad bin Sabu: *[Menyampuk]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, silalah bertenang sedikit ya. *[Ketawa]* Hendak marah, marah kepada siapa, ya. Ya.

7. **Dr. James Dawos Mamit [Mambong]** minta Menteri Pembangunan Luar Bandar menyatakan kenapa kementerian tidak melaksanakan projek-projek bekalan elektrik luar bandar di Kampung Garung, Kampung Karu dan Kampung Semadang di Jalan Borneo Heights Daerah Kuching serentak dengan pelaksanaan projek di Kampung Giam di mana projek bekalan elektrik luar bandar dilaksanakan pada tahun ini, walaupun kampung-kampung tersebut adalah berdekatan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar [Puan Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim]: Tuan Yang di-Pertua, pada tahun 2001, negeri

Sarawak telah diluluskan 166 projek bekalan elektrik luar bandar talian grid bernilai RM78.8 juta, semua senarai projek telah ditentukan oleh Kerajaan Negeri Sarawak.

Dari jumlah tersebut, empat projek terletak dalam kawasan Dewan Undangan Negeri Bengoh bernilai RM2.57 juta telah disediakan. Satu di antara empat projek tersebut ialah bekalan elektrik luar bandar ke Kampung Giam fasa satu. Untuk memberi bekalan elektrik kepada Kampung Garung, Kampung Karu dan Kampung Semadang di Jalan Borneo Heights, ianya hanya dapat dilaksanakan setelah projek ke Kampung Giam fasa satu siap.

Untuk makluman, projek bekalan elektrik ke Kampung Giam fasa satu ini dijangka disiapkan pada bulan Oktober 2002.

Dr. James Dawos Mamit: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih, soalan tambahan. Pada tahun ini saya nampak papan tanda sudah didirikan di Kampung Giam, mungkin pada bulan Mei. Tetapi hingga kini projek ini belum juga dilaksanakan. *[Disampuk]* Grid yang terdekat sekali ialah hanya di seberang sungai, mungkin 50 meter sahaja daripada kampung tersebut. Kenapalah projek ini lambat dilaksanakan. Bukan kita tidak ada tanya, kita selalu juga menanya bilakah projek ini dilaksanakan. Terima kasih.

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Puan Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Terima kasih Ahli Yang Berhormat bagi Mambong dan terima kasih atas keprihatinan Yang Berhormat, inilah yang kita selalu sarankan agar Yang Berhormatlah yang menjadi pemantau kita nombor satu di kawasan. Jadi, terima kasih Yang Berhormat, jadi syukur alhamdulillah sebab papan tanda itu telah disediakan pada bulan Mei, tetapi untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebenarnya banyak daripada masalah kelewatan ini timbul oleh kerana kontraktor belum dilantik dan sebenarnya kontraktor baru menerima surat lantikan pada September tahun ini, pada 23 September. Jadi oleh yang demikian, sekarang inilah Yang Berhormat barulah kontraktor bagi bekalan elektrik di luar bandar di Sarawak iaitu Shorefield Sendirian Berhad telah atau sedang menjalankan projek ini dan insya-Allah saya sangat berharap kepada Yang Berhormat tolonglah juga beri maklum balas sekiranya didapati juga belum dijalankan apa-apa kerja di atas projek ini.

8. **Tuan Haji Muhyidin bin Haji Abd. Rashid [Hulu Terengganu]** minta Menteri Pertanian menyatakan apakah langkah-langkah jangka panjang dan jangka pendek yang sedang dan akan diambil bagi mengatasi masalah kekurangan ikan dan seterusnya menjejaskan sumber pendapatan nelayan dan petani.

Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, menerusi Dasar Pertanian Negara Ke-3, kerajaan telah menggariskan beberapa langkah untuk meningkatkan pengeluaran ikan negara. Kerajaan juga telah menetapkan sasaran pengeluaran ikan negara akan ditingkatkan daripada 1.24 juta metrik tan pada tahun 1995 kepada 1.93 juta metrik tan menjelang tahun 2010.

Dengan meningkatkan pengeluaran ikan, penternak dan nelayan tempatan akan memperoleh pendapatan yang lebih lumayan. Bagi mencapai peningkatan pengeluaran tersebut, beberapa langkah jangka pendek telah diambil termasuk:-

- (i) meningkatkan aktiviti penangkapan ikan laut dalam khususnya di perairan Sabah dan Sarawak;
- (ii) meningkatkan aktiviti pengeluaran akuakultur dengan membuka unit-unit baru seperti ternakan dalam sangkar laut terbuka dan juga ternakan ikan di perairan lagun;
- (iii) meningkatkan pengeluaran benih ikan dari pusat pembenihan ikan, Jabatan Perikanan Malaysia untuk menampung aktiviti akuakultur yang sedang berkembang pesat.

Langkah-langkah jangka panjang yang telah diambil pendekatan adalah seperti berikut:

- (i) mengadakan kursus dan latihan secara berterusan kepada nelayan dan penternak untuk meningkatkan kecekapan

serta kemahiran nelayan dan seterusnya dapat meningkatkan produktiviti mereka;

- (ii) meningkatkan aktiviti penyelidikan dan pembangunan dalam bidang perikanan bagi membolehkan industri ini dapat dibangunkan dengan lebih pesat lagi;
- (iii) memperkenalkan penggunaan teknologi yang cekap dan mesra sumber bagi memaksimumkan produktiviti di samping memulihara sumber perikanan;
- (iv) mengadakan program seperti Taman Laut, tukun tiruan dan sebagainya untuk memulihara sumber perikanan agar sentiasa berada di tahap yang mampan; dan
- (v) Meningkatkan pembangunan infrastruktur seperti pembinaan pelabuhan perikanan, jeti, kilang air batu dan sebagainya untuk kemudahan para nelayan.

Tuan Yang di-Pertua: Hulu Terengganu.

Tuan Haji Muhyidin bin Haji Abdul Rashid: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya mengucapkan terima kasih kepada langkah-langkah yang telah diambil, di antaranya ialah menggalakkan ikan dalam sangkar dan juga menambah tukun-tukun tiruan.

Cuma persoalannya, apakah kerajaan mempunyai satu jawatankuasa khas untuk mengkaji atau memantau apa-apa yang telah dilaksanakan ini sama ada ia benar-benar menepati dan memberi hasil yang lumayan ataupun meningkatkan jumlah ikan di dalam negara kita kerana apa yang kita dapati, setiap tahun banyak peruntukan diberi tetapi dibiarkan begitu. Misalnya ikan dalam sangkar ini, setelah diberi peruntukan dan dibelanjakan, selepas beberapa tahun atau satu, dua tahun, projek itu terbengkalai dan kita tidak lihat perkembangan atau peningkatan jumlah ikan.

Saya juga ingin bertanya, adakah kerajaan bercadang untuk mengenal pasti pusat-pusat pembiakan ikan yang semula jadi, misalnya lubuk-lubuk ikan di sungai-sungai atau mana-mana pulau yang menjadi tempat pembiakan ikan yang mana kerajaan mewartakan kawasan ini. Misalnya, kawasan seluas 10 batu dari lubuk-lubuk ikan ini supaya ikan dapat membiak secara semula jadi, bukannya dengan cara kita melepaskan anak-anak ikan di sungai, akhirnya menjadi makanan kepada haiwan-haiwan lain dan mati dengan tidak berkubur tetapi kita mengenal pasti lubuk-lubuk ikan ini supaya ia dapat membiak secara semula jadi, kemudian ia keluar ke luar kawasan-kawasan yang diwartakan menjadi sumber pendapatan dan juga memberi peluang pekerjaan kepada rakyat yang teramai.

Apakah kerajaan bercadang untuk melaksanakan perkara-perkara seperti ini? Terima kasih.

Dato' Seri Mohd. Shariff bin Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya saya ucap terima kasih kepada Yang Berhormat bagi Hulu Terengganu di atas pengakuan dia bahawa apa yang kerajaan buat untuk meningkatkan sumber tangkapan para nelayan itu nampaknya berjaya.

Kita telah mengadakan program akuakultur. Kita telah mengadakan projek tukun dan unjang. Kita telah mengisytiharkan Taman Laut. Kesemuanya ini dibuat dengan tujuan supaya para nelayan kita mendapat tangkapan yang lebih. Saya bersetuju kadang-kadang projek umpamanya, bank culture kita, projek akuakultur kita, kadang-kadang ia tidak dapat kita sustain,, dengan izin, oleh kerana pada masa-masa yang tertentu, nelayan ini dia tangkap, dia jual semua. Dia tidak ada simpanan.

Pada masa sekarang, kita telah menentukan bahawa perlu ada simpanan daripada pendapatan yang kita perolehi daripada projek-projek seperti akuakultur, bank culture dan sebagainya bagi membolehkan ada kesinambungan dalam projek-projek yang berkenaan. Itu kita tentukan. LKIM dan Jabatan Perikanan telah memantau projek-projek yang diluluskan bagi menjamin supaya ada kesinambungan selepas ikan ini ditangkap, projek ini akan terus berjalan.

Berhubung dengan soalan Yang Berhormat, adakah kerajaan bercadang untuk membuat kajian tentang kawasan-kawasan seperti di Kenyir dan sebagainya, kita memang ada kajian yang dibuat oleh Jabatan Perikanan. Untuk pengetahuan

Yang Berhormat, di Kenyir pun kita ada projek-projek akuakultur untuk menggalakkan kumpulan sasar menggunakan kemudahan di Lake Kenyir itu bagi menjalankan aktiviti ternak air yang boleh memberi pendapatan tambahan kepada mereka.

Yang di-Pertua: Masa untuk pertanyaan-pertanyaan Jawab Lisan selesai.

[Masa untuk Pertanyaan bagi Jawab Lisan telah cukup dan Jawapan bagi Pertanyaan No. 9 hingga 23 adalah dijilid dalam buku berasingan]

RANG UNDANG-UNDANG DAN USUL

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 2002

Bacaan Kali Yang Kedua

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 2002

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah, "Bahawa Rang Undang-undang Perbekalan 2002 di bacakan kali yang kedua sekarang" dan "Bahawa usul yang berikut ini dirujukkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis".

"Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4 (3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966, membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak tidak lebih tiga puluh tiga bilion lima ratus tiga puluh enam juta empat ratus sembilan puluh satu ribu enam ratus tiga puluh ringgit (RM33,536,491,630) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2002, bagi tujuan-tujuan dan butiran-butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau ("P") dalam senarai Belanjawan Persekutuan, 2002 yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 31 Tahun 2001 adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersetentangan dengan butiran-butiran itu di ruangan lapan dan sembilan senarai tersebut, hendaklah disahkan. *[30 Oktober 2001]*

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Rantau Panjang.

11.07 pagi.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron [Rantau Panjang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana memberi peluang kepada saya untuk sama-sama bercakap, memberi buah fikiran dan pandangan kepada kesemua di dalam perbahasan Belanjawan 2002 yang telah dibentangkan oleh Perdana Menteri merangkap Menteri Kewangan pada hari Jumaat, 19 Oktober 2001.

Ternyata belanjawan kali ini merupakan belanjawan untuk membersihkan imej pemimpin yang sudah busuk di akhir-akhir ini akibat angkara mereka sendiri serta kerenah konco-konconya di dalam UMNO dan Barisan Nasional.

Sekali imbas memang kita nampak kerajaan bersungguh-sungguh berusaha untuk memperbaiki dan memulih ekonomi kita yang telah koyak-rabak dan 'henyok-petok' oleh dasar angkuh, bongkak dan sombong kerana kekuasaan yang telah Tuhan berikan buat sementara waktu kepada mereka. *[Tepuk]*

Sewaktu mereka menerajui kerajaan sekarang ini sudah banyak pandangan dan buah fikiran daripada kami pembangkang ataupun daripada NGO tidak dihirau langsung. Kalau ada pun perkara-perkara yang mereka rasa patut ikut pandangan kita, mereka terpaksa menunggu bertahun-tahun supaya rakyat sudah lupa apa yang mereka lakukan itu asalnya daripada idea kita.

Contohnya, bekerja 5 hari seminggu. Sewaktu mula-mula Kerajaan Kelantan melaksanakan masa bekerja 5 hari seminggu, bermacam-macam tuduhan kepada Kerajaan Kelantan. Kononnya rugi masa bekerja, kurang produktiviti, mengajar rakyat malas bekerja dan bermacam-macam lagi tuduhan kepada kita. Kita telah memberitahu kepada mereka bahawa dari segi jumlah jam bekerja adalah sama sahaja dengan bekerja 6 hari dalam seminggu kerana kita menambah jam bekerja setiap hari

tetapi segala jawapan dan alasan yang kita berikan, mereka tidak mahu mendengar langsung, "degil" istilah dalam bahasa kita.

Setelah hampir-hampir 10 tahun, barulah mereka sedar apa yang kita buat itu benar dan munasabah. Perkara ini sepatutnya kerajaan malu kepada rakyat sedikit, kalau tidak malu kepada Tuhan pun, malulah kepada rakyat. Saya percaya makin hari makin banyak perkara yang telah kita buat, mereka akan tiru tetapi dengan syarat, kita orang PAS ini khususnya, kena diam-diam, buat-buat tidak tahu bahawa mereka itu buat di kemudian hari.

Demikian juga di dalam bulan Ramadan. Kerajaan Kelantan telah memberi keistimewaan kepada kakitangan kerajaan khususnya kakitangan wanita untuk melaksanakan tanggungjawab mereka sebagai seorang isteri iaitu dengan memendekkan masa bekerja dari jam 8.00 pagi hingga 3.45 petang sahaja.

Oleh kerana kita berdepan dengan bulan Ramadan, maka saya mencadangkan supaya di dalam bulan Ramadan ini, kerajaan memendekkan masa bekerja seperti yang dilakukan oleh kerajaan negeri Kelantan iaitu sesuai, kononnya rakyat Malaysia sekarang ini mengamalkan pemerintahan cara Islam.

Saya rasa bertanggungjawab untuk mendedahkan beberapa kepincangan dalam sektor pertanian, walaupun dalam sektor lain juga banyak masalah. Di dalam sektor pertanian, kerajaan telah menubuhkan banyak agensi di bawah Kementerian Pertanian, contohnya FELDA, FELCRA, SELCRA, RISDA, FAMA, DARA, LPP, JENGKA, KETENGAH, KESEDAR, KADA dan MADA serta lain-lain lagi untuk membangun dan memodenkan sektor pertanian.

Sumbangan dan kepentingan sektor ini dalam ekonomi negara terus mengecut. Pada tahun 1995 di bawah Rancangan Malaysia Keenam iaitu tahun 1991 sehingga tahun 1995, ia menyumbang sebanyak 16% kepada Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) tetapi sumbangan ini telah merosot kepada sekitar 9% dalam tahun 2000 iaitu di bawah Rancangan Malaysia Ketujuh iaitu tahun 1996 sehingga tahun 2000, dan dijangka terus merosot kepada sekitar 7% di bawah Rancangan Malaysia Kelapan iaitu tahun 2001 sehingga tahun 2005.

Trend ini dijangka berterusan di mana di akhir tempoh RRJP3 iaitu 2001 sehingga 2010 nanti, sumbangan sektor pertanian hanya tinggal sekitar 6% sahaja. Ini berlainan dengan negara-negara maju seperti Amerika, Perancis, Holand dan lain-lain di mana sektor pertanian tetap merupakan sektor yang penting walaupun negara-negara berkenaan telah mencapai status negara perindustrian.

Apa yang terjadi di Malaysia ialah di dalam mengejar pembangunan perindustrian, pembangunan sektor pertanian sama ada secara sedar atau tidak sedar telah tercicir berbanding dengan sektor-sektor lain. Dalam masa sektor pembuatan maju ke hadapan untuk menjadi sektor pertanian, untuk menjadikan satu sektor dominan dalam sektor perlombongan, pembinaan dan perkhidmatan, mengekalkan kepentingan masing-masing, sumbangan sektor pertanian terus mengecil ataupun mengecut.

Ini memberi gambaran bahawa proses perindustrian tidak berjaya merangsangkan permintaan terhadap bahan mentah pertanian. Ini adalah kerana polar pembangunan industri lebih berorientasikan penggunaan bahan mentah bukan pertanian seperti elektronik dan keluaran elektrik. Industri berorientasikan bahan mentah pertanian kurang mendapat penekanan.

Penguncupan yang ketara ini membimbangkan memandangkan nilai strategi sektor ini, khasnya dari segi menyediakan bekalan makanan yang mencukupi bagi penduduk yang kian meningkat, khasnya penduduk bandar disebabkan kelajuan proses urbanisasi, bekalan bahan mentah kepada sektor perindustrian sebagai sumber pendapatan pertukaran wang asing. Ini juga memandangkan bahawa sektor ini menyediakan di antara RM1.5 juta hingga RM2 juta guna tenaga.

[Timbalan Yang di-Pertua (Dato' Haji Muhamad bin Abdullah)
mempengerusikan Mesyuarat]

Keciciran pembangunan sektor pertanian telah menimbulkan gejala yang tidak baik bagi negara kita. Di antaranya, peningkatan pergantungan kepada makanan import. Bilangan import makanan telah bertambah dari tahun ke tahun dan kini berjumlah RM13 bilion. Ini dijangka mencecah RM22 bilion dalam tahun 2005. Malah

Malaysia belum lagi mencapai tahap memenuhi keperluan sendiri ataupun *self-sufficiency* di dalam pengeluaran pelbagai bahan makanan termasuk makanan utama (*staple food*).

Sementara sumbangan sektor pertanian kepada eksport negara juga terus mengecil daripada 11.7% jumlah eksport kasar dalam tahun 1995 kepada 6.1% dalam tahun 2000. Dalam tahun 2010, sumbangan ini dijangka mengecut kepada 4.3%.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ada yang....

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sebagai perbandingan....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada yang berdiri Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya, sekejap, sekejap

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, sekejap, dia minta sekejap lagi.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sebagai perbandingan, sumbangan sektor pembuatan kepada eksport negara akan melonjak daripada 85.2% sekarang kepada 90.7% menjadikan negara ini amat bergantung kepada sektor pembuatan dalam mendapatkan pertukaran wang asing. Pergantungan ekstrem kepada eksport barangan pembuatan ini akan mendedahkan ekonomi kepada turun naik permintaan luar negara yang natijahnya boleh menjejaskan kestabilan ekonomi negara. Sila.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, sila Rompin.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tahniah Yang Berhormat, ada kualiti sedikit ucapan pada hari ini dan minta bertanya siapa tolong sediakan ucapan Yang Berhormat kerana ada kepakaran yang baik.

Beberapa Ahli Pembangkang: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, tidak apa Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Puji tidak boleh ?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Teruskan kepada soalan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Puji pun marah juga. Tidak boleh saya puji rakan seperjuangan saya sebagai wakil rakyat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Terima kasih, kalau tidak ada...

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya hendak bertanya, pertanyaan saya....

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Saya hendak teruskan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Selepas itu hendak bertanyalah. Saya bersetuju dengan Yang Berhormat, kita adakan industri makanan tempatan tetapi di Kelantan, saya difahamkan semua makanan datang dari Siam. Bagaimana, apa yang sudah 10 tahun kerajaan Kelantan buat? Hendak tanya itu sahaja.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Terima kasih.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Mungkin kalau idea yang baik, Yang Berhormat boleh balik jadi Menteri Besar Kelantan lagi baik.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya, terima kasih. Barangkali Yang Berhormat bagi Rompin ketinggalan. Kalau hendak tahu usaha Kerajaan Kelantan sekarang ini tanyalah Yang Berhormat Timbalan Menteri Pertanian sekarang ini. Baru baru ini iaitu minggu lepas dia pergi ke Kelantan untuk melancarkan satu projek

pertanian. Kerajaan Kelantan sekarang ini sedang berusaha untuk menjalankan projek pertanian secara komersial sekarang ini. Terima kasih.

Walaupun berbagai usaha telah dilaksanakan, namun...

Dr. Tan Seng Giaw: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Kepong berdiri Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya, sila.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, sila Kepong ya.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, penjelasan daripada Yang Berhormat bagi Rantau Panjang. Adakah Yang Berhormat sedar bahawa sekarang TNB pun bekalan gas sudah jadi masalah.....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat pandang ke arah saya Yang Berhormat. Pandang ke saya Yang Berhormat ya. *[Ketawa]*

Dr. Tan Seng Giaw: ..Kerana perjanjian di antara Petronas dengan TNB sudah tamat dan bekalan harga gas itu masih pada paras RM7 atau lebih kuranglah, dan pihak Petronas hendak naik 20% dan nampaknya Yang Berhormat bagi Rompin tidak setuju, dia hendak lari ke Kalimantan? Hendak lari ke Kalimantan dan beli syarikat batu arang.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, persoalan Yang Berhormat ya, soalan.

Dr. Tan Seng Giaw: Adakah Yang Berhormat sedar, rombongan pergi ke situ lombong. *[Disampuk]*. Ya, dinamit, lombong dinamit. Tetapi kurang dinamik. *[Ketawa]*. Adakah Yang Berhormat sedar di Kalimantan itu memang ada porak-peranda daripada masa ke semasa kerana ada pertikaian ataupun rusuhan di antara kaum di Kalimantan. Dan sebab itulah Yang Berhormat hendak menaikkan peratusan untuk batu arang kepada 20%. Dia ingat kita tidak tahu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup Yang Berhormat. Cukup.

Dr. Tan Seng Giaw: Apakah pandangan Yang Berhormat dengan Kalimantan porak-peranda.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Terima kasih Yang Berhormat bagi Kepong. Inilah yang menyebabkan Yang Berhormat bagi Rompin selaku pengerusi baru ini celaru mental sekarang ini kerana beliau membuat keputusan dengan tidak diketahui oleh Lembaga Pengarah dalam masa untuk membeli syarikat tersebut. *[Tepuk]*

Walaupun berbagai usaha telah dilaksanakan namun pendapatan penduduk yang terlibat di sektor pertanian khususnya dalam subsektor pekebun kecil masih rendah berbanding dengan sektor-sektor lain. Perangkaan menunjukkan bahawa pada tahun 1999 pendapatan penduduk luar bandar hanya RM1718 sebulan. Hanya setengah daripada pendapatan penduduk bandar iaitu RM3103 sebulan. Insiden kemiskinan di luar bandar pula jauh lebih tinggi daripada di bandar iaitu empat kali ganda lebih tinggi. Mengikut statistik dalam tahun 1999, kemiskinan di luar bandar ialah 12.4% manakala kemiskinan di bandar pula ialah 3.4% sahaja. Turun naik harga komoditi utama dan lain-lain hasil pertanian yang ekstrem tanpa ada satu mekanisme penstabilan telah menyebabkan pendapatan kaum petani tidak menentu.

Kita tidak menafikan bahawa memang sudah ada sedikit pembaikan ataupun *improvement* dalam kehidupan kaum petani tetapi Dasar Pembangunan Pertanian belum lagi berjaya merapatkan jurang pendapatan di antara pelbagai golongan rakyat. Pengurangan sektor kerja di sektor pertanian sepatutnya sudah melonjakkan pendapatan kaum petani tetapi ianya tidak terjadi. Ini menunjukkan bahawa

pelaksanaan pelbagai program pembangunan pertanian belum lagi menghasilkan kesan yang diharapkan. Oleh itu adalah diharapkan pelaksanaan program pembangunan pertanian yang dirancang di bawah Rancangan Malaysia Kelapan di bawah Dasar Pertanian Negara iaitu tahun 1998 sehingga 2010 seperti peningkatan pengeluaran makanan, mempelbagaikan tanaman pertanian campuran dan bersepadu, mekanisme mengkomersialkan hasil penyelidikan dan sebagainya, hendaklah ditentukan keberkesanannya. Peruntukan Belanjawan untuk sektor pertanian hendaklah diteruskan ataupun ditingkatkan dari masa ke semasa dan saya ingin tahu, sejauh manakah kerajaan menangani masalah tanah pertanian yang semakin kecil atau semakin sempit. Ini kerana kawasan pertanian 'dirogol' oleh pemaju perumahan secara besar-besaran seperti apa yang berlaku di Sungai Petani, Kedah. Adalah dicadangkan supaya sektor pertanian diiktiraf sebagai sektor strategik dari segi keselamatan negara.

Dalam kesempatan ini saya ingin mendedahkan beberapa kelemahan dan penyelewengan yang berlaku di negeri Kelantan yang sudah tidak menjadi rahsia lagi di kalangan rakyat yang ingin melihat keadilan wujud di negeri Cik Siti Wan Kembang ini. Projek di bawah Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) di Kelantan terdapat empat pelaksana ataupun agensi pelaksana iaitu KESEDAR diberi peluang ataupun berkuasa untuk melaksanakan bagi kawasan Kuala Krai, Gua Musang dan Jeli. RISDA bagi kawasan Pasir Mas, Pasir Puteh, Machang dan Tumpat. FELCRA Berhad bagi kawasan Pasir Mas dan Tanah Merah. KEMAS bagi kawasan Bachok dan Kota Bharu. Lain-lain negeri disenggarakan kesemuanya di bawah pentadbiran pejabat tanah. Tetapi terdapat agensi tidak membelanjakan peruntukan yang diagihkan itu seperti apa yang berlaku kepada FELCRA Berhad yang menjadi *lead agency* kepada projek PPRT di daerah Pasir Mas.

Saya dimaklumkan oleh Ketua Jajahan Pasir Mas bahawa wang berjumlah RM2 juta telah diterima oleh FELCRA Berhad semenjak tahun 1999 lagi. Untuk pembangunan di Guar Tambun ataupun Kampung Sungga di Pasir Mas di bawah Rancangan PPRT tetapi ianya tidak disenggarakan sehingga sekarang ini walaupun pihak pejabat tanah dan Jajahan Pasir Mas telah menyediakan berpuluh-puluh ekar tanah untuk pembinaan rumah dan projek ekonomi rakyat termiskin di jajahan tersebut. Saya minta pihak kerajaan supaya memberi jawapan segera dan jangan lagi memberi jawapan insya-Allah kita akan menyiasat perkara ini. Kerana perkara ini telah saya sebut pada tahun lepas itulah jawapannya dan saya harap tahun ini pihak kementerian ini hendaklah menyiasat dengan segera dan melaksanakan apa yang telah diputuskan dan apa yang telah diperuntukkan kepada PPRT di jajahan Pasir MAS ini.

Satu lagi ialah projek ternakan ikan hiasan dan tanaman orkid di Bukit Sirih, Kuala Krai, Kelantan yang menelan belanja sebanyak RM15 juta. Projek ini mempunyai program untuk meningkatkan ekonomi rakyat termiskin di kampung tersebut ternyata ianya disalahgunakan untuk kepentingan diri oleh bekas seorang Menteri yang sekarang ini telah dihumban oleh rakyat ke 'dalam tanah' dalam pilihan raya baru-baru ini. Projek ini dikatakan mendapat kerjasama dengan pengusaha dari Jepun dan seramai 149 orang yang dikatakan peserta yang terdiri daripada orang kampung itu sebenarnya ialah buruh kepada projek tersebut. Tidakkah ini merupakan satu sindiket penipuan wang kerajaan oleh pemimpin UMNO.

Satu lagi ialah projek ternakan ayam telur di Gading Galoh, Peringat Kelantan. Projek ini menelan belanja sebanyak RM5.69 juta seperti mana yang dilaporkan dalam laporan audit. Projek ini kononnya melibatkan 450 orang peserta. Projek ini juga berkubur yang sekarang hanya tinggal tahi-tahi ayam bersama-sama dengan reban buruk yang sedang menunggu saat-saat untuk menyembah ke bumi [*Tepuk*] Pihak Jabatan Audit hanya mempertikaikan masalah perbandingan jumlah projek tidak seimbang dengan jumlah peserta di dalam projek tersebut sahaja. Tetapi tidak komen projek tersebut terbengkalai hasil penipuan oleh mereka yang tidak bertanggungjawab kepada rakyat termiskin. Sepatutnya kerajaan mengambil tindakan memberi laluan kepada BPR untuk menyiasat perkara ini.

Pada awal tahun baru-baru ini Kementerian Pembangunan Luar Bandar juga telah memperuntukkan sebanyak RM500 juta untuk projek memulihkan ekonomi pekebun-pekebun kecil getah dan kelapa sawit akibat penurunan harga pasaran baru-baru ini. Dan pada tahun ini RM100 juta diperuntukkan melalui skim bantuan luar bandar bagi membantu pekebun-pekebun kecil getah dan kelapa sawit. Jawatankuasa

penyelaras, jawatankuasa teknikalnya terdiri daripada agensi pertanian yang dikepalai oleh Pengarah Pertanian negeri-negeri.

Saya dimaklumkan sekarang ini negeri Perak telah menerima sebanyak RM2,234,402, Selangor telah menerima RM5,62,894,00, Melaka RM5,711,00 dan Kedah RM125,211, Johor RM606,546, Sarawak RM5,61,302,00, Sabah RM11,27,167, Negeri Sembilan RM2,26,521,00 dan Pahang RM2,467,685. Apa yang telah terjadi dengan Kelantan? Jabatan Pertanian Kelantan bersama-sama dengan FELDA, Jabatan Haiwan, Jabatan Perikanan dan lain-lain agensi pertanian telah pun memproses borang-borang permohonan daripada pekebun-pekebun kecil getah dan kelapa sawit sebanyak 844 borang peserta dengan anggaran harga bahan input sebanyak RM4,785,000 dan secara *detail* nya ialah seperti berikut.

Melalui FELDA ataupun pekebun kecil sebanyak 182 orang peserta. Jabatan Haiwan untuk ternakan 337 orang peserta. Jabatan Perikanan/Ternakan 133 orang dan ternakan serta IKS sebanyak 192 orang. Jumlah semuanya ialah sebanyak 844 orang ataupun 844 borang.

Malangnya nasib rakyat Kelantan sekali lagi telah didiskriminasikan tetapi kali ini ianya dianiayai oleh manusia yang nampak lahiriah baik tetapi rupa-rupanya hatinya diselaputi oleh syaitan. Mereka mengarahkan pegawai pertanian negeri Kelantan semua borang-borang yang telah diproses itu dihantar kepada Jabatan Pembangunan Persekutuan yang beliau bertanggungjawab segalanya. Sepatutnya semua borang-borang yang telah diproses ini dihantar terus kepada Jawatankuasa Teknikal peringkat Persekutuan, Jabatan Pertanian Persekutuan untuk mendapat waran ataupun pengeluaran cek. Ini menyebabkan rakyat Kelantan sehingga sekarang ini tidak ada seorang pun yang mendapat manfaat di bawah skim ini. Saya tidak mahu pihak Menteri lepas tangan di dalam kes ini. Pihak Menteri mesti bertanggungjawab dan jangan cuba meletakkan kesalahan ini ke atas bahu pegawai-pegawai kerana semua pegawai telah melaksanakan tugasnya dengan baik hanya menunggu sahaja untuk mendapatkan cek-cek daripada pihak kementerian tetapi oleh kerana ada pemimpin UMNO yang menggunakan kuasa mereka itu yang menyebabkan semuanya terbengkalai.

Dan ini terbukti diskriminasi telah berlaku sekali lagi kepada rakyat Kelantan...

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Ya, Larut berdiri Yang Berhormat, hendak beri jalan?

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya, sila.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Sila.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Saya tidak setuju dengan pendapat Yang Berhormat yang hanya menyalahkan pemimpin. Kita pun boleh menyalahkan pemimpin di Kelantan yang ditegur oleh seorang Ahli Dewan Undangan Negeri semalam dua, hari sudah dalam Dewan Undangan Negeri. Kalau sekalipun Menteri bagi arahan, sampai ke bawah pelaksanaannya tidak dilakukan. Sebagai contoh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri menyebut dua hari sudah, ada peruntukan disediakan tetapi masalahnya tidak dilaksanakan di peringkat bawah. Ini tidak adil kalau Yang Berhormat hendak menyalahkan semata-mata kepada orang UMNO. Sedangkan saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat, di Kelantan umpamanya adakah telah berlaku adil oleh Kerajaan Kelantan yang diperintah oleh PAS. Banyaklah kalau saya hendak huraikan. Saya minta sedikit penjelasan daripada Yang Berhormat. Jangan main tuduhan sahaja.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Saya tidak menuduh. Ini ialah kenyataan yang sebenarnya dan saya harap pihak Menteri cuba menyiasat borang sebanyak 844 itu di mana duduk, mana pergi? Rakyat sedang menunggu sekarang ini. Negeri lain semua sudah dapat. Peruntukan sudah pun hampir-hampir habis. Dikatakan tahun ini sahaja ialah RM100 juta mesti dihabiskan. Tetapi mengikut laporan ini hanya baru RM60 juta. Masa ada dua, tiga bulan lagi. Ke mana pergi? Ini satu perkara yang patut kerajaan ambil perhatian, bagaimana pelaksanaan yang telah dilakukan oleh pihak pegawai-pegawai kerajaan tetapi orang-orang politik telah ambil

peranan supaya perkara ini dilambat-lambatkan atau ditolak terus daripada permohonan-permohonan yang dibuat oleh pihak rakyat Kelantan.

Di dalam buku laporan audit, kalau kita lihat buku laporan audit ini yang kita dapat ini, kita dapati dalam buku laporan audit pula kita dapati mereka tidak termasuk di bawah kategori sebagai rakyat termiskin. Banyak laporan ini menyebut ada di antara mereka dapat bantuan PPRT tetapi mereka tidak termasuk senarai rakyat termiskin. Tetapi mereka dapat bantuan PPRT sedangkan mereka mempunyai rumah batu besar ada kereta, barang-barang mewah dalam rumah mereka. Yang benar-benar miskin tidak mendapat apa-apa bantuan di bawah skim ini.

Saya yakin perkara ini berlaku kerana ada campur tangan berlebihan daripada orang-orang politik. Campur tangan biasa ini memang semua rakyat telah mengetahui memang orang politik banyak campur tangan. Tetapi sekarang ternyata campur tangan yang berlebihan daripada orang-orang politik terutama sekali di negeri Melaka kerana negeri Melaka ini negeri yang kecil. Tetapi kalau kita lihat banyak orang miskin tetapi waktu hendak mendapatkan bantuan PPRT, pemimpin mengatakan negeri mereka itu ramai orang miskin. Sewaktu statistik mengatakan Kelantan ramai rakyat termiskin atau Terengganu miskin, mereka kata mereka juga ada orang miskin. Ini perangai orang politik. Sewaktu berkehendak kepada bantuan rakyat termiskin, mengaku rakyat negerinya ramai miskin. Tetapi sewaktu yang lain itu pula menuduh Kelantanlah yang paling miskin. Pendek kata selagi UMNO berkuasa sebahagian besar rakyat tetap akan teraniaya.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh masalah AFTA iaitu Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN. Apabila sebut sahaja kawasan bebas cukai teringat saya kepada....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Rompin berdiri Yang Berhormat. Hendak beri jalan?

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sekejap hendak habiskan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia hendak habiskan dahulu. Habiskan dahulu.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Menyentuh masalah AFTA Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN, apabila sebut sahaja kawasan bebas cukai teringat saya kepada zon bebas cukai Bandar Rantau Panjang. Saya ingin tahu sejauh manakah proses ini telah berjalan. Janganlah sampai berbuih mulut saya barulah kerajaan hendak menjawab atau hendak melaksanakan dan perkara ini tidak berkesan lagi kalau kesemua duti import di dalam AFTA sudah sampai ke paras 0%. Sila.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Rompin.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis: Wakil rakyat yang baik hati, pada diri dialah tapi parti dia tidak baik..*[Ketawa]*

Tadi Yang Berhormat menuduh pakai pula kopiah adakah kita nak menuduh mesti ada fakta menuduhkan penganiayaan, kemiskinan, di Kelantan macam mana? Adakah Yang Berhormat berani juga menegur kerajaan Yang Berhormat sendiri di Kelantan. Kemiskinannya amat tinggi, banyak mereka tidak ada peluang bekerja, setakat ini berapa banyak telah diwujudkan peluang pekerjaan di Kelantan. Saya setuju pandangan kritikan Yang Berhormat tapi adakah Yang Berhormat berani yang menegak benar itu benar yang salah itu salah, menegur juga kerajaan Kelantan yang tidak boleh dan yang belum berprestasi yang baik. Adakah Yang Berhormat berani tidak, kalau Yang Berhormat berani mungkin ini natijah yang baik untuk kebaikan Yang Berhormat kembali ke Kelantan memimpin Kerajaan Negeri Kelantan sendiri.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya, terima kasih, memang kerajaan Kelantan sekarang berusaha untuk mengurangkan rakyat yang miskin ini, tapi sedihnya sewaktu kerajaan Barisan Nasional memerintah Kelantan selama 12 tahun lebih itu, nampaknya perbezaan tidak banyak. Sedangkan wang yang dihantar oleh kerajaan pusat kepada kerajaan begitu banyak, bukan setakat geran dia yang wajib tapi hutang bagi lagi, sampai peringkat 760 juta. Tapi waktu UMNO memerintah dulu saya buat kajian dan saya minta supaya pihak yang lain jangan daripada orang politik umpamanya pelajar-pelajar universiti atau pihak universiti buat kajian sewaktu UMNO memerintah Kelantan selama itu, 12 tahun itu adakah peningkatan atau pengurangan?

Bandingkan dengan zaman PAS memerintah ini. PAS sudah berusaha tapi sayangnya Dato' *Speaker*, PAS nak melaksanakan tugas dengan baik tapi Kerajaan Pusat terus sabotaj Kerajaan Negeri Kelantan. Umpamanya, kalau kita lihat yang terbaru...

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar:.....[Bangun]

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin:.....[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada dua orang berdiri Yang Berhormat

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sekejap, sekejap nak hurai dulu...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato Haji Muhamad bin Abdullah]: Haa...sekejap, dia nak menghuraikannya dulu..

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Pemberian Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Negeri Kelantan bagi tahun 2001, untuk pengetahuan semua sekali barangkali pihak Ahli-Ahli Parlimen Barisan Nasional dia tidak berapa faham atau pun tidak mahu dengar tapi pegawai kerajaan patut dengar, bagaimana diskriminasi yang berlaku.....

Raja Dato Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar:.....[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada yang berdiri Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sekejap lagi, saya tak bagi semua lagi...selepas ni....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Larut...dia tidak bagi Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: bagaimana Kerajaan Persekutuan telah menganaktirikan ataupun mendiskriminasikan pada Kerajaan Kelantan sehingga sekarang ini walaupun sebelum ini saya pun telah sebut dua tiga kali dalam Dewan ini, jawapannya kita akan memantau, kita akan buat kajian, kita akan melihat, kita akan mengatasi, itu jawapannya. Kali ini telah berlaku lebih teruk lagi daripada tahun-tahun yang lepas. Tahun ini cuba kita tengok pemberian bayaran perkhidmatan kepada kerajaan kerana penglibatan..

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Larut berdiri Yang Berhormat

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya saya tidak bagi.. sekejap lagi

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tak bagi jalan Yang Berhormat, sila duduk

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: pemberian bayaran perkhidmatan kepada kerajaan kerana penglibatan kakitangan negeri dalam melaksanakan projek pembangunan persekutuan. Sepatutnya kerajaan pusat memberi RM3,500 000 kepada Kerajaan Kelantan tetapi sehingga hari ini, kosong, tidak bagi yang sekarang ini masa ada tiga bulan lagi, tiga bulan lagi ada. Pemberian Pembiayaan Perbelanjaan Mengurus Jabatan di bawah Senarai Bersama sepatut di bagi RM10,000 000 hingga sekarang ini, kosong. Dengar baik-baik ya. Pemberian Tahap Pembangunan Ekonomi Infrastruktur dan Kesejahteraan Hidup sepatutnya RM25,980,000 sehingga hari ini, kosong.....[Beberapa Ahli mengeluh].....Pemberian Keseimbangan Pihak Berkuasa Tempatan atau Kerajaan Tempatan sepatutnya diberi RM13,500,000 sehingga hari ini, kosong..... [Beberapa Ahli mengeluh].....

Seorang Ahli: Zalim, zalim....zalim betul.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Pemberian Pertambahan Hasil, kosong.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat ya, diamlah ya!....Diamlah ya!

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Pemberian Pertambahan Hasil bahagian satu sepatutnya RM3,864,972.44 sehingga sekarang ini, kosong.... [Beberapa

Ahli mengeluh].....bahagian dua sepatutnya RM29,53,445.96 sehingga hari ini, kosong.... [Beberapa Ahli mengeluh]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Larut berdiri Yang Berhormat, nak bagi jalan?

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Tidak bagi lagi, tak habis lagi habis dulu

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tak bagi lagi Yang Berhormat, dia tengah nak baca.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron:...Pemberian Jalan Raya sepatutnya RM25,230,039 hanya baru bagi 18 Ogos baru ni ialah RM12,615,020 dan sebanyak RM12,615,019 lagi belum dibagi setakat ini dan pemberian mengikut bilangan orang sepatutnya diberi....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Yang Berhormat Larut berdiri Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: ..tidak bagi lagi, sekejap lepas habis dulu ni.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Mohamad bin Abdullah]: Dia nak perhabis dulu.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Dengar dulu, sepatutnya cuba dengar betul-betul baru kita boleh faham bahawasanya Kerajaan Barisan Nasional ini zalim kepada Kerajaan Kelantan Kalau dia tidak dengar dia tak tahu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Yang Berhormat baca Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Pemberian mengikut bilangan orang sepatutnya RM16,489,056 tapi pada 18 Ogos baru-baru ni, baru bagi ialah RM8,244,578 sebanyak RM8,244,528 lagi belum dibayar. Ini kesemuanya kerajaan Barisan Nasional yang bertanggungjawab sepatutnya diberi kepada Kerajaan Kelantan mengikut apa yang termaktub dalam perlembagaan baru RM20,859,548 daripada RM127,617, 513.40. Ha inilah, saya nak bagitahu bagaimana teruknya Kerajaan Persekutuan telah menindas rakyat negeri Kelantan, bukan kerajaan rakyat Kelantan juga terlibat kerana pembangunan ini akan diberi kepada rakyat dan

Raja Dato'Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar:[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Larut berdiri Yang Berhormat

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: terutama sekali pemberian jalan raya. Dalam perjumpaan...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Larut berdiri Yang Berhormat, nak bagi jalan?

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Tak bagi lagi, nak hurai dulu bagi habis ni..tak boleh lagi....[disampuk]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tak bagi lagi. [disampuk].... Biar dia baca.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sepatutnya pemberian jalan raya ini diberi setiap bulan. Kalau mengikut jadual-jadual yang dulu dia beri tiap-tiap bulan tetapi hingga sekarang ini juga tidak diberi tiap-tiap bulan dan kalau kita lihat dalam perjumpaan pemberian mengikut bilangan orang ini sepatutnya diberi dua kali setahun iaitu pada bulan Januari dan bulan Julai. Pemberian Jalan Raya dibayar secara bulanan sepatutnya, perkara ini telah diluluskan dalam mesyuarat bersama iaitu Majlis Kewangan Negara bukan kata PAS yang kata, Kelantan yang kata tapi dalam mesyuarat, tapi perangai UMNO tak habis-habis. Kerajaan Kelantan sudah tak beri duit hutang tarik terus dah, hutang satu juta....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Larut berdiri Yang Berhormat....nak bagi jalan?

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: tak bagi lagi...kerajaan setakat ini....

Timbalan Yang di-Pertua: Ha, dia tak bagi.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron:.... Kerajaan Pusat telah pun tarik hutang sebanyak RM1,500,000 iaitu hutang yang dibuat oleh kerajaan Barisan Nasional memerintah selama 20 tahun dahulu. Sila bagi. Sila

Raja Dato'Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar:[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Larut, ya ...oh Rompin..

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Rompin, Rompin.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis: Ini cara dia hujah ni, putar belit kenyataan, saya tanya dulu, air Kelantan, RM100,000,000 nak menyelamatkan air Kelantan datang mana RM100,000,000 tu? Kerajaan Federal bagi kan? Bagi pinjaman. Ini bermakna tidak seperti yang dituduh, penganiayaanlah dapatkan sentimenlah, *check* data kita, tengok secara menyeluruh, janganlah tuduh berdosa ni pakai kopiah ni.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Terima kasih, apa yang saya nak cakap ini ialah apa yang termaktub di dalam perlembagaan iaitu pemberian yang kena dibayar oleh Kerajaan Persekutuan ada pun pemberian pinjaman itu cerita lain ini hak wajib ni, bukan ia hak sunat hak wajib pun tidak bayar apahal pula hal sunat? Kita buat yang sunat supaya yang wajib lima waktu tak sembahyang dia tunjuk yang sembahyang sunat, apa ni, kerajaan Islam apa ni? [Ketawa]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis:...[Menyampuk]....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak usah cakap babit dengan sembahyang, benda berbeza ni.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron:....bab sembahyang sunat wajib ni.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya mana nak bagi? Kubang Kerian, ha sila.

Tuan Husam bin Haji Musa [Kubang Kerian]: Terima kasih Dato' dan terima kasih Rantau Panjang, adakah amalan ini pada pengetahuan Yang Berhormat sejak berlaku 10 tahun yang lalu bukan kata berlaku tahun 2001, iaitu pada tiap-tiap 31 Disember, Kerajaan Negeri Kelantan akan menerima cek bagi peruntukan-peruntukan wajib Geran Persekutuan. Sudah 11 tahun, bukan kata tahun ini sahaja dan dalam keadaan demikianlah Kerajaan Kelantan telah *survive* dan ini adalah satu rekod bertambah dengan pencapaian kerajaan melunaskan hutang-hutang yang telah dibuat oleh kerajaan Barisan Nasional yang lalu. Oleh kerana itu pada pandangan Yang Berhormat adakah ini satu diskriminasi politik yang begitu jelas dan bertentangan dengan konsep negara Islam yang dibawa oleh Perdana Menteri?

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya terima kasih Kubang Kerian, perkara ini memang berlaku semenjak PAS memerintah di Kelantan tahun 1990 lagi. Dengan harapan supaya apabila kerajaan melambat-lambatkan pemberian geran ini maka Kerajaan Kelantan tidak dapat membayar gaji kakitangan, tidak dapat membuat projek dan sebagainya ini cara dia, cara kerajaan Barisan Nasional atau Kerajaan Persekutuan memikirkan sebab itulah mereka ini memberi geran ini ataupun memberi bayaran di saat-saat akhir. Kadang-kadang sampai bulan Disember dan adakalanya tahun yang lain, pemberian sepatutnya diberi tahun ini diberi tahun yang lain pun ada juga. Walau bagaimanapun kerajaan berterima kasih jugalah kerana cara ini menyebabkan rakyat Kelantan ini akan kekal di bawah PAS ataupun di bawah BA kerana mereka boleh melihat sendiri bagaimana penganiayaan-penganiayaan [Tepuk] saya nak teruskan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Teruskan Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Menyentuh mengenai masalah AFTA tadi, saya ingin tahu sejauh manakah implikasi pengurangan tarif duti import ke atas Malaysia di bawah Skim Keseragaman Keutamaan Tarif Berkesan atau pun CEPT di bawah program Kawasan Perdagangan Bebas ASEAN ataupun AFTA. Perjanjian AFTA yang ditandatangani pada tahun 1992, dengan objektif utama untuk

meningkatkan daya saing rantau ini dan menjadikannya sebagai destinasi utama bagi memasukkan pelaburan asing dan juga dengan tujuan untuk meningkatkan dan memperkukuhkan kerjasama perindustrian dan hubungan syarikat-syarikat di serantau ini. Saya ingin tahu adakah negara-negara lain telah melaksanakan perjanjian ini seperti negara kita? Dan sudah berapa peratus dalam negara ASEAN yang lain telah menurunkan duti import kepada paras 0% atau hampir-hampir 0% walaupun *target* pelaksanaan keseluruhan asalnya telah berubah sebanyak dua kali iaitu dipercepatkan sebanyak dua kali dari tahun 2008 kepada 2003 pada tahun 1994 daripada 2003 kepada 2002 pada tahun 1998, dan saya ingin tahu adakah benar-benar, adakah benar hanya 2% sahaja barangan dikecualikan daripada konsesi tarif di bawah Skim Keseragaman Keutamaan Tarif Berkesan ataupun CEPT?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Masa Yang Berhormat, dah lebih banyak Yang Berhormat. Sila.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Sekejap lagi, iaitu barang-barang pertanian yang belum diproses yang terletak dalam senarai sensitif dan senarai amat sensitif dan adakah benar beras diletakkan di bawah senarai amat sensitif dan kalau benar adakah kerajaan mahu menjaga kepentingan pengimport beras Siam iaitu Bernas?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Yang Berhormat, masa dah habis.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Tak boleh gulung dah?....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Banyak sudah dan tak boleh

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Ya, saya ucapkan ribuan terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Rompin, Rompin....[Disampuk]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis: Itulah...lepas belah sana, belah sana bukan lagi Barisan Alternatif.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Peraturan yang berapa tu Yang Berhormat? Mengenai apa Yang Berhormat?

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: Mengenai Ahli Yang Berhormat Rompin ialah Pengerusi PAC yang tidak menjalankan tugasnya mengadakan mesyuarat sebelum mesyuarat Parlimen ini bersidang. Jadi, beliau tidak layak untuk berbahas dalam Parlimen ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak apa Yang Berhormat, itu tidak ada kaitan Yang Berhormat...[disampuk]...terus Rompin, itu tiada kaitan Yang Berhormat. Sila.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis: Saya akan keluar surat daripada Ketua Audit Negara, Ketua Audit Negara kata tidak ada perkara yang perlu dibincangkan untuk kita panggil mesyuarat dan saya akan minta Ketua Audit Negara buat surat kepada Yang Berhormat, itu dia dah tidak ada dan susah hati ADIL ni, satu-satu letak jawatan lepas itu KeADILan kemungkinan akan diambil alih oleh ABIM pula dia sendiri pun belum tentu masa depan dia itu yang dia risau tu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Terus Rompin ya. Duduk Yang Berhormat, dia belum berucap lagi Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis: Saya, terima kasih Dato' Yang di-Pertua, sebab diganggu tadi jadi saya nak kena jawab sikitlah. Terima kasih Yang di-Pertua kerana memberi peluang untuk saya untuk menyertai kesempatan dalam perbincangan ucapan dalam Belanjawan 2002. Syabas kepada Yang Amat Berhormat, Perdana Menteri kerana telah membentangkan satu belanjawan yang amat prihatin kepada rakyat. Satu belanjawan yang membela semua lapisan masyarakat tak kira bandar dan luar bandar, yang bakal-bakal kerajaan dan bukan pegawai kerajaan, sektor swasta dan bukan swasta semuanya mendapat manfaat hanya tidak boleh

menerima kenyataan ini ialah belah sana. Dan belah sana pun dia tidak ada barisan dah, dan tukar nama baru barisan yang dah pecah bukan Barisan Alternatif, mungkin DAP mungkin nak tukar cadangan Ketua Pembangkang, dia sendiri jadi Ketua Pembangkang yang terdiri daripada Kepong sendiri sudah tidak ada barisan. Barisan sudah berpecah. So, kita panggil Barisan Berpecah bukan Barisan Alternatif lagi. Senyap tak kata apa..betulhah.

Berjayanya kita, Dato' Yang di-Pertua mengetengahkan satu belanjawan yang baik kerana kekuatan ekonomi negara kita *reserve* yang tinggi, sistem kewangan yang bai, inilah kita mampu berjaya mengetengahkan satu belanjawan yang baik walaupun juga dalam suasana ekonomi dunia yang kita tahu dengan tragedi 11 September di *New York*, kejatuhan syarikat-syarikat dotcom, keruntuhan kemelesetan ekonomi Amerika selepas itu, tetapi dalam suasana ekonomi dunia yang sukar ini, kita negara Malaysia sanggup juga dapat mengetengahkan satu belanjawan yang amat baik, inilah tunjuknya kewibawaan Kerajaan Barisan Nasional. Tidak seperti kerajaan Kelantan atau Terengganu, baru-baru ni Terengganu nak bayar gaji pun tidak ada duit terpaksa nak jual nak ambilkan 4,000 hektar tanah nak bayar gaji pun saya tak tahu.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]:[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]:...Bagan berdiri Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis: Tunggu dulu, sebab dia sudah tidak ada barisan.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia suruh tunggu dahulu Yang Berhormat, dia tidak bagi Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd Jarjis: Pada masa yang sama, satu penghargaan kepada kerajaan, kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kerana membentangkan satu Belanjawan yang baik. Satu lagi penghargaan saya, Rompin, saya yakin semua kepada barisan yang teguh, tetap dan kukuh iaitu Barisan Nasional dan tidak seperti barisan yang reput, yang sudah pecah sebelah sana. Kita berani mengisytiharkan Malaysia sebagai satu negara Islam, berani. Ini bukan seperti sebelah sana yang hanya berdolak-dalik dengan isu negara Islam.

Yang Berhormat Ketua Pembangkang dalam ucapan perbahasannya pada 22 Oktober telah ditanya oleh Yang Berhormat Sungai Petani tentang apakah model negara Islam yang diwujudkan oleh PAS. Lihat apa dia kata, tentang hasrat dia untuk mengemukakan satu kerangka Islamic State ini ala PAS, ala Ketua Pemuda PAS, kadang-kadang ala Ketua Pemuda PAS berbeza ala Setiausaha Agung dia. Banyak kelompok dalam PAS, sama sahaja. Kita akan siapkan, hantar kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tentang cadangan kita dalam Dewan yang mulia ini.

PAS sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, tidak tahu ciri-ciri negara Islam. Mereka hanya cuba mengemukakan selepas berasa takut pengaruh mereka terhakis, yang mereka ada hanyalah model ini, tidak ada lagi. Yang ini, dia bagus. Yang ini dia ada ilmiah sedikit berbeza daripada yang lain sedikit. Sebaik sahaja Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mengumumkan Malaysia sebagai sebuah negara Islam, PAS baru kini cuba mengemukakan model negara Islam ala PAS ini selepas dicabar oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Ini bermakna, Tuan Yang di-Pertua, PAS selama ini belum mempunyai model negara Islam dan hasrat penubuhan kononnya negara Islam. Sekarang ini sudah negara Islam, dia hendak kononnya Islam. Yang sebenarnya sudah Islam. Yang dimomokkan kepada rakyat hanyalah sogokan politik PAS semata-mata untuk meraih undi dan sokongan. Tidak ada lain daripada itu.

Ini juga bermakna macam contoh Ketua Pemuda PAS ISA, dia seorang yang pegang, yang lain semua sudah buang belaka. Ini juga bermakna Kelantan dan Terengganu bukan negara Islam seperti yang diheboh-hebohkan oleh PAS kerana PAS masih tidak tahu ciri-ciri negara Islam. Mereka baru hendak cari kononnya, Tuan Yang di-Pertua, macam mencari benda yang hilang. PAS sedar bahawa helah negara Islam mereka sudah mula ditolak oleh rakyat yang Islam mahupun bukan Islam di negara ini.

Oleh sebab itulah kerana politik mereka, mereka sanggup untuk pilihan raya baru-baru ini, Gagasan Manifesto Pilihan Raya gugur tentang kononnya tuntutan negara Islam. Lepas menang hendak tuntutan balik, berpecahlah barisan itu. Sekarang barisannya ialah barisan yang sudah terbalik, barisan yang sudah pecah.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Setiu berdiri, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Adil sudah tidak ada adil. Sebelum itu saya habis...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Hendak beri, Yang Berhormat?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Oh PAS! Bukan, dia tumpang PAS, lepas itu dia masuk UMNO balik.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Setiu, hendak beri jalan?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Lepas ini saya bagi, biar saya habiskan. Sebelum daripada itu, Yang Berhormat Setiu ini bagus, dia dahulu bekas UMNO, dia time out sahaja. PAS pun tidak percaya pada dia. Tahun yang akan datang, belum tahu PAS letak dia sebagai calon. Kalau masuk kita, tetap kita boleh bagi.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Balak tidak dapat?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Balak tidak dapat, geng ini tidak dapat balak. Kasihan dia. *[Ketawa]*

Sebelum daripada itu, 16 Oktober, Timbalan Presiden PAS telah berkata kepada wartawan di bandar Al-Mukhafi Bilal Shah, Dungun bahawa PAS akan menghantar kertas kerja bentuk negara *Islamic* yang akan didirikan, Tuan Yang di-Pertua. Kita ditanya apakah Perlembagaan Persekutuan kita akan dipinda, beliau hendak menafikan dengan mengatakan bahawa kita akan masukkan ke dalam Perlembagaan itu roh Islam. Apabila ditanya bukankah sekarang ini roh Islam sudah pun ada dalam Perlembagaan Negara, beliau berkata bahawa roh Islam sudah ada dalam Perlembagaan Negara tetapi ianya ibarat jantung yang tersumbat. Biasalah! Olah-alih!

Ini putar belit PAS kerana saya ingat betapa Haji Hadi menghukum bahawa UMNO boleh ditentang dan jika yang menentangnya mati, syahid kerana UMNO mengekalkan perlembagaan penjajah. Dia dahulu kata tolak UMNO kerana perlembagaan penjajah, kalau mati, mati syahid. Sekarang dia pun akan kata: "Ah, perlembagaan sekarang boleh." Kerana apa? Takut kepada DAP!

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Larut berdiri, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, saya hendak habis kansedikit, lepas itu saya bagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak habis lagi, sila duduk.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Dolak-dalik PAS ini membuktikan hasrat mereka untuk menubuhkan negara Islam adalah tidak ikhlas dan hanya bermotifkan politik semata-mata. Hanya UMNO yang benar-benar jujur dalam memperjuang, mempertahankan dan memberikan pengisian terhadap agenda Islam di negara ini.

Kini PAS telah mengemukakan satu syarat lagi pula bahawa memorandum negara Islam yang telah disediakan oleh PAS hanya akan diserahkan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sekiranya PAS diberi peluang untuk membentangkannya di dalam Parlimen secara *live* selama tiga jam - hendak tiga jam, *live* pulak tu - dan sekiranya PAS tidak dibenarkan berbuat demikian, PAS tidak akan menghantar memorandum tersebut. PAS sebenarnya dolak-dalik. PAS sebenarnya tidak mampu dan tidak mahu mengemukakan cadangan negara Islam kerana mereka tidak ada model Islam. Hanya jual-jualan di kampung-kampung supaya mereka meraih sokongan orang ramai.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Bangun]*

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Dua orang berdiri, Yang Berhormat. Larut sama Setiu.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Sekejap, saya sudah hendak habis ni.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Dia tidak bagi, Yang Berhormat. Dia tidak bagi.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Sekejap. Seperti syarat yang dikemukakan kepada UMNO baru-baru ini untuk menggagalkan hasrat murni UMNO...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Duduk Setiu, dia tidak bagi lagi.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: ... untuk menyatukan Melayu. Dia pula kenakan syarat-syarat juga. PAS takut bertemu dengan UMNO tentang isu perpaduan Melayu kerana takut kehilangan sokongan.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Setiu berdiri, Yang Berhormat. Hendak beri, Yang Berhormat? Rompin hendak bagi atau tidak kepada Setiu?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Sekarang juga PAS juga berdolak dalik....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Yang Berhormat Rompin hendak bagi atau tidak ini?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Duduk dahulu!

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Ya duduk dahulu, sila duduk.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Duduk dahulu, duduk dahulu, nanti saya bagi kawan saya.

Berdolak-dalik kerana tidak ada agenda dan model Islam yang sebenarnya yang hendak diketengahkan kepada orang ramai. Tidak ada. Takut undang-undang baru di Terengganu digunakan di sini, di Wilayah. PAS sebenarnya takut kehilangan sokongan bila orang Melayu sedar bahawa mereka sebenarnya tidak ada model Islam. Islam itu hanya pada mulut untuk meraih undi sahaja. Mereka sebenarnya adalah omong-omong. Tidak ada sebenarnya agenda Islam. Mereka menggunakan Islam ini hanya untuk kepentingan politik sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhammad bin Abdullah]: Ya Larut.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat Rompin. Tahniahlah kerana TNB boleh mendapat keuntungan RM2 bilion.

Tadi Yang Berhormat menggambarkan keadaan PAS sebenarnya, dolak dalik dan tipu muslihat PAS tentang usaha-usaha murni pertemuan dengan UMNO. Adakah Yang Berhormat tidak yakin bahawa tipu muslihat PAS ini ataupun gambaran yang diberikan itu seolah-olah bahawa ini perjumpaan yang diusahakan, yang diunjurkan itu tidak akan menuju ke penghujungnya seolah-olah mimik ataupun mainan politik PAS yang pada ketika ini seolah-olah kehabisan modal, tidak ada apa lagi yang hendak mereka perkatakan. Itu satu.

Kedua, tadi Yang Berhormat ada menyebut berhubung dengan Fatwa Haji Hadi. Saya hendak minta sedikit pandangan daripada Yang Berhormat. Apakah langkah pihak berkuasa dalam hal ini? Kalau ianya betul-betul boleh mencetuskan kefahaman, boleh menimbulkan perpecahan, saya harapkan supaya pihak berkuasa mengambil tindakan yang lebih tegas dan segera berhubung Fatwa Haji Hadi ini, terima kasih.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: UMNO berani kerana kebenaran. Saya yakin rakyat seluruh negara kita akan menolak dolak-dalik penipuan PAS dan kita akan lihat pada tahun 2004 nanti.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: *[Bangun]*

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dua orang berdiri, Yang Berhormat. Kemaman dengan Setiu.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya ada masa, saya bagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak bagi, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Biar saya habis dahulu, saya bagi peluang.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk dahulu, Yang Berhormat. Dia tidak bagi.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Bagilah saya habis, bagi saya habis hujah semua, saya bagi Yang Berhormat berdua. Bagi saya habis dahulu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Setiu, Setiu, duduklah, dia tidak bagi!

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya hormat Yang Berhormat bagi Setiu. Orangnya baik tetapi terpengaruh sedikit dalam pilihan raya baru-baru ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak kiralah, saya tidak kira. Saya hanya mempengerusikan. Dia tidak bagi, duduklah Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, bagi saya habis dahulu, saya bagi nanti kemudian.

Tuan Yang di-Pertua, berbalik kepada ekonomi. Dunia mengutuk negara kita bila kita mengenalkan langkah-langkah non-conventional untuk memulihkan ekonomi negara kita. Alhamdulillah negara telah dibela, bukan sahaja dibela di rantau ini, tetapi dibela di seluruh dunia. IMF mengaku bahawa kita benar dan kita betul dan Bank Dunia begitu juga. Amerika Syarikat sendiri juga telah mengaku dengan kebijaksanaan kita. Legitimacy dan endorsement ini di peringkat global sudah diterima. Kalau dahulu kita dianggap macam kelas dua, apa yang kita buat semuanya salah, alhamdulillah sekarang ini sudah terbela.

Syabas kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kerana perjumpaan APEC baru-baru ini, beliau dapat bertemu dengan Presiden Bush. Presiden Bush dan Barat sendiri menerima bahawa cara kita adalah betul.

Dahulu Amerika mengutuk kita kerana terpengaruh dengan belah sana berkaitan dengan isu agenda Kemaman sekarang ini. Sekarang alhamdulillah membuka hati mereka, di seluruh dunia menerima bahawa kita ini benar, jalan kita jalan yang benar untuk membela bangsa, agama dan negara.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Kemaman berdiri, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Kejayaan - biarlah saya habis dahulu, Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak bagi, Yang Berhormat. Sila duduk.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya habis, saya akan bagi Yang Berhormat. Yang Berhormat bagi Kemaman ini susah hati sahaja.

Semenjak pertandingan hendak jadi Timbalan Presiden, dia susah hati. Balik kempen lebih senang, tapi jaga ABIM itu. ABIM itu hendak ambil semua sekali.

Dahulu kita dituduh ...[Ketawa]

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: [Menyampuk]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Bagilah peluang saya, Yang Berhormat. Katakan Pemuda PAS yang baik budi bicara...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Pokok Sena tidak usah buat....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Dia percayakan demokrasi, hendakkan demokrasi, adil pun dia katakan *Hurry to celebrate democracy*. Saya tidak tahu apa dalam surat khabar, saya tidak sempat hendak baca tadi.

Tuan Abd. Rahman bin Yusof: [Bangun]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Dia bagus, saya tidak beri peluang, dia duduk, saya hormat. Yang sana tidak, saya kurang hormat sedikit, dia senyap baru saya hormat balik.

Tuan Yang di-Pertua, Australia dahulu Tuan Yang di-Pertua, menuduh kononnya Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita keras kepala (recalcitrant) dalam beberapa isu di negara dunia pada ketika itu. Sekarang ini kita lihat Perdana Menteri Australia tolak kemasukan pendatang haram sehingga 400 mati baru-baru ini di Perairan Indonesia-Australia.

Tuan Lim Hock Seng: [Menyampuk]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: ... Dan Australia antara dua - belum habis lagi. Ini penyokong Australia kah ini? [Sambil bertanya kepada Yang Berhormat Bagan]

Tuan Lim Hock Seng: Bagi.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Bagi saya habis! You diamlah! Saya bagi nantilah!.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk dahulu, Bagan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Bermakna sekarang ini Yang Berhormat, yang mati itu kerana siapa? Kerana Perdana Menteri Australia tidak mahu menerima pandangan dunia sehinggakan 400 orang pendatang itu mati. Ada di sini, di Malaysia masa pendatang Vietnam dahulu kita terima mereka. Di Australia, ditolak mereka sehingga mati. Siapa ini yang keras kepala? Siapa yang recalcitrant? Bukan Perdana Menteri kita, tetapi Perdana Menteri Australia! Betul atau tidak? Adakah DAP bersetuju? Adakah DAP bersetuju? [Disampuk].

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak apa Yang Berhormat, teruskan Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: 400 orang mati....

Tuan Chow Kon Yeow: *Wrong target!*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *Wrong target.* Bila negara orang kita puji, bila negara kita kita kutuk. Kerana apa? Kerana ini parti yang berbeza. *High time young politicians like you arise above the rest!* Berani jangan kerana politik.

Tuan Chow Kon Yeow: [Menyampuk]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Ha, kamu sama, kamu akan dibuang tidak lama lagi. Yang muda-muda akan ambil alih tiga orang ini dalam DAP seperti Kepong juga! Dahulu dibuangnya Ketua Wanita Kepong, kamu jaga akan dibuang tidak lama lagi!

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Tidak masuk Belanjawan yang itu, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua,....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak apa, kadang-kadang orang lain yang bercakap, cukup Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Masa saya, ya Dato',. Masa Yang Berhormat serahkan pada Yang Berhormat.

Puan Fong Po Kuan: Bagi ucapan ada *standards*ikitlah!

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Aii...hendak *standard*...Kalau kutuk saya pula, nanti saya pusing lagi karang.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Teruskan, teruskan Rompin. Dia bila terkena, masing-masing adalah macam-macam. Ya, sila teruskan, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Soalan pun sudah *standard*. Keamanan memang kalau kita tidak bersetuju, memang tidak ada *standard*, tetapi kalau kita bersetuju kita ada *standard* walaupun tidak ada *standard*. Biasalah politik.

Tuan Yang di-Pertua....

Puan Chong Eng: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ada yang berdiri, Yang Berhormat. Dia tidak bagi, Yang Berhormat. Dia tidak bagi.

Puan Chong Eng: [Menyampuk]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak bagilah. Macam itu fahaman dia tidak bagilah, pada saya.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Kalau kita akur kepada Aturan Perlembagaan.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ini tugas saya.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Keamanan, Tuan Yang di-Pertua, ...

Puan Chong Eng: [Bangun]

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Rompin, dua orang berdiri ini. Hendak beri atau tidak, Yang Berhormat?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, telinga ini sudah merah, telinga sudah merah!

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dua orang berdiri, Yang Berhormat. Hendak beri atau tidak beri?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Duduklah, duduklah!

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha dia tidak bagi, sila duduk.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, kebijaksanaan dan hikmah.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sila duduk, sila duduk Yang Berhormat. Dia tidak bagi Yang Berhormat, dia tidak bagi.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: ..adalah perkara penting dalam mengemudikan politik dan ekonomi di Malaysia

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Itu terpulung kepada dia, bukan saya. ha, duduk dahulu!

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: yang mempunyai penduduk berbilang bangsa dan menganut pelbagai agama.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Serupa belaka, duduk dua-dua.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Kesilapan dalam membuat satu perhitungan akan menjadikan keadaan tenang jadi huru-hara. Dalam keadaan Malaysia di mana api perkauman serta sentimen agama terlalu mudah ditiup dan secara pantas boleh merangsang emosi rakyat. Sekiranya ianya tidak dibendung satu kesilapan kecil boleh mengarah kepada mala petaka yang besar. Kita tidak mahu melihat negara ini hidup dalam ketakutan semata-mata disebabkan tindakan beberapa kelompok kecil negara ini yang cuba memperkenalkan budaya-budaya yang tidak boleh diterima oleh masyarakat seperti budaya ganas dan lain-lain lagi. Saya yakin semua rakyat Malaysia mahukan keamanan kerana keamananlah prasyarat kepada kemakmuran ekonomi. Tidak pernah ada dalam mana-mana sejarah dunia bukti yang menunjukkan kemakmuran ekonomi dapat dihasilkan dalam negara yang penuh dengan kekacauan dan persengketaan.

[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng] *mempengerusikan Mesyuarat*]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Amerika Syarikat sebagai contoh. Kita lihat dan membaca dalam akhbar hari ini dan media-media elektronik yang lain kini mengalami masalah untuk memulihkan ekonomi mereka kerana rakyatnya berada dalam keadaan cemas dan tidak tenteram. Mereka tidak berani untuk meneruskan aktiviti ekonomi seperti biasa kerana kebimbangan keselamatan nyawa dan harta mereka. Antara lain mereka bimbang akan ancaman serangan balas daripada puak pengganas, ancaman serangan senjata bio kimia dan lain-lain ancaman lagi.

Sekiranya suasana ini berterusan, tidak mustahil Tuan Yang di-Pertua, ekonomi Amerika akan memakan masa yang panjang untuk pulih semula. Saya dengan ini amat menyokong usaha-usaha kerajaan untuk menjamin kestabilan, keamanan dan keselamatan di negara ini. Saya turut juga menyokong kerajaan menggunakan sepenuhnya peruntukan perundangan untuk menggagalkan tindakan mana-mana pihak yang cuba menggugat keamanan negara. Inilah sebenarnya tuntutan orang ramai dan rakyat Malaysia. Kerajaan jangan takut menggunakan peruntukan-peruntukan yang ada kerana kerajaanlah yang telah diberi mandat oleh rakyat Malaysia dalam pilihan raya yang dahulu dan kita ada 2/3 mandat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya hendak habiskan dahulu ucapan saya dulu.

Puan Chong Eng: Takutkah?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, tidak takut, selepas ini tidak habis, di luar Dewan boleh lagi. Panggil pihak televisyen pun tidak apa. Antara usaha kerajaan ialah menumpaskan Kumpulan Militan Malaysia (KMM), Kumpulan Al-Ma'unah, isu di Kampung Medan sebagai *pre-emptive* major untuk mengelakkan mana-mana pihak menggugat keharmonian dan keselamatan negara melalui perkauman. Tahniah kepada ucapan dan tahniah kepada tindakan kerajaan.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Rompin, Yang Berhormat, hendak berikan laluan kepada Larut? [Dewan gamat seketika]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya hendak habiskan dahulu. Yang Berhormat bagi Larut, saya minta maaf. Selepas ini, saya bagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tidak, tidak beri.

Puan Fong Po Kuan: [Menyampuk]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Sejarah Islam.....[Disampuk]

Seorang Ahli: Ada janjikhah?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tidak ada janji. Sejarah Islam menunjukkan bahawa betapa adanya individu atau kumpulan yang mahu kuasa sehingga sanggup melakukan apa sahaja, sekali pun memutarbelitkan kenyataan dan hukum hakam agama. Pada zaman Saidina Othman, terdapat satu kelompok umat ekstrem yang bernama Khawarij. Mereka menuduh Saidina Othman sebagai kafir dan seterusnya membunuh beliau kerana kononnya tidak mengikut hukum yang diturunkan oleh Allah S.W.T. Ekoran itu, timbul pula segolongan yang ingin menuntut bela terhadap darah Saidina Othman yang berakhir dengan peperangan Al-Jamal di antara kumpulan yang dipimpin oleh Saidina Aisyah dan kumpulan yang dipimpin oleh Saidina Ali. Ribuan umat Islam terkorban di dalam peperangan tersebut. Fitnah 'takfir' berulang lagi pada zaman Saidina Ali. Golongan Khawarij telah mengkafirkan pula Saidina Ali serta pengikut-pengikutnya dan seterusnya juga seluruh umat Islam yang bukan kumpulan mereka, puak mereka, puak Khawarij.

Oleh itu, mereka berpegang bahawa sesiapa sahaja orang Islam yang bukan kumpulan Khawarij, boleh dibunuh kononnya mereka itu kafir. Akhirnya puak Khawarij ini telah membunuh Saidina Ali seperti yang saya katakan tadi. Kita tidak mahu sejarah ini berulang di negara kita, minta simpang. Oleh itu, kita amat merasa bimbang bila adanya bibit-bibit, unsur-unsur kumpulan-kumpulan ini cuba menjelma di negara kita. Kita bimbang dan kita mohon supaya parti-parti politik janganlah menggunakan isu-isu kafir-mengkafir. Janganlah kita timbul perasaan hasad benci di antara kita umat Islam. Jadikanlah sejarah yang hitam di negara kita, sejarah wujudnya sembahyang dua imam, pulau-memulau, sembelihan, kenduri-kendera, sembahyang jenazah kumpulan tertentu sahaja dan akad nikah dua wali. Marilah kita berani bangkit dan mengetepikan ini, anggapkan ini satu titik sejarah hitam di negara kita dan kita tidak mahu berulang lagi di negara kita ini.

Tuan Ramli bin Ibrahim: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Kota Bharu bangun.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, kita tidak mahu politik ala *Machiavellian* di mana matlamat menghalalkan cara, menjadi pegangan kepada mana-mana organisasi negara ini kerana ia mungkin menjurus ke arah suasana negara yang tidak terkawal. Disebabkan kebimbangan kita menular gejala ekstrem beginilah, yang kita mengambil sebarang langkah termasuk langkah pencegahan yang difikirkan sesuai demi untuk membendung perkembangan di negara kita ini.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat bagi Rompin. Saya bersetujulah dengan pendapat Yang Berhormat tentang ISA dan undang-undang yang ada. Tetapi masalahnya Yang Berhormat, masih ada seolah-olah dalang di belakang yang menjalankan aktiviti gerakan demonstrasi ini. Umpamanya, di Kemunting berhampiran dengan kawasan saya, dalam minggu yang lalu, masih ada lagi kumpulan-kumpulan yang berhimpun begitu ramai berhampiran dengan kem tahanan di Kemunting dan telah menimbulkan masalah, menyusahkan rakyat. Ada sesetengah anak-anak kita yang balik bercuti, hendak pergi ke sekolah terpaksa tidak dapat menaiki bas kerana jalan ditutup dan sebagainya. Ini telah menimbulkan banyak masalah dan ancaman. Adakah Yang Berhormat setuju supaya pihak kerajaan terus, bukan sahaja memantau, mengambil tindakan ke atas dalang-dalang di belakang perhimpunan yang telah saya sebutkan tadi. Terima kasih.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya setuju pandangan Yang Berhormat bagi Larut supaya kerajaan menyiasat, supaya kita jangan tinggal orang kata, *leave stone unturn*, dengan izin, selaku dalam usaha kita untuk membela dan menjaga keselamatan negara. Tuan Yang di-Pertua, jelas apa yang saya katakan tadi, yang membela agama adalah UMNO.....[Disampuk]

Tuan Ramli bin Ibrahim: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Kota Bharu.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: yang memperalatkan agama untuk tujuan politik adalah sebelah sana. KeADILan pun kadang-kadang berkongsi. Oleh itu, mereka tidak berani berhujah dengan DAP sebagai contoh, tentang isu agama kerana mahu meraih sokongan undi masyarakat bukan Melayu.

PAS berlagak hero di depan rakyat, tetapi di dalam Dewan kadang-kadang hujah agama tidak berani dengan DAP. Sikap PAS ini yang boleh dikatakan talam dua muka.....

Tuan Ramli bin Ibrahim: *[Bangun]*

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: *[Bangun]*

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, tiga orang Ahli Yang Berhormat bangun.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis:.....ini tidak dapat diterima oleh DAP dan sebab itulah mereka bercerai. PAS makin cuba menaruh harapan kepada isteri yang diceraikan itu supaya sekurang-kurangnya masih lagi menaruh kasih sayang kepada PAS. Namun, pandangan penasihat seumur hidup, saya tanya PAS cerai berapa? Tanya DAP, dia kata talak satu, bukan talak tiga. *[Ketawa]* Mungkin Yang Berhormat tanya DAP, sama ada talak satu atau talak tiga.....*[Disampuk]*

Puan Chong Eng: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, sini ada peraturan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Sila duduk. Saya hendak habis.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, Peraturan Mesyuarat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Namun pandangan.....*[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Peraturan Mesyuarat.

Puan Chong Eng: 36(6).

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Apa pula?

Puan Chong Eng: Saya rasa kalau Yang Berhormat bagi Rompin ingin menuduh dengan tidak berasas, biarlah dia tuduh di luar dan juga kalau hendak tuduh, beri penjelasan. Peluang untuk penjelasan, ya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sudah, cukup, cukup Yang Berhormat.

Puan Chong Eng: Kalau tidak.....*[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Cukup, cukup.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya tidak ada tuduh peribadi pun.

Puan Chong Eng: Itu soal politik.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuduh parti.

Puan Chong Eng: Kalau dia sendiri kata.....*[Disampuk]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya kata bukan Yang Berhormat bercerai. Saya kata parti DAP bercerai. *[Dewan gamat seketika]*

Puan Chong Eng: Memang bukan soal politik, tetapi satu jari tuding kepada orang, empat jari kepada diri sendiri, itu ingat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Duduklah Yang Berhormat. Yang Berhormat bagi Bukit Mertajam.....

Beberapa Ahli: Duduk, duduklah. *[Dewan gamat seketika]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Yang Berhormat, saya tidak kata Yang Berhormat bangun. Yang Berhormat daripada mana? Bukit Mertajamkah? Bercerai tidak, saya kata parti DAP bercerai. Kalau saya kata Yang Berhormat bercerai, bolehlah 36(6).

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, boleh gulungkah Yang Berhormat?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Boleh gulung. Masa sudah tidak ada.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Boleh, boleh. PAS seharusnya menyahut cabaran DAP. Nasihat seumur hidup DAP jauh berbeza dengan pandangan PAS. Beliau bersetuju dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri bahawa Malaysia adalah sebuah negara Islam. Bukan itu sahaja, nasihat DAP ini turut mengakui bahawa Malaysia adalah sebuah negara Islam contoh seperti yang diiktiraf oleh masyarakat global. PAS seharusnya menyahut cabaran DAP atau bangun daripada tidur. Ini saranan DAP, bukan saya dan mengetepikan hasrat mereka untuk menubuhkan negara Islam ala PAS dan mungkin kata ala Taliban. PAS juga patut menyahut cabaran DAP untuk memberi hak yang sama rata kepada seluruh kaum wanita.

Tuan Yang di-Pertua, menggulung, akhir tentang tadi, Yang Berhormat Dungun cakap. PAS akui lulus 4,000 hektar balak. Tiga benda minta pasal hendak tanya PAS. Dahulu dalam pilihan raya, PAS kata mesti membela hutan-hutan rizab ini, cinta dan sayang kepada alam sekitar, 4,000 hektar lepas, itu yang pertama. Yang kedua, PAS kata, mesti ada *transparency governance* mesti tender, yang ini tenderkah tidak? Yang bagi dia ialah kroni dia, Datuk Hishamuddin Yahaya, Pengarah Urusan *Harakah* dan Pengarah Urusan *Harakah* ialah Ketua Korporat PAS.

Seorang Ahli: Waaa.....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: So, ini isu hendak membela alam sekitar eko-sistem terjun dah. Selepas itu, satu lagi. Syarikat yang ditubuhkan 19 April, 2000 yang diberi 15 November, 2000 ditubuh hanya enam bulan. Selepas itu terus diberi. Saya minta begini. Tunjukkan model yang baik. Saya bersetuju model yang transparent governance kita terima, tetapi tunjuk juga - nanti 2004 rakyat akan tahu ini, tidak boleh hendak tipu rakyat lagi dah. Dahulu boleh tipu.

Tuan Lim Hock Seng: Tipu apa?

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Hang DAP sudah bercerai, tidak usah cakaplah. Di Terengganu misdannya, tanah harta kerajaan Federal dirampas oleh kerajaan Terengganu. Harta bangunan KETENGAH dirampas oleh Terengganu.

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: Yang Berhormat, sikit sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Ini, saya sudah habis, sikit lagi. Selepas itu pula, semua imam-imam di Terengganu mesti ambil sumpah, dia mesti ahli PAS, kerana apa tidak boleh ahli JKK? Kalau ahli JKK, dia terus buang.

Beberapa Ahli: Oooooo.....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Mesti ahli JKK. Ahli parti dia sahaja.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Peraturan Mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat peraturan, Peraturan Mesyuarat. *[Dewan gamat seketika]*

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Tuan Yang di-Pertua, Peraturan 36(6). Ahli Yang Berhormat bercakap bohong dalam Parlimen ini....

Puan Fong Po Kuan: Pembohong, pembohong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.....

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: menyatakan bahawa.....ya, saya hendak bagi tahu bahawa ini adalah pembohongan di Parlimen yang mulia ini. Mana ada Tok Imam yang kita suruh masuk PAS dan sebagainya. Ini tidak adil.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Ini pandangan peribadi Tuan Yang di-Pertua. Ini peribadi, ini tidak betul. Ini salah guna 36(6), kalau menuduh kepada ahli..... *[Disampuk] [Dewan gamat seketika]*

Puan Fong Po Kuan: *[Menyampuk]*

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Menyampuk]*

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Saya tidak habis lagi. Saya tidak habis lagi.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tidak boleh, tidak betul.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Saya tidak habis lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Bukan rujuk kepada ahli.

Puan Fong Po Kuan: *[Menyampuk]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Bukan rujuk kepada ahli.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Saya tidak habis lagi. Tuan Yang di-Pertua, saya belum habis lagi.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tak boleh pakai. Cukuplah, tidak rujuk ahli, tidak boleh.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Rompin, masa pun sudah cukup.

Puan Chong Eng: *[Menyampuk]*

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Apa yang berlaku, dia pernah berbohong di Parlimen ini.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tidak adalah.

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Dia pernah berbohong. *[Dewan gamat seketika]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Kuala Terengganu, cukuplah, cukup. Masa pun sudah cukup Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Arau. *[Dewan gamat seketika]*

12.12 tgh.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin [Arau]: Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh. Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada Tuan Yang di-Pertua kerana memberi peluang kepada saya untuk turut membahaskan Belanjawan 2002. Pembentangan Belanjawan 2002 adalah saat yang dinanti-nantikan oleh seluruh rakyat Malaysia dan ramai yang menyuarakan rasa lega apabila Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan selesai membentangkan Belanjawan mesra rakyat dan mesra korporatnya pada 19 Oktober lalu. Pembangkang terkejut dan tidak ada modal konkrit untuk mengkritik Belanjawan tersebut. *[Dewan gamat seketika]* Yang Berhormat wakil bagi Permatang Pauh pun di dalam kenyataan akhbar, tidak melihat apa-apa kecurigaan selain daripada berucap di sini selepas dua, tiga hari pembentangan dibuat.

Tuan Yang di-Pertua, bagi wanita, kita mengucapkan berbanyak terima kasih kepada kerajaan yang telah memperuntukkan peruntukan sebanyak RM59,021,851.00 kepada Kementerian Wanita dan Pembangunan Keluarga. Ini adalah merupakan satu kejayaan kepada wanita seluruh Malaysia kerana selama ini wanita telah memberi sumbangan yang besar dan kita sedar bahawa Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan yang juga Perdana Menteri Malaysia adalah merupakan pemimpin yang gender sensitif. *[Disampuk]*

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Kalau semualah pemimpin-pemimpin di negara ini mempunyai pandangan yang sama seperti Yang Amat

Berhormat Perdana Menteri, saya rasa telah lama wanita Malaysia menjadi wanita yang termaju di dunia ini. *[Disampuk]*

Tuan Lim Hock Seng: Perdana Menteri Malaysia, wanita. *[Ketawa]*

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Wanita juga mengucapkan terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan dalam pembentangan Belanjawan baru-baru ini telah pun memberikan sesuatu permohonan yang telah lama didesak oleh wanita.

Datuk Bung Mokhtar bin Radin: *[Bangun]*

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Arau, ada dua orang bangun.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Belum, belum. Biar saya habiskan dahulu. Bukan sahaja daripada kerajaan, tetapi saya percaya wanita-wanita daripada pembangkang dengan pengumuman bahawa wanita-wanita yang bersuami, apabila suami mereka mati, apabila mereka berkahwin, mereka akan terus diberikan pencen. Ini sebenarnya adalah perjuangan wanita selama ini. Walaupun pembangkang cuba meraih keuntungan dengan mengatakan bahawa ini cadangan pembangkang. Sebenarnya, wanita telah lama memperjuangkan perkara ini Tuan Yang di-Pertua.

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Menyampuk]*

Puan Fong Po Kuan: *[Menyampuk]*

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Ya, sila.

Datuk Bung Mokhtar bin Radin: Ini masih hal ehwal wanita. Dari segi *gender* menampakkan bahawa kerajaan Barisan Nasional telah mendahului kerajaan-kerajaan negeri seperti Kelantan dan Terengganu. Dan saya percaya Ahli Parlimen wanita daripada DAP ini kalau mereka di Terengganu dan Kelantan mereka tidak akan menjadi wakil rakyat sebab di Kelantan contohnya, wanitaw anita cantik dia kata tidak boleh diberi peluang untuk menjawab apa-apa jawatan kerana mereka mudah bersuami. Jadi apakah Yang Berhormat ingin mencadangkan kepada dua kerajaan negeri ini supaya mereka jangan memandang rendah terhadap wanita.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Terima kasih Yang Berhormat bagi Kinabatangan. Sungguhpun di Dewan ini kalau dibangkitkan soal ini pembangkang sering mengatakan bahawa mereka tidak mendiskriminasikan wanita tetapi Yang Berhormat, kalau wanita diletakkan di Kelantan dan Terengganu pun tidak akan menang dalam pilihan raya kerana pendekatan yang diberikan selama ini, pengiktirafan yang diberikan selama ini kepada wanita secara langsungnya telah menjadikan bahawa masyarakat tidak menerima wanita sebagai pemimpin. Kerajaan Barisan Nasionallah yang memperjuangkan wanita hari ini *[Tepuk]* yang mana wanita boleh menjadi pemimpin dan juga boleh berada di Dewan ini. Saya harap wakil-wakil wanita daripada pihak pembangkang juga akan dapat menghayati kenyataan saya ini.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: *[Bangun]*

Tuan Ramli bin Ibrahim: *[Bangun]*

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Tuan Yang di-Pertua, Minta maaf, kalau saya bagi peluang kepada Ahli-ahli Yang Berhormat, ucapan saya tidak habis. Bagi peluang saya menghabiskan atau meneruskan ucapan saya.

Tuan Yang di-Pertua, pembentangan belanjawan kali ini dianggap begitu penting kerana gambaran yang diberikan daripada pembentangan tersebut akan menjadi kayu ukur kepada *projection* masa hadapan kita semua di dalam keadaan dunia yang begini bergelora dan juga dunia yang begini mencabar. Ia akan menggambarkan kesan daripada kelembapan ekonomi Amerika dan Jepun serta kesan daripada peristiwa 11 September pencerobohan Twin Towers di New York, di Pusat Dagangan New York ke atas ekonomi negara.

Kelembapan ekonomi Amerika dan Jepun telah mengekang usaha pemulihan ekonomi hampir seluruh dunia termasuk Malaysia yang menjadi rakan dagangnya. Keadaan semakin buruk dengan pencerobohan *terrorist*. Ia sama sekali

menghancurkan harapan untuk melihat sinar kemakmuran dan kesenangan dunia di abad dua puluh satu ini. Warga dunia hari ini resah, gelisah menyaksikan pasaran saham jatuh merudum, industri pengangkutan terutamanya udara, mengalami kerugian, bukan sahaja MAS tetapi seluruh industri pengangkutan dunia hari ini terutamanya penerbangan, mengalami kerugian. Sentimen pelaburan menjadi lemah, industri pelancongan menjadi lembap, pengguna hilang keyakinan dan kehidupan seharian dibayangi oleh ketakutan ancaman perang dan virus antraks. Peperangan psikologi, media, senjata, malah senjata kimia telah pun mula kelihatan. Dunia begitu berhati-hati, bimbang, peperangan antara pengganas dan Amerika kita bimbang ia akan merebak menjadi peperangan di antara agama.

Selepas twin towers diserang oleh pengganas, dalam CNN ada ketikanya kita melihat disebut *holy war*, yang amat membimbangkan kita semua, lebih-lagi bagi kita di negara Malaysia kerana kita terdiri daripada berbilang kaum dan ia jelas adalah merupakan apa yang saya sebutkan ini asas kepada masa hadapan kita dan belanjawan juga akan dapat dilaksanakan kalau keadaan dan ketenteraman dalam negara kita dapat dipertahankan.

Tuan Yang di-Pertua, peristiwa 11 September memaparkan kepada kita bagaimana dan apa kesannya jika perjuangan didalangi keganasan. Atas nama apa sekali pun – atas nama Islam, atas nama jihad, walaupun matlamatnya mungkin menuntut satu keadilan tetapi cara dan taktiknya tidak kena tidak akan membawa apa-apa kesan, malah lebih banyak membawa kerosakan dan kerugian. Peristiwa 11 September membawa kesan yang amat buruk kepada imej umat Islam. Malah peristiwa 11 September telah menjerumuskan Afghanistan ke kancah peperangan, meletakkan Pakistan sebagai negara jiran dalam keadaan tertekan. Malah dalam mesyuarat APEC pada peringkat awal Malaysia dan Indonesia telah difokus sebagai dua negara Islam yang mempunyai pendirian yang berbeza dengan negara-negara lain.

Yang Amat Berhormat Dato Seri Dr. Mahathir Mohamad, Perdana Menteri Malaysia yang kita kasihi dan juga Megawati Soekarnoputri mendapat liputan yang luas dari media asing dalam bentuk yang mencurigakan. Namun di atas kebijaksanaan Perdana Menteri dan sikap serta pendirian negara kita yang jelas mengenai isu ini, akhirnya negara terselamat daripada pemencilan dan pandangan serong dunia. Dunia dapat diyakinkan dengan pendirian kita yang jelas mengutuk pengganas. Kita tidak pernah mengizinkan dan kita tidak pernah menerima keganasan dilakukan sama ada dalam negara atau pun di mana-mana dan kita juga tidak rela rakyat Afghanistan yang tidak berdosa menjadi mangsa daripada kemelut ini kerana kita tidak mahu rakyat yang tidak berdosa dan orang awam menjadi sasaran di dalam pengeboman yang dilakukan.

Seorang pensyarah universiti Amerika sebagaimana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Jabatan Perdana Menteri pagi tadi telah pun menegaskan dan juga menasihatkan supaya Presiden Bush belajar daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita. Ini kita sebagai rakyat Malaysia patut berbangga. Ini kenyataan yang dibuat yang saya rasa bukan bermotifkan politik. Tetapi inilah kenyataannya negara kita yang mempunyai pemimpin yang mendapat pengiktirafan dan mempunyai pemikiran yang begitu bijaksana yang boleh kita harapkan, yang boleh dikongsi dan boleh membawa keamanan kepada dunia. Sila.

Puan Chong Eng: Yang Berhormat Arau, yang pertama tadi dikatakan Perdana Menteri ialah seorang yang *gender sensitive* tetapi selama ini bukannya Perdana Menteri telah memimpin kerajaan ini sudah dua puluh tahun [*Tepuk*]. Sudah berapa lama kita hendak perjuangkan, dan katakan ini *gender sensitive* dan banyak lagi dalam perkara *gender* ini. Saya rasa Yang Berhormat Arau pun bersetuju dalam belanjawan ini perlu mengambil kira faktor *gender* tetapi tidak ada. Kita katalah ini buat sedikit, cakap sedikit sahaja, banyak lagi belum. Ada satu lagi, tolong ya, saya rasa saya ada terdengar ramai *back-benchers* UMNO sekarang memuji-muji Amerika. Dahulu kita kata kita ada cara sendiri tetapi sekarang seolah-olahnya sudah tukar lagu. Adakah sudah tukar lagu? Itu sahaja. [*Ketawa*].

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Terima kasih Yang Berhormat dari Bukit Mertajam. Yang Berhormat tadi mempersoalkan mengenai pujian yang saya berikan kepada Perdana Menteri dan juga pengiktirafan saya kepada apa yang telah dibuat oleh kerajaan untuk membangunkan wanita. Saya rasa Yang Berhormat patut melihat kepada negara-negara lain, bandingkan wanita Malaysia dengan wanita dari luar.

Saya telah pun hadir dalam Women's Conference di Beijing dan saya hadir dalam Women's Conference di Islamabad. Semasa Women's Conference yang saya hadiri saya melihat bagaimana pencapaian wanita-wanita di tempat lain. Saya tidak menafikan bahawa wanita-wanita di negara lain juga ada pencapaian-pencapaian yang boleh dibanggakan. Tetapi Malaysia sebagai negara yang kita cuma merdeka dalam masa 44 tahun diasak dengan begitu kuat oleh parti pembangkang, PAS yang satu ketika dahulu memang tidak meletakkan langsung tempat bagi wanita tetapi hari ini kerana tidak mampu lagi melawan arus menunjukkan sedikit simpati kepada wanita. Dengan asakan sedemikian pun kerajaan hari ini membawa wanita kita maju sebagaimana negar-negara yang lain.

Tambahan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Perdana Menteri yang telah membuat keputusan mewujudkan Menteri wanita dan juga Kementerian Pembangunan Wanita dan Keluarga. Adakah ini tidak merupakan satu sumbangan yang besar kepada wanita? Inilah titik sejarah dalam negara kita kepada pembangunan wanita. Yang Berhormat menyebutkan tadi saya tukar lagu memuji....

Timbalan Yang di Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin:..... saya belum habis lagi... memuji Amerika. Saya rasa Yang Berhormat tidak faham. Saya tidak puji pun Amerika. Yang saya sebutkan tadi ada pensyarah di universiti di Amerika yang menyarankan kepada Presiden Bush supaya mendengar pandangan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Saya tidak memuji mereka; cuma saya menyatakan bahawa di pihak Amerika sendiri pun mereka memuji kita. Itu yang sebenarnya Yang Berhormat

Puan Teresa Kok Suh Sim : [Bangun]

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Minta maaf, saya tidak bagi jalan ya.

Beberapa Ahli: Takut...

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Tidak takut, tetapi saya harus menghabiskan. Kalau ada masa saya akan bagi jalan kepada Yang Berhormat. Minta maaf.

Tuan Yang di-Pertua, selepas peristiwa 11 September 2001, saya telah berpeluang hadir ke *World Tourism Organization General Assembly* di Osaka, Jepun. Perhimpunan tersebut dihadiri oleh 700 perwakilan daripada 118 negara. Lima puluh enam Kementerian kerajaan hadir bersama dengan berbagai pihak yang terlibat dengan sektor pelancongan. Mesyuarat tersebut telah buat pernyataan sebagai respons kepada krisis 11 September. Di antaranya:

- (i) mengutuk semua bentuk keganasan sama ada dalam bentuk domestik atau internasional,
- (ii) memberi sokongan kepada negara yang terjejas dengan teruknya akibat peristiwa tersebut serta berusaha meningkatkan industri pelancongan dunia yang diyakini akan dapat menggalakkan *mutual understanding* di antara umat seluruh dunia serta menjadi pemangkin untuk menghalang kepada keganasan dan juga menolak segala bentuk keganasan;
- (iii) merayu pemimpin dunia, United Nations, ketua negara dan kerajaan untuk menyedari betapa besarnya impak kepada industri pelancongan di mana merupakan industri nombor satu dalam world trade, dengan izin, dan telah pun *generate* USD476 bilion keseluruhannya di seluruh dunia dan inilah merupakan sektor yang penting di dunia;
- (iv) Pernyataan itu juga menegaskan yang WTO

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: [Bangun]

Timbalan Yang di Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Larut bangun.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Sekejap, saya habiskan nombor empat ini -

..... pernyataan itu juga menegaskan yang WTO akan menubuhkan *Crisis Management Committee* untuk memantau, mengkaji dan mencadangkan langkah-langkah mengatasi permasalahan yang berbangkit. Committee tersebut akan berusaha membantu negara-negara ahli untuk memulihkan imej terutamanya bagi negara-negara Islam di Asia dan juga Timur Tengah yang mendapat kesan yang tidak langsung daripada peristiwa 11 September kerana banyak mereka daripada negara-negara bukan Islam bimbang untuk melancong dan melawat negara-negara Islam. Mereka juga beranggapan bahawa Malaysialah merupakan sebuah negara Islam dan memang jelas bahawa kita merupakan sebuah negara Islam tetapi dalam negara kita perpaduan, keharmonian dapat dikekalkan oleh kerajaan kita.

Sila Yang Berhormat.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Tahniahlah kepada Yang Berhormat di antara wanita yang duduk di dalam Perbadanan Pelancongan Malaysia dan berpeluang pula pergi ke luar negara. Sewaktu Yang Berhormat berada di luar negara, saya tahu banyak tempat yang Yang Berhormat pergi – Jepun, Eropah. Gambaran pelancong-pelancong yang datang ke Malaysia ini terutamanya perempuan, wanita, tua, muda, remaja. Ramai yang sudah datang ke Malaysia ini. Gambaran negara kita negara Islam, suasana yang begitu baik, wanita cantik-cantik, hebat-hebat. Tetapi gambaran pelancong ke atas pemerintahan PAS yang menolak atau pun mengedepikan wanita, terutamanya wanita-wanita cantik. Jadi apakah gambaran ini dan langkah yang diambil oleh wanita UMNO yang berpeluang ke luar negara memberi gambaran kepada pelancong-pelancong yang hendak datang ke negara kita supaya pembangkang terutamanya PAS faham sedikit. Terima kasih.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Terima kasih Yang Berhormat, sebenarnya memang apa gelagat dan juga tindakan-tindakan yang tidak sihat yang dilakukan oleh pihak pembangkang menjejaskan industri pelancongan kita. Misalnya semasa kita mempromosikan pelancongan di Eropah. Pada waktu itu, dua tahun yang lepas, pembangkang telah pun begitu sibuk dengan reformasi dan sebagainya.

Ini sebenarnya menjejaskan negara kita dan pasukan yang membuat promosi untuk negara kita perlu menerangkan, perlu memberikan keyakinan kepada agensi-agensi yang membawa pelancong-pelancong datang ke negara kita bahawa negara kita aman, tenteram, tidak ada sebagaimana yang ditunjukkan di dalam CNN misalnya. Kadang-kadang CNN ini pun mengambil kesempatan mengambil contoh-contoh atau pun keadaan-keadaan yang berlaku yang bukannya berlaku sepanjang waktu. Cuma ada ketika-ketikanya ada demonstrasi. Itu yang ditunjukkan, itu yang diulangkan oleh media-media Barat dan kita terpaksa bekerja keras untuk membuktikan kepada mereka bahawa Malaysia adalah sebuah negara yang aman dan kita hidup begitu baik di antara berbilang kaum.

Tuan Yang di-Pertua, semasa pergi untuk *promote* Malaysia di Osaka, Jepun baru-baru ini ...

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: [Bangun]

Timbalan Yang di Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat Shah Alam bangun.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Minta maaf Yang Berhormat, sekejap ya. Sebenarnya memanglah rombongan yang kita pergi ke sana dalam keadaan yang tertekan. Pertamanya dalam suasana dunia yang tidak aman, ramai orang tidak berani atau pun tidak mahu naik pesawat dalam perjalanan yang begitu jauh tetapi demi negara kita laksanakan juga. Apabila sampai di sana, dalam mesyuarat berkenaan, saya sebenarnya terus-terang terpaksa maklumkan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat, tuan-tuan dan puan-puan, demi untuk negara saya terpaksa membuka tudung di sana, demi untuk keselamatan dan juga ramai di antara pelajar-pelajar Malaysia juga terpaksa membuang tudung dan dinasihatkan membuang tudung

kerana di Jepun walaupun kerajaannya, walaupun pernyataan pemimpin-pemimpin negara sebagaimana saya sebutkan tadi menyatakan bahawa mereka cuba meyakinkan semua pihak bahawa Islam dan *terrorist* adalah berbeza tetapi kalau kita pergi ke luar negara kalau saya berpakaian begitu, mungkin saya letak selempang, macam Yang Berhormat Bukit Mertajam tadi pakai selempang, saya pun pakai baju demikian. Apabila saya hadir persidangan antarabangsa saya dilihat sebagai *terrorist*, saya dilihat sebagai ekstremis agama. Ini sebenarnya amat menyedihkan Ahli-Ahli Yang Berhormat, bagi saya amat menyedihkan tetapi apa boleh buat

Dunia sekarang ini melihat Islam dalam dua bentuk sama ada Islam yang lebih terbuka, Islam yang lebih liberal ataupun Islam yang ekstremis dan mereka bimbang bahawa kita juga adalah merupakan golongan-golongan yang dianggap militan. Pelajar-pelajar di Jepun, isteri-isteri pegawai kedutaan pun hari ini kalau ke pasar, buang tudung kita pakai topi. Pakai topi nampak macam hendak actionlah tetapi ini tidak dapat hendak kita elakkan. Ini pandangan masyarakat selepas berlakunya 11 September sebab itulah saya menyatakan tadi bahawa

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: keadaan dan juga ketidakbijaksanaan dalam kita membuat sesuatu tindakan sebenarnya akan menghancurkan diri kita sendiri. Sila Yang Berhormat.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Terima kasih, Yang Berhormat bagi Arau. Saya simpatilah dengan rintihan Yang Berhormat sampaikan tadi sehinggakan terpaksa kadang-kadang untuk kita mengabui persepsi orang kita kena projek imej yang berbeza. Tetapi balik daripada segi produk pelancongan atas usaha Yang Berhormat sebagai orang yang secara langsung bertanggungjawab untuk membuat promosi dalam menarik pelancongan yang kita tahu akan member ikan keuntungan yang besar kepada ekonomi dalaman negara dengan kehadiran. Pada masa kini kita berhadapan dengan masalah persepsi masyarakat dunia.

Jadi, apakah usaha Yang Berhormat rasa perlu dipertingkatkan untuk sale produk ini, produk pelancongan bahawa Malaysia ini walaupun negaranya ditadbirkan oleh orang-orang Islam kerana ketua kerajaan Islam, ketua pembangkang Islam, Yang di-Pertuan Agong Islam, majoriti rakyatnya Islam tetapi Islam yang ada di Malaysia ini sebagai Islam yang progresif, Islam yang dinamik, Islam yang berdaya maju.

Jadi, apakah ini itu – jadi kalau mesej ini boleh disampaikan kepada seluruh dunia dan saya rasa bahawa yang ini boleh membantu kepada negara.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Terima kasih Yang Berhormat atas pandangan tadi. Bila kita mempromosikan negara kita ke luar negara tema yang kita bawa adalah '*Malaysia Truly Asia*.' Sebenarnya tema ini kita bawa kerana kita hendak memberikan peluang kepada dunia mengenali Malaysia.

Saya sendiri pun terkejut apabila masih ramai lagi penduduk di dunia ini yang tidak mengenali kita kerana kita sebuah negara yang kecil dan kita pun dalam era Perdana Menteri ini sahaja kita dikenali dengan begitu meluas. Kalau dahulu kalau sebut Malaysia, Malaysia akan disebut sebelah Singapore ataupun di mana-mana position yang merujuk kepada orang lain. Hari ini kita dikenali sebagai Malaysia dan kita dikenali dengan identiti dan juga dengan kemajuan dan pencapaian kita.

Jadi, dalam kita membawa tema '*Malaysia Truly Asia*' sebenarnya kita mempamerkan kepada mereka bahawa kita ini terdiri daripada berbilang kaum. Bukan setakat kita menceritakan, kita membawa satu kumpulan yang terdiri 30 orang penari-penari daripada Malaysia yang berpakaian costume iaitu pakaian yang mewakili kaum-kaum yang ada di Malaysia termasuk kaum minoriti Sabah dan Sarawak.

Dalam masa yang sama juga kita menarik tarian-tarian, tarian India, tarian Cina dan juga tarian-tarian yang ada di dalam negara kita supaya ini akan dapat meyakinkan pihak luar bahawa kita adalah sebuah negara sebagaimana yang saya sebutkan tadi aman, makmur, bersatu padu. Dan kita juga menekankan dalam negara kepada negara yang sentiasa – kita mengambil karnival-karnival yang ada di negara

yang kita promosikan sebagai karnival di peringkat nasional supaya kita menggalakkan masyarakat Malaysia, kita lebih memberikan fokus kepada keharmonian, kebahagiaan, kasih sayang daripada kita menumpukan kepada peperangan, pergeseran dan juga militan yang takut-takut ada di negara kita.

Tuan Taib Azamudde n bin Md. Taib: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Tuan Yang di-Pertua, minta maaf biar saya teruskan. *[Disampuk]* Nanti kita boleh bincang di luar Tuan Yang di-Pertua. Saya pun boleh tanya dekat Datuk juga sebab Datuk lebih faham dalam soal agama.

Apa yang saya sebutkan tadi, apa yang dibuat dalam pernyataan-pernyataan yang disebutkan tadi jelas menunjukkan bahawa masyarakat antarabangsa mengutuk keganasan. Berusaha untuk mengatasi kesannya serta berusaha keras untuk memisahkan antara Islam dan pengganas. Komitmen yang mengatakan akan berusaha untuk memulihkan imej negara Islam di Asia dan Timur Tengah dalam industri pelancongan nyata betapa di peringkat pemimpin ingin melihat keharmonian, keamanan dan kesejahteraan manusia sejagat dapat dipertahankan.

Tetapi serangan berterusan Amerika dan sekutunya ke Afghanistan.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat....

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: apakah.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Ya?

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Baling bangun.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: cita-cita itu akan tercapai. Minta maaf Datuk, biar saya habiskan dahulu. Serangan berterusan Amerika dan sekutu-sekutunya di Afghanistan apakah cita-cita ini akan tercapai? Malahan jika peperangan akan berterusan di bulan Ramadan sudah tentu ia akan menimbulkan kemarahan kepada umat Islam, maka mesej harus dihantar kepada pentadbiran Bush agar memberhentikan serangan yang sia-sia kepada rakyat Afghanistan lebih-lebih lagi di bulan Ramadan. Setelah empat minggu serangan dijalankan tiada seorang pun pengganas yang disahkan telah dibunuh. Namun setiap hari kita melihat barisan mayat kanak-kanak dan orang-orang yang tidak berdosa menjadi mangsa.

Tuan Yang di-Pertua, apakah serangan 11 September cuma menjadikan Amerika ataupun cuma menjadikan peluang kepada Amerika untuk mengizinkan mereka menyerang Afghanistan seperti mana tuduhan yang dibuat oleh bekas Ketua Pemberita Hal Ehwal Luar Akhbar *'The Mirror'* yang berpusat di London. Dia menyatakan kempen memerangani keganasan sebagai satu penipuan. Dalam artikelnya bertajuk *'Hidden US Agenda on the War Against Terrorist'*. Pilger menegaskan agenda tersembunyi Bush ialah untuk mengeksploitasi simpanan minyak dan gas di Lembah Caspiar yang mampu memenuhi keperluan tenaga Amerika untuk satu generasi.

Tuan Yang di-Pertua, melihat kepada kesan peperangan yang saya saksikan sendiri semasa melawat Iraq dalam misi lawatan bantuan kemanusiaan bersama Menteri Luar pertengahan tahun ini. *[Disampuk]* Saya menyaksikan kesan bom Amerika ke atas shelter yang melindungi 300 orang kanak-kanak dan wanita. Mangsa itu hampir keseluruhannya mati hangus di mana dua buah bom telah pun secara tidak sengaja kononnya menuju ke shelter yang melindungi kanak-kanak dan juga wanita. Bom yang pertama telah membunuh keseluruhan mereka yang ada di dalam shelter tersebut. Dan bom yang kedua telah pun membakar hangus dengan kepanasan 200°C. Mayat-mayat yang ada dalam shelter tersebut amat mengerikan. Apabila melawat shelter tersebut dapat dilihat kesan daripada anggota yang berkecai sama ada di bumbung, di dinding dan di merata-rata tempat shelter tersebut. Ini adalah kesan peperangan.

Baru-baru ini semasa di Jepun saya juga telah pun melawat Nagasaki menyaksikan kesan bom atom yang digugurkan oleh tentera bersekutu bagi memaksa Jepun mengakhiri perang dunia kedua. Saya berpendapat dunia perlu tampil untuk menentang keganasan dan juga menentang peperangan. Keganasan perlu diselesaikan secara bijaksana tidak melalui kezaliman dan keangkuhan walaupun Malaysia merupakan negara kecil di dunia ini saya mengalu-alukan kepercayaan negara OIC yang melantik Yang Amat Berhormat Dato Seri Perdana Menteri untuk mengetuai jawatankuasa bagi menghadapi peristiwa ini. Sekurang-kurangnya Malaysia telah pun diberi pengiktirafan dan kita dapat memainkan peranan ke arah kemakmuran dan juga kesejahteraan dunia sejagat.

Tuan Yang di-Pertua, dunia masa depan adalah kepunyaan belia dan kanak-kanak. Saya dimaklumkan bahawa dalam persidangan "21st. Century Global Youth Conference" di Tokyo satu persetujuan telah diambil. Persetujuan ini dinamakan 'Okinawa Memorandum'. 'Okinawa Memorandum' ini ditujukan kepada children of the world, dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, dalam bahasa Inggeris saya bacakan. *"From 21st Century Global Used Conference Tokyo, Japan"* dan memorandum ini berbunyi, *"You are invited to be part of the biggest children demonstration against war in the history of modern world. On November 11, 2001 starting at 11.00 o'clock and until night the children of the world will express the wish for the future by setting the example for leaders of all nation. Children will give up and throw away the toys or war such as water pistol, toys, tanks, plane, sword etc. at a major museum in their town or city. This memo was return in Okinawa, Japan and design by the representatives of 37 countries at 21st. Century Global Used Conference on October 9, 2001. Since then, other country have joint this effort for peace. The future of the worlds belong to children and on the November 11, 2001 they will make sure every leaders of the world know what they want and hopefully they will follow the example set by world children"....*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, panjang lagikah?

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Ya. Perisytiharan ini ditandatangani oleh wakil belia.....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sudah atau belum lagi Yang Berhormat? Yang Berhormat, sila gulung.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: ...perisytiharan ini ditandatangani oleh wakil belia Malaysia. Apa yang ternyata di pernyataan ini adalah kebimbangan kepada masa depan mereka dan pernyataan daripada belia-belia seluruh dunia.

Saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian Belia dan Sukan adakah pihak kementerian menyedari akan memorandum ini dan adakah Malaysia juga akan mengaturnya suatu pernyataan daripada seluruh kanak-kanak di Malaysia mengatakan bahawa kita ataupun kanak-kanak Malaysia tidak mengingini dunia ini dicemari dengan peperangan yang tidak membawa kebaikan kepada manusia sejagat.

Banyak lagi Tuan Yang di-Pertua, ucapan saya. [Ketawa]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tetapi masa sudah cukup.

Puan Hajah Mastika Junaidah binti Husin: Akhirnya, Tuan Yang di-Pertua, saya mengalu-alukan peruntukan yang telah diberikan oleh kerajaan berjumlah RM10.5 bilion [Disampuk] ya RM100.5 bilion – terima kasih yang dicadangkan oleh Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan yang merangkumi RM67 bilion Belanja Mengurus dan RM35.5 bilion belanja pembangunan untuk membangunkan negara Malaysia.

Kita bersyukur kerana dalam keadaan yang sebegini pun sebenarnya negara kita mempunyai kemampuan, keupayaan dan juga mempunyai kewangan yang mampu untuk meneruskan perjuangan dan kita harap pembangunan akan dilaksanakan. Saya berharap kementerian-kementerian setelah Dewan Parlimen ini meluluskan peruntukan yang dipohon hendaklah mempunyai komitmen yang cukup kuat untuk melaksanakan segala program-program yang telah ditentukan.

Saya juga berharap rakyat akan diseru oleh semua pemimpin termasuk pembangkang, janganlah kita berpolitik dalam keadaan dunia yang huru-hara sekarang ini. Menentukan supaya rakyat menyokong semua program yang telah disusun oleh kerajaan. Saya minta alim ulama – ya Yang Berhormat bagi Baling, alim ulama

[Disampuk] marilah kita mendoakan supaya negara kita akan terus makmur, sejahtera dan bahagian untuk kita semua. Sekian, terima kasih dan saya menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Setiu, Setiu.

Seorang Ahli: Berilah jalan lain kali. [Disampuk] [Ketawa]

Seorang Ahli: Tengok rezeki-rezeki.

12.43 tgh.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak [Setiu]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada semua. Pertamanya, saya mengucapkan Selamat Tengah Hari dan sama ada saya perlu berucap teruskah?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Terus, terus.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Ya. Terima kasih kerana diberi peluang untuk turut sama membahas Belanjawan Tahun 2002 yang mana kita dapati bahawa belanjawan yang dianggap semacam belanjawan yang pada peringkat awalnya menggambarkan begitu cantik dan indah tetapi rupa-rupanya di akhiri belanjawan tersebut ialah belanjawan yang telah menghukum semua rakyat dengan memaksa rakyat untuk membeli harga minyak lebih daripada 8% ataupun 10 sen seliter.

Belanjawan yang dibentangkan pada hari Jumaat 9 Oktober yang lalu dengan anggaran belanjawan lebih daripada RM100.5 bilion iaitu 10.4% lebih tinggi daripada tahun yang lalu dan merupakan peningkatan terbesar. Kita dapati bahawa Perdana Menteri Malaysia Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamad yang merupakan Menteri Kewangan masih lagi bernasib baik sebenarnya pada tahun ini walaupun tahun yang kelima berturut-turut negara menghadapi belanjawan defisit iaitu kekurangan belanjawan. Di mana pada tahun 1998 1.8% daripada KDNK lebih kurang RM5 bilion. Tahun 1999 – RM9.5 bilion ataupun 3.2% KDNK; tahun 2000 defisit kita ialah 5.8% ataupun RM19.7 bilion; tahun 2001 RM22.4 bilion ataupun 6.5% daripada KDNK itu pun tidak termasuk daripada belanjawan tambahan yang telah dua kali diluluskan oleh Parlimen ini iaitu sebanyak RM3 bilion dan RM4.3 bilion. Pada tahun 2002 dalam belanjawan yang lalu Perdana Menteri selaku Menteri Kewangan menyebut bahawa pada tahun ini kita akan mengalami defisit sebanyak 5% – ataupun RM18.6 bilion daripada KDNK.

Angka 5% ini sebenar angka psikologi semata-mata untuk menyedapkan dan memberi gambaran kepada rakyat bahawa ekonomi kita dalam keadaan yang cukup selesa. Sedangkan pada tahun yang lalu ataupun pada tahun 2001 belanjawan defisit kita sebanyak 6.5% tanpa kita mencampurkan ataupun kita memasukkan belanjawan tambahan RM7.3 bilion ertinya defisit yang kita alami adalah lebih mungkin mencapai 10%. Ini menggambarkan bahawa defisit pada tahun 2002 ini tentunya jauh lebih besar daripada 5% seperti mana yang digambarkan oleh Menteri Kewangan dan ini menggambarkan bahawa kedudukan kewangan kita adalah amat kritikal.

Sebab kita yakin selepas daripada ini akan ada peruntukan tambahan dalam belanjawan kita yang akan dibentangkan pada tahun hadapan. Inilah masalahnya Tuan Yang di-Pertua, apabila kita mengatakan bahawa pada tahun 2001 ini mungkin kita mengalami pertumbuhan yang negatif, pihak kerajaan mengatakan bahawa pembangkang ataupun pihak BA ini tidak faham ekonomi, sentiasa memberikan gambaran bahawa ekonomi kita dalam keadaan yang tenat ataupun *growth* kita *growth* yang negatif. Tetapi sedarkah kita bahawa pada tahun 2001 ini sudah dua tiga kali kita membuat perubahan *target growth* kita di mana pada peringkat awalnya kita menyatakan 7% kemudian kita mengatakan 5.6% dan kemudian dijangkakan 1.2% dan bukan mustahil ianya akan mengalami pertumbuhan negatif walaupun pakej rangsangan yang telah diberikan sebanyak RM4.3 bilion baru-baru ini, yang tentunya kesan daripada pakej ini hanya akan dapat dirasai 5-6 bulan daripada sekarang, itu tentunya ialah pada tahun hadapan.

Saya menyebut bahawa Perdana Menteri agak bernasib baik sebab kalau kita melihat bahawa dalam beberapa peristiwa sebelum ini di mana ketika ekonomi negara dalam keadaan yang cukup meleset. Pada tahun 1977 umpamanya negara menumpang tuah kerana pada ketika itu *oil palm* ataupun harga minyak kelapa sawit telah naik dan kerajaan telah mendapat *revenue* daripada harga *oil palm* ini sebanyak

RM10 bilion, walaupun Perdana Menteri pada ketika itu menyatakan bahawa industri yang berkaitan dengan *agriculture* ini ialah industri yang dianggap *sun set industry*. Oleh kerana beliau menginsafi bahawa akibat daripada kepentingan ataupun *oil palm industry* ini telah membantu beliau pada tahun 1997, maka dalam pembentangan beliau baru-baru ini tiga kali beliau menyebut kepentingan industri pertanian.

Kemudian pada tahun 1999 sekali lagi Perdana Menteri bernasib baik, walaupun dalam keadaan ekonomi yang merudum tetapi harga petroleum naik pada ketika itu dan keadaan ini dapat menyelamatkan ekonomi negara.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar:[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat bagi Batang Lutar bangun.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: .. Dan pada tahun ini, ketika ekonomi kita sudah lima tahun berturut-turut kita mengalami defisit tiba-tiba berlaku peristiwa 911 ataupun 11 September di Amerika, maka ekonomi Amerika dan seluruh dunia mengalami kemelesetan dan beliau tumpang se kaki mengatakan bahawa memang ekonomi Amerika meleset, maka Malaysia pun turut meleset sama.

Jadi, inilah gambaran betapa bernasib baiknya Perdana Menteri Malaysia dalam keadaan dia tidak dapat mengurus ekonomi negara pun dengan perbelanjaan begitu besar untuk perkara-perkara yang membazir, tiba-tiba berlaku peristiwa di Amerika baru-baru ini, maka dia boleh tumpang sekaki. Terima kasih.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Terima kasih Yang Berhormat, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya berminat dengan hujah Yang Berhormat itu. Perdana Menteri daripada tahun 1997, masalah negara dilanggar oleh keadaan ekonomi yang merudum di rantau ini, Perdana Menteri kita masih bernasib baik, 1998 bernasib baik juga, tahun 2000 bernasib baik juga, tahun 2001 bernasib baik juga. Saya ingat Perdana Menteri ini memang bernasib baik sahaja, tetapi sepanjang masa. Saya ingat Yang Berhormat bukan bernasib baik, kebijaksanaan Perdana Menteri mengendalikan ekonomi itu menjadi nasib kita baik sentiasa.

Jadi, kita kena menerima hakikat. Pada tahun 1999 apabila Timbalan Perdana Menteri selepas daripada mengendalikan kewangan, diturunkan kepada 22% *budget* kita. Jadi, selepas itu keadaan ekonomi nampak tidak baik, jadi selepas itu Perdana Menteri mengambil alih Kementerian Kewangan dan naik semula projek-projek dan memberikan semula pembangunan di luar bandar untuk membangunkan industri, untuk menjalankan ekonomi, menggerakkan ekonomi semula supaya orang bekerja tidak hilang pekerjaan, supaya orang luar bandar, kemudahan-kemudahan di luar bandar diberi. Ini Yang Berhormat kata ini kritikan, ini tidak betul, oleh kerana kita *budget deficit* Yang Berhormat bersetuju tidak payah membuat *budget deficit* kurangkan belanja, biar pekerja hilang pekerjaan, biar pegawai kerajaan tidak dapat bonus, biar pembangunan luar bandar tidak diberi, semua jangan beri, inilah Yang Berhormat setuju atau macam mana. Perdana Menteri sentiasa insyaAllah akan bernasib baik sampai habis masanya masih bernasib baik. Ini bukan nasib baik Yang Berhormat kebijaksanaan *calculated risk* adalah satu kebijaksanaan manusia, Tuhan merestui. Terima kasih Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Terima kasih Yang Berhormat bagi Batang Lutar. Dia bila kita merangka ekonomi dan membuat projek-projek ekonomi kalau perancangan itu baik ertinya hasil daripada perancangan kita itu mendapat pulangan daripada *investment* yang telah dibuat tetapi dalam kes yang berlaku ialah pada tahun 1999 ketika ekonomi negara runtuh, pada ketika itu harga petroleum di mana harga petroleum ini bukan Perdana Menteri boleh *control*, itu *world demand*. Jadi, apabila harga petroleum naik maka pada ketika itu dia menumpang se kakilah, oleh kerana Malaysia mengeluarkan petroleum maka kita mendapat hasil daripada itu, bukan kerana perbelanjaan yang kita laksanakan dalam projek-projek pembangunan yang ditentang oleh rakyat ataupun oleh Barisan Alternatif. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua, ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat bagi Batang Lutar bangun lagi.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Belanjawan kali ini kerajaan mengharapkan supaya kuasa membeli diserahkan kepada rakyat dengan

mengurangkan cukai sebanyak 12%. Kita merasakan bahawa rangsangan kepada mereka yang berpendapatan rendah ini agak mencurigakan kita. Memang apabila pihak kerajaan menyatakan kuasa membeli diserahkan kepada rakyat dengan mengurangkan 1-2% cukai ertinya mereka mengharapkan bahawa rakyat akan dapat berbelanja lebih kerana kekurangan cukai tersebut. Sedangkan kita sedar bahawa kebanyakan daripada rakyat golongan berpendapatan rendah petani, golongan nelayan, mereka memang daripada awal lagi tidak dikenakan cukai sebab pendapatan mereka tidak termasuk di dalam kategori yang dikenakan cukai. Ertinya rakyat teramai tidak mempunyai apa-apa kesan dengan pengurangan cukai tersebut. Harapan kerajaan untuk mendapat pulangan daripada perbelanjaan mereka mungkin tidak akan berlaku.

Apa yang terjadi ialah pengurangan cukai ini akan menguntungkan rakyat kelas pertengahan atau kepada mereka yang berpendapatan tinggi yang mana mereka ini biasanya dengan pengurangan tersebut membolehkan mereka membuat ataupun mereka berbelanja di luar negara dan mereka menghabiskan percutian mereka di luar-luar negara. Sebab itu kita tidak terkejut bahawa sekiranya apa yang berlaku di kalangan mereka yang berpendapatan besar ini, mereka membeli peralatan mereka, perabot daripada Itali, membeli *granite* ataupun *tile* mereka daripada Itali dan China serta hiasan dalaman daripada London ataupun Paris sedangkan rakyat teramai tidak mempunyai kesan langsung daripada apa yang telah diberikan ataupun pengecualian cukai oleh pihak kerajaan.

Kita juga terkejut apabila dikatakan bahawa pihak kerajaan mengharapkan dengan pemberian satu bulan ataupun setengah bulan bonus dan 10% kenaikan gaji kepada kakitangan kerajaan yang berjumlah 950 ribu orang. Satu angka yang cukup mengejutkan kita apabila pihak kerajaan dahulunya menyatakan bahawa mereka melaksanakan dasar penswastaaan ialah dengan tujuan untuk membolehkan kerajaan mengurangkan jumlah kakitangan awam sedangkan dengan jumlah 950 ribu ini saya tidak nampak bahawa apabila penswastaaan dilaksanakan terdapat pengurangan dalam kakitangan awam. Ini sebenarnya menggambarkan kegagalan projek penswastaaan oleh kerajaan dengan sebab itu kita ingin bertanya bahawa apakah kerajaan dapat memastikan bahawa mereka yang selama ini diberikan janji apabila penswastaaan itu dilaksanakan dan kakitangan kerajaan terjamin di bawah penswastaaan. Kemudian apabila penswastaaan gagal, kerajaan mengambil balik syarikat yang gagal tersebut. Kerajaan dapat memberi jaminan bahawa tidak akan berlaku pembuangan pekerja terhadap kakitangan kerajaan tersebut, yang menjadi mangsa kepada kegagalan dasar dan projek kerajaan sendiri...

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar:[Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat..

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Saya minta maaf, saya kena habiskan, ada banyak lagi ini.. Kemudian kepentingan apabila kerajaan melakukan *pump priming* ataupun kerajaan terpaksa mengeluarkan belanja untuk memastikan bahawa dasar ataupun ekonomi kita dapat berkembang maju, ertinya kerajaan terpaksa menggunakan jentera kerajaan sepenuhnya bagi memastikan bahawa pelaksanaan projek dapat berjalan dengan baik. Cuma yang memusykilkan kita ialah kenapa di Terengganu umpamanya, apabila PAS mengambil alih Kerajaan Negeri Terengganu dengan kakitangan kerajaan lebih 8,000 dan apabila ini berlaku, ertinya jentera kerajaan yang telah dilatih dan di *set up* oleh pihak Kerajaan Barisan Nasional dahulu tetapi apabila PAS mengambil alih kakitangan tersebut sekarang kerajaan tidak menggunakan jentera kerajaan tersebut untuk melaksanakan projek-projek yang dibuat oleh Kerajaan Persekutuan.

Ertinya dalam keadaan sekarang bahawa kerajaan menafikan hak pegawai-pegawai kerajaan dan kakitangan kerajaan dan membina ataupun membuat jentera baru iaitu menggunakan JPP yang kakitangan itu tidak sampai 20 orang dan dengan mendapat pengesahan daripada JKK yang di Terengganu memang telah diharamkan kerana itu hak ataupun kuasa Kerajaan Negeri Terengganu dan menggunakan Cawangan-cawangan UMNO untuk melaksanakan projek-projek di Terengganu.

Ertinya kerajaan mengetepikan 8,000 lebih orang kakitangan kerajaan yang tidak berpihak kepada parti. Kakitangan kerajaan ini *non partisan* yang dia hanya, maknanya dia akan bekerja di mana-mana kerajaan yang terpilih ketika itu. Tetapi di Terengganu Kerajaan Pusat telah mendiskriminasikan kewujudan 8,000 kakitangan di

negeri Terengganu dan melantik mereka yang tidak *qualified*, JKK Ketua Cawangan, Jawatan Kuasa Cawangan UMNO. Sebab itulah kita tidak terkejut apabila Laporan Ketua Audit Negara menyatakan bahawa lebih RM47 juta duit lesap di Terengganu dan di Kelantan. Ini adalah kerana pihak Kerajaan Pusat tidak menggunakan jentera yang telah *establish*, yang sepatutnya digunakan oleh pihak kerajaan dan sepatutnya inilah menjadi dasar dan sikap Kerajaan Pusat walaupun nanti mungkin Pahang, Kedah, Selangor jatuh kepada PAS atau BA, kita berharap supaya pegawai-pegawai kerajaan tidak dianaktirikan nanti.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan berhasrat untuk merapatkan jurang miskin kaya dan tambahan peruntukan bantuan kepada rakyat termiskin. Kita tahu bahawa antara negeri yang terdapat rakyat termiskin ataupun golongan Melayu termiskin adalah di Kelantan dan Terengganu. Tetapi dalam kes yang sedang berlaku sekarang ini apabila rakyat telah membuat pilihan secara demokrasi maka hak rakyat telah dinafikan. Di mana kita dapati bahawa bantuan kepada fakir miskin tidak turun dan untuk makluman Dewan yang mulia ini bahawa setiap bantuan yang hendak disampaikan kepada golongan fakir miskin, pelajar-pelajar miskin dan ibu-ibu tunggal yang kematian suami yang mempunyai anak yang ramai terpaksa ditapis dan dibuat dan disahkan oleh JKK Kampung ataupun oleh Ketua-ketua UMNO Cawangan.

Ini sudah tentu mereka mungkin dianggap sebagai parti lawan yang tidak berpihak kepada UMNO akan dinafikan. Sebab itulah kita tidak terkejut apabila di dalam Report Ketua Audit Negara menyatakan dalam kawasan PPRT, daripada ratusan buah rumah yang telah dibina, hanya belasan sahaja yang diduduki, yang lain tidak diduduki. Ini disebabkan yang hendak menduduki rumah PPRT itu orang miskin, di Terengganu mana ada orang UMNO miskin, yang miskin ini ialah orang PAS, sebab mereka dinafikan hak mereka.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat banyak lagi

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Boleh sambung nantilah sedikit lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sambung pada petang inilah.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Ya, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat Dewan yang mulia ini ditangguhkan sekarang sehingga jam 2.30 petang.

Mesyuarat ditempohkan pada pukul 1.00 tengah hari.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Tuan Yang di-Pertua: Setiu sila sambung.

2.33 ptg.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Perdana Menteri memang bernasib baik dan rakyat yang telah membuat pilihan mengundi Barisan Nasional nasibnya tidak baik kerana dia tersalah memilih kerajaan untuk meneruskan pemerintahan di negara kita ini. Akibatnya dalam Belanjawan baru-baru ini hadiah yang terbaik yang diberikan kepada rakyat ialah kenaikan 10 sen seliter harga minyak di mana kita dapati bahawa tujuan duit ini digunakan ialah untuk menampung kekurangan kewangan akibat daripada perbelanjaan yang telah digunakan oleh kerajaan Barisan Nasional selama ini yang melibatkan projek-projek yang dianggap membazir dan melakukan bail out kepada syarikat-syarikat yang non viable ataupun yang tidak *viable*. Tuan Yang di-Pertua, ...

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Umm! Bangun hendak minta apa itu? Penjelasan? Bagi atau tidak?

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Akibatnya adalah ...

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak bagi.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: kerajaan terpaksa menanggung hutang sebanyak lebih daripada

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak bagi jalan.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: RM 120 bilion. Ini

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak bagi jalan, Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: ... tidak termasuk syarikat-syarikat nazak yang terpaksa dibelanjakan lebih daripada RM 30 bilion. Inilah pengurusan yang dianggap sebagai pengurusan yang cekap di mana kita dapati bahawa dalam keadaan ekonomi dunia yang meleset di mana harta petroleum turun Malaysia merupakan negara pengeluar petroleum tetapi rakyat di bebankan dengan kenaikan harga minyak ini.

Lalu Menteri Pengangkutan dan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna menyatakan bahawa ...

Tuan Haji Amihamzah bin Ahmad: *[Bangun]*

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Larut bangun, Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: ... itu kenaikan yang kecil yang tidak melibatkan kos tayar, kos kepala lori, kos kepala kereta api, tetapi bayangkan dengan kenaikan langsung harga minyak ini akan mengakibatkan tambang akan naik nanti walaupun sekarang kerajaan masih lagi bertahan. Dan kini inflasi yang dianggap 2% hingga 3% tetapi akibat kenaikan minyak ini kita jangka inflasi akan mencapai 4% hingga 5%.

Tuan Yang di-Pertua, di kemuncak kekeliruan kerajaan Barisan Nasional ini ialah pengisytiharan Malaysia sebagai sebuah negara Islam yang telah diadakan dalam konvensyen parti Gerakan, di mana selepas pengisytiharan tersebut kita dapati bahawa Presiden MCA dan Presiden Gerakan telah, yang kita ketahui daripada awal lagi menentang konsep negara Islam ini siang dan malam melalui percakapan dan expression muka dan mulut presiden-presiden tersebut, tiba-tiba menyatakan sokongan terhadap negara Islam. Dan, yang kita hairannya

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Ya?

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: ... kerajaan Islam yang diwarwarkan oleh Perdana Menteri ini

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak bagi jalan, Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: ... di ajak oleh pihak PAS untuk mengadakan muzakarah tetapi pihak Barisan Nasional ataupun pihak Perdana Menteri tidak sanggup untuk mengadakan muzakarah tersebut. Saya ingin mendapat penjelasan daripada

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, tolong bagi tahu bagi jalan atau tidak?

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Saya tidak bagi jalan, Tuan Yang di-Pertua.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: *[Menyampuk]*

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Komitmen kerajaan di dalam perlaksanaan Islam ini terutamanya dalam sistem perbankan, kita dapati bahawa bank-bank - Bank Islam dan Bank Muamalat - telah ditubuhkan di Malaysia. Dan walaupun Bank Islam ini telah ditubuhkan lebih daripada 18 tahun, sejak 1983 lagi kita dapati bahawa simpanan duit daripada agensi-agensi kerajaan di dalam Bank Islam dan Bank Muamalat dan juga "Islamic Window" dalam bank-bank konvensional, kita dapati hanya sekitar RM20 bilion sahaja daripada RM 473 bilion duit yang disimpan di bank-bank di seluruh negara. Ini merupakan 8% daripada jumlah simpanan.

Dan, apa jadi dengan duit daripada agensi-agensi kerajaan yang utama seperti daripada Petronas misalnya? Kita difahamkan Petronas hanya menyimpan

RM250 juta sahaja daripada RM40 bilion di dalam Bank Islam. Begitu juga dengan KWSP, hanya menyimpan sekitar RM30 juta sahaja daripada RM200 bilion ataupun RM180 bilion duit KWSP.

Dan yang paling mengejutkan kita ialah Tabung Haji. Tabung Haji yang kita anggap sebagai satu institusi milik umat Islam hanya menyimpan sekitar RM150 juta daripada RM10 bilion duit yang sepatutnya disimpan dalam sistem perbankan Islam. Dan, kita terkejut bagaimana IMF yang selama ini ditentang oleh kerajaan Malaysia tiba-tiba begitu terpesona dan begitu kagum apabila IMF memuji sistem perbankan Islam sedangkan IMF mungkin tidak ketahui bahawa komitmen kerajaan di dalam institusi perbankan Islam ini terlalu sedikit sahaja.

Saya hendak tanya kepada Rompin. TNB menyimpan duit di mana? Saya yakin bahawa TNB juga tidak menyimpan duitnya dalam sistem perbankan Islam sebab itu kalau hendak bercakap soal negara Islam kita minta supaya komitmen tentang sistem perbankan Islam ini mestilah diberi tumpuan.

Tuan Yang di-Pertua, kita juga mengetahui di dalam *budget* yang dibentangkan baru-baru ini betapa "cukai dosa" ataupun syntax tidak dinaikkan. Malah syarikat-syarikat judi besar telah diberi pelepasan cukai.

Saya mencadangkan di sini supaya jualan *beer* dan *stout* yang selama ini dikecualikan cukai jualan di kedai-kedai PERNAMA - tentera kita ataupun askar kita - dinaikkan mungkin sehingga 500% ataupun dihapuskan jualan tersebut di tempat-tempat berkenaan kerana kita ketahui bahawa askar-askar kita kebanyakan adalah merupakan askar-askar daripada orang Islam dan negara ini pun telah diisytiharkan sebagai negara Islam. Jadi adalah tidak munasabah *beer* dan *stout* dijual dengan tanpa cukai di mess-mess tentera.

Saya difahamkan bahawa di antara sebab

Tuan Ramli bin Ibrahim: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Kota Bharu bangun.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Kenapa cukai-cukai

Tuan Yang di-Pertua: Tidak bagi jalan, Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: tersebut ditiadakan adalah kerana saya difahamkan sebanyak RM 3 bilion telah diperuntukkan untuk memastikan bahawa Terengganu dan Kelantan akan dapat dirampas kembali oleh pihak kerajaan Barisan Nasional pada pilihan raya yang akan datang.

Tuan Yang di-Pertua: Ya! Habis sudah, Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: [Menunjuk ke arah Kota Bharu]

Tuan Yang di-Pertua: Dia tidak bangun pula tadi.

Tuan Ramli bin Ibrahim: Boleh? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Setiu. Sedikit sahaja, saya hendak minta penjelasan Setiu, apakah Yang Berhormat bagi Setiu sedar bahawa perkhidmatan *liquor* dan arak ini juga disediakan dalam Sistem Penerbangan Malaysia (MAS). Kalau betul Malaysia sebagai sebuah negara Islam, apakah implikasinya kepada perisytiharan Perdana Menteri sebagai negara Islam? Minta komen.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Memang inilah yang amat memeranjatkan dan mengejutkan kita. Saya dalam perjalanan pulang daripada *Los Angeles* baru-baru ini.....

Beberapa Ahli Barisan Nasional: Waaah! [Menyampuk]

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Orang PAS pun pergi LA juga. [Ketawa] Saya dapati memang, kita dapati hidangan minuman keras ini dalam penerbangan kita dibuat secara besar-besaran. Kadang-kadang memalukan kita. Kita naik kapal terbang milik negara asing pun, mereka tidak *serve* sebegitu hebat seperti mana dilakukan oleh pihak MAS. Jadi, kita minta supaya dalam keadaan MAS yang hutangnya begitu besar sekarang, yang nasibnya mungkin sukar untuk dipulihkan, kita minta supaya perkara ini dapat dilihat dengan lebih serius.

Tuan Yang di-Pertua, akhirnya saya ingin menyentuh sedikit berhubung dengan negeri Terengganu. Kita dapati bahawa UMNO di Terengganu sekarang ini macam orang mabuk dan hilang arah. Timbalan Ketua Perhubungan UMNO Terengganu sekarang ini hilang daripada negeri Terengganu, entah di mana berada. Bendahari UMNO letak jawatan. Kita minta supaya apa yang disebut oleh Ketua Audit Negara berhubung dengan kehilangan ataupun penyelewengan duit PPRT hendaklah segera diambil tindakan oleh BPR.

Dan, kita ingin nyatakan bahawa ketua perhubungan UMNO negeri Terengganu iaitu Timbalan Perdana Menteri sekarang, tidak boleh lepas tangan daripada tanggungjawab beliau dalam mengendalikan duit yang dikatakan duit ehsan ataupun duit royalti di Terengganu ini. Dan, kita minta supaya BPR mestilah segera bertindak terhadap perkara tersebut.

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Dua orang bangun, Yang Berhormat. Hendak bagi jalan? Yang mana?

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Saya bagi kepada Kuala Terengganu.

Tuan Yang di-Pertua: Kuala Trengganu, ya!

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Yang Berhormat bagi Setiu adalah bekas ahli jawatankuasa UMNO *[Disampuk]* Setiu, keluarga UMNO, kawan-kawan rapat UMNO, tetapi Yang Berhormat meninggalkan UMNO.

Apakah Yang Berhormat sebut mengenai Terengganu itu membenarkan bahawa di negeri Terengganu 40 tahun UMNO memerintah, 22 tahun royalti minyak berjumlah lebih daripada RM7 bilion, sedangkan rakyat negeri Terengganu merempat hendak mampus *[Ketawa]* dengan penduduk negeri Terengganu 14.7% di bawah taraf kemiskinan? Pemimpin-pemimpin UMNO hidup dalam keadaan kaya dan mewah sedangkan rakyat papa keda na di negeri Terengganu.

Yang Berhormat semasa dalam UMNO tidak berasa bersalahkah, berpuluh-puluh tahun bergel umang dengan dosa-dosa yang dilakukan oleh pemimpin-pemimpin UMNO Terengganu?

Beberapa Ahli Barisan Nasional: MasyaAllah!

Tuan Yang di-Pertua: Ya!

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Saya rasa bukan saya saja rasa bersalah, saya rasa kebanyakan mereka-mereka yang berada di institusi pengajian tinggi, cerdik-pandai, pegawai-pegawai tinggi kerajaan termasuk Yang Berhormat bagi Tumpat juga, yang merupakan orang kuat UMNO dahulu, kami meninggalkan UMNO kerana kami merasakan memang cukup bersalah dalam soal ini.

Tuan Yang di-Pertua,

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang bangun, Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Kita bagi *chancedah* yang ini.

Tuan Yang di-Pertua: Emm!

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Saya hendak tanya sedikit. Saya tidak adalah macam tanggapan sahabat saya nun daripada Kuala Terengganu itu. Kita tahu apa yang PAS buat, apa yang KeADILan buat, biarlah Tuhan yang menentukan. Yang Berhormat ini selepas keluar daripada UMNO, saya tidak tahulah Yang Berhormat ini PAS atau KeADILan, ya. Yang saya tahu, Yang Berhormat KeADILan. Mungkin Yang Berhormat meninggalkan UMNO kerana kepentingan diri untuk menjadi calon, berpeluang menjadi calon, mungkin kalau dalam UMNO Yang Berhormat tidak ada peluang untuk menjadi calon. Jadi, minta sedikit sahaja, betul atau tidak, secara telus. Jangan menyimpang-menyimpang kerana hendak tunggu Perak lepas ini.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Inilah typical pemikiran pemimpin UMNO. Bagi mereka soal menjadi calon merupakan agenda utama *[Tepuk]* Oleh sebab itu saya tidak terkejut, maknanya Raja Bola kita berfikir begitu. *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua, ...

Tuan Yang di-Pertua: Ya! Yang Berhormat ada seminit lagi, Yang Berhormat.

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Memang UMNO merupakan punca pepecahan di Terengganu pada hari ini. Di kawasan saya Setiu umpamanya selama 40 tahun UMNO ataupun Barisan Nasional memerintah terdapat 28 buah masjid yang dua iman, di satu kampung yang sama terdapat 2 buah masjid yang berasingan. Tetapi Alhamdulillah dalam tempoh

Datuk Bung Moktar bin Radin: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Kinabatangan bangun, Yang Berhormat. Hendak bagi jalan?

Tuan Haji Che Ghani bin Che Ambak: Dalam tempoh dua tahun kita dapat menyelesaikan. Semuanya alhamdulillah hari ini tidak ada sebuah masjid pun sembahyang dua iman. Tiba-tiba pada satu-dua bulan lepas UMNO telah menggunakan kumpulan samsengnya telah membuat masjid baru dan sekarang perpecahan mula berlaku. Jadi nampaknya UMNO ini punca perpecahan.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat, masa Yang Berhormat sudah cukup. Yang Berhormat, sudah cukup, sudah cukup. Ya, Kangar.

2.45 ptg.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh [Kangar]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, saya bangun untuk menyokong Rang Undang-undang Perbekalan Bagi Tahun 2002 dan Usul atas nama Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan berkaitan dengannya. Dalam menyokong rang undang-undang dan usul tersebut, saya ingin menjuruskan atau memberi tumpuan ucapan saya ini kepada soal perjalanan institusi Parlimen itu sendiri dan Parlimen yang mulia ini berkaitan khususnya soal-soal kehadiran dan kuorum yang dewasa ini telah menarik perhatian umum dengan terdapat beberapa makalah dalam akhbar tempatan.

Saya mengakui terdapat kebaikan apabila umum mengikuti perjalanan sesi Parlimen, tetapi jelas bahawa beberapa kekaburan telah timbul yang saya rasa perlu dibahaskan semoga di tengah-tengah percambahan pemikiran ini semua pihak akan dapat lebih memahami fungsi dan peranan Parlimen serta juga prinsip-prinsip dan amalan di dalam dan olehnya.

Tuan Yang di-Pertua, seperti saya nyatakan tadi, soal kehadiran Ahli-ahli Parlimen dan kuorum telah timbul sebagai satu perkara yang disebut-sebut dan dituliskan. Apabila sesuatu perkara banyak disebut- dan dituliskan, ianya diberi istilah isu dan mungkin dari sudut pandangan tersebut, soal kehadiran dan kuorum mungkin merupakan satu isu bagi Parlimen dan bagi negara kita. Namun sementara boleh diakui bahawa ianya mungkin merupakan satu isu, adakah ianya merupakan satu masalah kerana bukan setiap isu yang menjadi masalah. Adakah soal kehadiran dan kuorum ini masalah bagi negara kita tercinta Malaysia? Adakah soal kehadiran dan kuorum menyentuh keutuhan Parlimen itu sendiri? Adakah soal kehadiran dan kuorum mengganggu gugat perjalanan institusi Parlimen itu sendiri?

Tuan Yang di-Pertua: Ya, ada Larut bangun, belakang.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh Silakan, Yang Berhormat.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Terima kasih, Yang Berhormat, orang yang berpengalaman. Saya hendak tanya sedikit Yang Berhormat, boleh Yang Berhormat Kangar tunjukkan Parlimen mana dalam dunia ini yang tidak pernah menghadapi cukup kuorum atau terlebih kuorum, untuk penjelasan supaya umum tahu. Bukan kerana kita hendak tuang, tidak. Saya sekarang ini alhamdulillah dengan kawan-kawan yang lain, pembangkang tidak tahulah. Terima kasih.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Terima kasih, Ahli Yang Berhormat bagi Larut yang telah mencuit pemikiran saya semoga jadi lebih baik lagi ucapan saya. Saya akan sentuh perkara tersebut kerana ingin saya membahaskan perkara ini secara tersusun dan teratur kerana apa yang menjadi masalah di depan kita ialah mencari kebenaran. Apa yang sebenar-benarnya benar. Bukan retorik, bukan kontroversi tetapi apakah kebenaran di sini. Jadi, seperti mana saya sebutkan tadi, sekiranya Ahli Yang Berhormat bagi Larut boleh sabar, saya akan memberi penjelasan mengenai perkara tersebut.

Sementara kita boleh mengakui ianya satu isu, pada pandangan saya, soal kehadiran dan kuorum tidak merupakan masalah bagi Negara Malaysia. Tidak merupakan masalah bagi Parlimen Malaysia. Tidak mengganggu gugat perjalanan Parlimen Malaysia dan keberkesannya sebagai institusi pemerintahan utama di negara kita. Dalam memberi kupasan sebagai menyokong hujah-hujah yang saya akan ketengahkan ini, saya akan cedok sedikit sebanyak pengalaman saya yang sedikit semenjak mula memasuki Parlimen hampir 20 tahun dahulu. Saya cuba cedok pengalaman saya dari *attachment* dengan izin di *houses of Westminster* pada tahun 1983. Saya akan cedok sedikit sebanyak bacaan dari Pusat Sumber Parlimen dan lawatan-lawatan ke Parlimen yang lain.

Di sini ingin saya memberi penjelasan kepada Ahli Yang Berhormat bagi Larut. Memang benar Tuan Yang di-Pertua, soal kuorum tidak pernah menjadi apa-apa isu dan masalah bagi Parlimen-parlimen dalam pengetahuan saya. Perkara ini tersirat dalam Peraturan Mesyuarat Parlimen kita sendiri. Jika kita tanya mengapakah kuorum bagi Parlimen Malaysia begitu kecil? Mengapakah soal kuorum tidak berbangkit kecuali ada ahli yang bangun menarik perhatian Tuan Yang di-Pertua terhadap tidak terdapat kuorum, apakah yang tersirat? Apakah hikmah di sebalik Parlimen bukan Parlimen generasi kita, Parlimen tiga generasi sebelum ini menetapkan kuorum dengan jumlah yang begitu kecil dan ianya tidak langsung berbangkit kecuali *Speaker* menyatakan tidak cukup kuorum setelah ahli lain menarik perhatian *Speaker*. Dengan izin Tuan *Speaker*, "*what is the collective and tradisional wisdom behind this?*". Apakah *Speaker* tidak begitu cekap, tidak boleh nampak tidak ada kuorum, perlu ahli lain yang menarik perhatian dan tentu sekali, di sinilah supaya mungkin Tuan Yang di-Pertua, perjalanan Parlimen itu tidak tergugat, supaya soal-soal teknikal sebagai kuorum tidak dibangkitkan untuk mengganggu kerja-kerja yang besar yang lain bagi Parlimen. Maka peraturan mesyuarat dibuat begitu rupa.

Satu aspek lagi Yang Berhormat ...

Tuan Yang di-Pertua: Tumpat bangun, ya.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Sila, Ahli Yang Berhormat.

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat]: Terima kasih Yang Berhormat Kangar, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya berpandangan tidak jauh beza dengan Yang Berhormat dan juga Yang Berhormat Larut tentang hal ini. Tetapi dalam tradisi Parlimen kita yang ada persamaan dengan tradisi Parlimen Westminster ada konsep *front bench*, ada konsep, *back-benchers*. *Front bench* pembangkang, *back benchers* pembangkang. Soal ketidakhadiran yang amat jelas dan janggal ini ialah di kelompok Menteri dan Timbalan Menteri. Jadi kalaulah Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Kangar, boleh saya cadangkan yang *back-benchers* kerajaan ini benar-benar berada di *back-benchers* di sana. Jadi, kalau Menteri tidak ada pun hendak berbahas dengan Yang Berhormat Larut pun saya boleh tengok dia duduk di belakang, *back-bencher*. Setuju tidak dengan pandangan saya itu Yang Berhormat Kangar supaya kita pindahkan tempat duduk *back-benchers* benar-benar di *back-benchers* supaya kita boleh berbahas di sini, kalau tidak macam semalam Tuan Yang di-Pertua kita perhati ke sana, Peraturan Mesyuarat kena tengok pada *Speaker*. Jadi, macam mana kita hendak berbahas dengan *back-benchers* kerajaan kalau kita tidak boleh tengok kepada mereka di muka mereka. Setuju tidak pandangan saya Yang Berhormat Kangar?

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Terima kasih, Ahli Yang Berhormat bagi Tumpat. Seimbangkan pandangan, pandangan Yang Berhormat bagi Tumpat itu adalah satu pandangan yang mungkin baik, seimbangkan pandangan. Namun, sebab ianya menyentuh peraturan di Parlimen ini Tuan Yang di-Pertua, tempat duduk pun di bawah Peraturan Mesyuarat dan peraturan dalam Parlimen ditentukan oleh sebilangan besar ahli-ahlinya. Jadi, saya rasa kalau satu hari nanti, ada 2/3 Ahli Parlimen yang

sependapat dengan Ahli Yang Berhormat bagi Tumpat mungkin boleh jadi kenyataan. Tetapi buat sementara waktu kita terpaksa tinggal ianya sebagai pandangan yang bijak, namun belum lagi diterima oleh proses parliamentary democracy.

Tuan Yang di-Pertua, dalam ingatan saya sebagai Ahli Parlimen selama ini, soal kuorum di Parlimen Malaysia ini mula digembar-gemburkan dahulu oleh DAP yang kerap kali Parti DAP dan kita boleh memahami ketika itu jumlah Ahli Parlimen Malaysia, barisan pembangkang, bangku pembangkang, jumlah ahli-ahli pembangkang adalah terlalu kecil yang mana seolah-olah adalah menjadi tugas parti pemerintah untuk mendokong kuorum. Maka umum memahami Barisan Nasional yang patut dokong kuorum dalam Parlimen. Maka Parti DAP eksploitasi sentimen tersebut dengan selalu membangkitkan soal kuorum kerana hendak mengisyaratkan kepada rakyat, Barisan Nasional kuorum pun tidak mahu jaga.

Namun, di Parlimen ini kita mempunyai 40 ahli pembangkang dan tugas mendokong kuorum dalam Parlimen adalah tugas setiap seorang Ahli Parlimen walau apa parti jua, sama ada back bench atau front bench atau government bench. Tugas mendokong kuorum adalah merupakan tugas semua Ahli Parlimen. Maka jika tidak cukup kuorum siapa salah? Semua Ahli Parlimen salah, bukan ada mana-mana parti yang salah. Jadi, inilah satu penjelasan yang saya berikan tadi.

Tuan Yang di-Pertua, ...

Tuan Yang di-Pertua: Ha, Parit Sulong bangun.

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad [Parit Sulong]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Dalam hal ini Yang Berhormat bagi Kangar sebagai seorang yang juga bekas menjadi Timbalan Yang di-Pertua pada tahun 70-an dan 80-an, waktu itu saya duduk di belakang sebagai wartawan. Adakah beliau cuba memberi gambaran bahawa pihak media juga agak kurang memahami perkara ini, setengah-setengah media sehingga membuat satu *daily column* di mana kehadiran Ahli Parlimen dicatit oleh media mengikut waktu-waktu tetapi tidak diberi *break down*. Ini merupakan satu perkara yang cuba mengelirukan juga. Dia tidak boleh, kalau dikatakan tinggal 25 pada pukul 5.00 petang, saya harap letaklah berapa Barisan Nasional, berapa pembangkang. Kadang-kadang pembangkang kosong dalam Dewan. Dan saya tidak faham mengapa pihak media juga membuat gambaran perkara-perkara mengenai kuorum ini?

Waktu saya dulu menjadi wartawan Tuan Yang di-Pertua, pada tahun 70-an sehingga 1982, saya ingat lagi, wartawan yang ada di atas ini *[ditunjukkan kepada kawasan tempat duduk pemberita]* dikawal oleh paling kurang Assistant News Editor di belakang supaya mereka mempunyai satu *guidance* oleh pihak-pihak yang lebih berpengalaman dalam kewartawanan ini untuk memberi arah reporting dan sebagainya. Hari ini kadang-kadang kita tersalah kod. Semalam saya memberi kepada akhbar *The Sun*, apabila saya berbicara dengan Sik, dia kata pihak pembangkang suruh saya berhenti, *you are not Speakers*. Sebenarnya saya suruh dia orang berhenti oleh kerana *Speaker* waktu itu belum minta saya bertanya, jadi dia pula hendak *query* saya. Banyak miss reporting, banyak pemberitaan yang kurang tepat yang berlaku memberi gambaran kepada rakyat seolah-oleh kita ini tidak jalankan tugas ataupun kadang-kadang Barisan Nasional ini dengan izin *are the villain in the Dewan Rakyat*. Saya tidak mahu menerima hakikat ini. Bagaimana pandangan Ahli Yang Berhormat? Terima kasih.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid bin Pawanteh: Terima kasih Ahli Yang Berhormat dari Parit Sulong. Sebagai rakyat Malaysia sudah tentu mereka yang menganggotai dan mencari makan dari sektor media juga mempunyai hak memberi kritikan dan pandangan mereka. Namun sebagai dikatakan oleh Voltaire atau 'Rousseau', Yang di-Pertua, yang mengatakan bahawa media adalah '*The fourth estate*' iaitu boleh kita sahkan sebagai sebuah institusi pemerintahan berhak untuk memberi pandangan-pandangan.

Namun inilah yang menggerakkan saya berdiri jika dengan harapan mereka juga '*fair*,' dengan izin dengan kupasan yang saya telah mengambil masa untuk mencari bukti-bukti dari Erskine May dan Ivor Jennings yang di bawah sana semoga kita dapat melihat dengan benar dan dengan 'balance' sebab itu maka beralihlah saya dalam – Sebelum itu Tuan Yang di-Pertua, memang sebagai sebuah Parlimen, Parlimen ini berusia 44 tahun dan sebab ianya sebuah Parlimen yang dinamis sudah

tentu akan melalui proses evolusi dan akan mencapai kematangan. Bukanlah saya hendak nyatakan bahawa Parlimen kita ini belum matang, tetapi ada beberapa institusi-institusi yang perlu masa untuk lebih baik dan menjadi matang.

Misalnya dikatakan Parlimen kita ini diasaskan di atas 'Westminster Model' makna 'bicamera system dan Westminster Model' di mana Westminster itu sendiri telah hadir selama 900 tahun, Tun Yang di-Pertua.

Saya percaya Tun sedia maklum perkara ini dan diberi masa saya percaya bahawa Parlimen kita ini jika tidak diganggu gugat dengan kita mencemari Parlimen itu sendiri akan turut melalui proses revolusi.

Tun Yang di-Pertua, jika hendak memahami peranan dan fungsi Ahli Parlimen, elok juga kita memahami bagaimana kewujudan Parlimen itu sendiri. Secara ringkas Parlimen adalah *'instrument representative government'* yang mana lahir dari rakyat berjuta-juta, beramai-ramai untuk menyatakan pandangan mereka dengan memangkah. Hasil dari pangkah rakyat itulah datangnya ahli-ahli di bawah satu institusi bernama Parlimen.

Apabila seseorang pengundi keluar memangkah, dianya digerak oleh tiga pertimbangan:

Pertamanya, dia memang tahu kalau dia pangkah orang ini, orang ini menganggotai parti ini dan parti ini banyak peluang jadi kerajaan maka dia pangkah kerajaan yang dia mahu, dia pangkah untuk mendapat kerajaan yang dia mahu.

Kedua, dia memang tahu kalau dia pangkah calon ini dari parti yang tak boleh tubuh kerajaan dan calon ini akan menduduki bangku pembangkang, tetapi dia pangkah juga kerana dia hendak orang-orang yang membangkang parti yang menubuh kerajaan lebih banyak untuk memberi *'check and balance'* yang kita akui perlu bagi institusi seperti mana kita ini. Tetapi ada juga pengundi yang memang dia tahu seseorang calon itu tak akan menang, tak akan mewakili parti pemerintah tidak juga akan mewakili parti pembangkang tetapi dia pangkah juga. Pengundi ini digerak oleh rasa marah dan pangkahnya ialah pangkah protes. Kerana *'frustration'* dengan izin di atas kemandulannya untuk mengubah sistem dan keadaan dia menggunakan haknya memangkah sebagai memprotes.

Maka apabila terpilih seseorang Ahli Parlimen dari proses ini ianya ada beberapa tanggungjawab, tugas dan *akauntabiliti* mengikut pertimbangan-pertimbangan yang saya sebutkan tadi. Saya sebutlah sedikit tugas dan tanggungjawab dan *akauntabiliti* sebab ada ungkapan dalam akhbar Tun Yang di-Pertua terhadap *'dereliction of duty'* dengan izin. Seolah-olah duduk di bangku ini sahaja *'duty'* kami dan kalau tidak duduk di bangku ini ianya merupakan *'dereliction of duty'*.

Tun Yang di-Pertua, kehadiran dalam konteks tersebut yang pertama sekali hadir supaya bilangan kerusi yang dimenangi itu cukup untuk tubuh kerajaan bagi sesebuah negara. Apabila Ahli Parlimen itu tolong memberi jumlah menubuhkan kerajaan kehadiran utama sudah selesai.

Kedua, Tun Yang di-Pertua, kehadiran juga ialah ertinya hadir di kawasan, dengar masalah, terima petisyen, jumpa orang, itu juga dalam konteks Parlimen, 'kehadiran'.

Datuk Bung Mokhtar bin Radin: [Bangun]

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid bin Pawanteh: Ketiga, hadir bila kerajaan hendak undi, bila Parlimen hendak mengundi terhadap undang-undang yang penting, pindaan perlembagaan, hadir untuk angkat tangan dan memberi jawapan supaya rang undang-undang jadi undang-undang.

Tuan Yang di-Pertua: Kinabatangan bangun.

Datuk Bung Mokhtar bin Radin: Terima kasih Tun, ini Ahli Parlimen daripada Kangar, beliau ini doktor falsafahkah. Jadi bicara pun bicara falsafah. Minta penjelasan iaitu apakah mesej Yang Berhormat. Adakah Yang Berhormat ingin mencadangkan di Dewan ini supaya struktur ataupun sistem Parlimen yang ada dalam Parlimen ini kita ubah untuk menyesuaikan Parlimen kita dengan global dengan dunia yang akan datang. Terima kasih.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid bin Pawanteh: Tun Yang di-Pertua, masalah bagi saya *respond* kepada Ahli Yang Berhormat dari Kinabatangan, masalah di sini bukan masalah struktur dan ianya bukan masalah fungsi, tetap ianya merupakan masalah persepsi.

Tujuan ucapan saya ini ialah sumbangan saya yang kerdil ini, sumbangan kecil untuk insya-Allah memberi persepsi yang lebih mencukupi bagi memahami peranan institusi Parlimen dan ahli-ahlinya.

Jadi kadang-kadang Ahli Parlimen hadir untuk tubuh kerajaan. Kadang-kadang Ahli Parlimen hadir untuk lulus undang-undang. Kadang-kadang Ahli Parlimen hadir untuk lulus pindaan perlembagaan. Apabila Perdana Menteri hadir di Putrajaya dalam pejabat beliau walaupun beliau tak hadir di kerusi ini, beliau juga hadir sebagai Wakil Rakyat yang dipilih jadi Perdana Menteri.

Kadang-kadang Ahli Parlimen hadir untuk cakap. Yang saya hadir kali ini untuk cari peluang cakap kerana Tun Yang di-Pertua beri peluang, saya dapatlah peluang. Saya hadir untuk cakap sama ada cakap ini akan dapat ubah persepsi akan dapat ubah keadaan, itu nasib saya lah. Tetapi saya ada lain-lain konteks kehadiran sebagai Ahli Parlimen.

Boleh mereka yang sinis bertanya, apakah istimewa sangat dengan Parlimen dan Ahli Parlimen ini? Kalau budak sekolah tak hadir di bangku sekolah, tak hadirilah.

Tun Yang di-Pertua, bangku sekolah dengan bangku Parlimen amat berlainan. Parlimen ialah institusi pemerintahan yang mana dalam dengan izin '*wisdom*' misalnya mengapa kita tak dapat gaji? Mengapa dikatakan elau? Mengapakah di bawah Westminster Model dibenarkan Ahli-ahli Parlimen yang bukan eksekutif untuk mencari sumber-sumber nafkah yang lain?

'What is the wisdom' dengan izin , 'Why are we not required to punch card?'

Dia sebagai institusi pemerintahan yang mana evolusinya walau di Westminster sekali pun sudah 900 tahun tentulah kita perlu memberi pertimbangan dan persepsi yang sedikit meluas.

Sebagai contoh Tun Yang di-Pertua, dalam sesi Parlimen, misalnya saya perlu hadir di kawasan untuk selesaikan masalah seorang rakyat yang tak dapat CF selama lima tahun dan menanggung bebanannya. Bagi saya sulit Tuan Yang di-Pertua, menimbang hari ini hendak hadir di Parlimen kah nak berada di Kangar untuk selesaikan CF orang kawasan kah? Kerana kehadiran kedua-dua ini sama penting. Jadi itulah contoh yang saya beri Tuan Yang di-Pertua.

Di Malaysia pula, ada sedikit kelainannya mungkin dari Parlimen kerana ahli-ahli, terdapat beberapa ahli yang diberi tugas-tugas sampingan. Bukanlah tugas-tugas sampingan, tugas-tugas kepentingan rakyat yang lain, mempengaruhi badan-badan tertentu yang juga merupakan tugas dan kadang-kadang kehadiran di badan tersebut berhadapan dengan masalah yang mustahak lebih mustahak daripada kehadiran di sini.

Jadi Tun Yang di-Pertua, demikianlah sedikit sebanyak kupasan saya dengan hajat dan niat

Tuan Yang di-Pertua: Minta penjelasan.

Tuan Lim Hock Seng: Terima kasih Tun Yang di-Pertua, saya amat hargai sumbangan yang diberi oleh Yang Berhormat dari Kangar sebagai seorang veteran dan sebagai seorang yang begitu berpengalaman dalam Parlimen berdemokrasi ini. Cuma saya ingin mendapat sedikit penjelasan dari Yang Berhormat bagi Kangar, kerajaan boleh menyerahkan hak untuk rakyat untuk memilih wakil-wakil mereka secara demokrasi. Demikian juga kerajaan patut menghormati keputusan mereka.

Itu adalah diamalkan oleh semua rakyat di negara kita. Tetapi mengapa kerajaan tidak mahu menghormati hak mereka selepas mereka membuat suatu keputusan. Misalannya mereka memilih kami wakil rakyat dari Pembangkang untuk mewakili mereka. Tetapi hak mereka seperti peruntukan membuat projek-projek kecil kah, peruntukan kecil kah langsung tidak diberi kepada kami. *[Tepuk]*

Adakah kerajaan sengaja menganiayai rakyat yang telah memilih pihak kami? *[Tepuk]*. Saya memang amat menghargai sumbangan yang diberi oleh Yang

Berhormat sebagai seorang veteran kerana begitu berkecuali *independent* begitu *neutral*. Jadi saya meminta sedikit penjelasan dari hati ikhlas Yang Berhormat supaya membuat sedikit penjelasan mengenai hal ini.

Tan Sri Dato' Seri Dr. Abdul Hamid Pawanteh: Tuan Yang di-Pertua, saya juga turut menghargai peranan Ahli Yang Berhormat, namun sebab penjelasan yang diminta oleh beliau adalah pada saya a *political question*, maka saya terpaksa memberi *political answer*. Tetapi saya telah menetapkan dari awal-awal lagi untuk memberi *institutional speech*, jadi saya rasa saya yang tidak menganggotai badan eksekutif, tidak dapat menyelami hati eksekutif untuk memahami niat mereka, maka kalau saya beri pandangan-pandangan saya secara *loose thinking*, adalah tidak setimpal dengan penghormatan yang diberi kepada saya oleh Ahli Yang Berhormat. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua, sekian sedikit sebanyak kupasan

Dato' Mahadzir bin Mohd. Khir: Penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, masa Yang Berhormat sudah cukup. Ya, Kapit.

3.16 ptg.

Tuan Alexander Nanta Linggi [Kapit]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kerana memberi kesempatan ini kepada saya untuk menyertai rakan-rakan Yang Berhormat lain membahaskan Rang Undang-undang Perbekalan 2002 ini.

Telah banyak isu yang berbangkit dari belanjawan tersebut, telah dikupas dan diuraikan dengan panjang lebar dan tidak kurang pula banyaknya andaian serta fakta yang turut dikemukakan semasa perbahasan yang lepas mulai dari 22 Oktober sehingga ke hari ini.

Tuan Yang di-Pertua, fakta telah menceritakan segala-galanya terhadap apa yang telah berlaku di sekeliling kita. Bermula daripada krisis kewangan di rantau negara-negara Asia, kelembapan ekonomi yang melanda Amerika Syarikat dan Jepun dan seterusnya tragedi ngeri pada 11 September 2001 yang baru lalu diibaratkan sebagai menyapu garam kepada luka yang sedang berdarah. Tragedi ini telah menandakan keadaan yang tidak menentu yang sedia ada secara langsung ataupun tidak, ia telah menyumbangkan kepada kemelesetan ekonomi global.

Sebagai sebuah ekonomi terbuka yang berorientasikan eksport, negara kita tidak terkecuali dari terkena limpahan permasalahan ini. Eksport negara telah menguncup sebanyak 18.1% pada bulan Ogos 2001. Bilangan pekerja yang telah hilang pekerjaan telah meningkat kepada 29,837 orang dalam tempoh bulan Januari hingga bulan September 2001. Sektor perkilangan terutamanya sektor elektronik adalah antara sektor yang telah dan sedang mengalami keperitan yang ketara sekali, disebabkan kemerosotan permintaan ke atas barangan ini yang kurang merangsangkan sejak kebelakangan ini.

Justeru itu, saya menyeru agar kerajaan mencari formula strategi baru yang bersesuaian sebagai langkah berjaga-jaga serta menyiapkan diri untuk meminimumkan impak ke atas industri ini seandainya keadaan ini berpanjangan. Rakan-rakan dari parti lawan jangan pula menanggung di air yang keruh dari kesukaran yang dihadapi oleh negara kita, kerana kerajaan telah pun mengambil kesemua langkah yang difikirkan patut dan perlu bagi mengurangkan impak kemelesetan yang sedang dilalui ini. Tambahan pula situasi ini bukan sahaja berlaku di negara kita sahaja, bahkan lebih banyak lagi negara-negara di rantau ini yang sekarang ini sedang mengalami *economic turbulence*, dengan izin, yang lebih parah lagi dari apa yang kita sedang alami kini.

Keadaan ini janganlah sengaja digembar-gemburkan untuk mendapat publisiti murah kerana ia boleh dan akan memudaratkan lagi keadaan yang sedia ada. Oleh itu, keadaan panik dan huru-hara seperti yang berlaku di negara jiran perlu dielakkan sama sekali, bukan sahaja ia tidak menguntungkan bahkan boleh menghalau para pelabur dari melabur di negara kita.

Kestabilan negara yang dinikmati hingga ke tarikh ini oleh semua lapisan penduduk dari Perlis hinggalah ke Sabah, adalah terlalu bernilai untuk digadai, biar apa pun bentuk tindakan yang bakal diambil hendaklah berpandukan kewarasan dan kebijaksanaan dan bukan berasaskan emosi dan dengki semata-mata. Jika kita telah berjaya membawa negara keluar daripada krisis kewangan pada tahun 1997/1998

dahulu, jadi apakah asas andaian bahawa kita tidak mampu mengatasi kemelesetan yang sedang negara kita alami kini.

Tuan Yang di-Pertua, expansionary budget tahun 2002, dengan izin, berjumlah RM100.5 bilion adalah bukan sekadar satu kesinambungan kepada pakej rangsangan ekonomi yang berjumlah RM7.3 bilion yang telah diumumkan oleh kerajaan sebelum ini bahkan jika diteliti dari semua sudut, ia adalah satu bentuk belanjawan yang telah direka cipta dengan penuh tanggungjawab serta *prudent*, dengan izin, bagi memenuhi aspirasi semua lapisan masyarakat, dari golongan miskin hingga ke golongan kaya, dari golongan perkhidmatan awam hingga ke golongan korporat.

Walaupun negara berdepan dengan kelembapan ekonomi global, namun kerajaan masih mampu memberi penekanan kepada sektor pendidikan dan pembangunan sumber manusia bagi melahirkan tenaga mahir yang kompetitif untuk menyiapkan diri bagi menghadapi saingan peringkat global menjelang tahun 2010 nanti. Saya penuh yakin bahawa strategi Belanjawan 2002 akan mencapai hasil serta kejayaan yang telah disasarkan. Bagi mencapai sasaran yang optimum, saya mencadangkan agar kerajaan memberi fokus serta perhatian yang sewajar-wajarnya kepada pelaksanaan di semua peringkat secara menyeluruh dan komprehensif.

Kerajaan jangan sekali-kali bertolak ansur terhadap mana-mana agen pelaksana yang tidak bersih, cekap dan amanah, kita sudah tentu tidak mahu kelembapan pelaksanaan pakej rangsangan berjumlah RM3 bilion yang telah diumumkan oleh kerajaan pada bulan Mac 2001 yang mana telah dilaporkan hanya RM200 juta sahaja yang telah dibelanjakan setakat bulan Ogos 2001.

Selain daripada itu, Laporan Ketua Audit Negara tahun 2000 hendaklah dijadikan iktibar dan pedoman. Pencapaian yang optimum terhadap apa yang telah dirancang adalah amat signifikan bagi memastikan negara akan bebas dari cengkaman kemelesetan global dan seterusnya maju ke hadapan dengan lebih cemerlang lagi dari tahun ke tahun yang lepas.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada kemelesetan ekonomi yang sedang dihadapi oleh dunia kini, saingan seterusnya kepada Malaysia adalah kemunculan AFTA dalam sedikit masa lagi. Peralihan ketua-ketua negara di negara ASEAN khususnya di Philippines dan Indonesia dan kemunculan India dan China dalam menguasai dagangan global dengan menawarkan pasaran buruh yang murah dan ramai di samping kemasukan China ke dalam pakatan WTO, sudah tentu sedikit sebanyak akan menggugat kemasukan pelaburan asing atau FDI ke negara ini yang mana sekarang ini pun bahangnya sudah mula kita rasai.

Kita haruslah melihat keadaan ini secara positif dan proaktif, kita mesti mempertingkatkan lagi dagangan dua hala dengan negara China supaya negara kita tidak terlalu bergantung kepada *traditional market*, dengan izin, yang ada seperti Amerika Syarikat, Eropah dan Jepun. Ini adalah langkah untuk mempelbagaikan pasaran produk negara yang sedia ada. Dalam hal ini saya minta penjelasan daripada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri apakah pelbagai potensi serta peluang-peluang yang telah dikenal pasti yang dapat diceburi oleh pengusaha dari negara kita di negara China.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh perkara pelaksanaan Belanjawan 2002, bagi memastikan pelaksanaan Belanjawan 2002 mencapai kejayaan yang diidam-idamkan, adalah menjadi tanggungjawab semua Ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini, tanpa mengira fahaman politik dan ideologi untuk sama-sama berganding bahu dan seterusnya berusaha menjayakan Belanjawan 2002.

Di samping terus memajukan lagi ekonomi negara ke satu tahap yang lebih dihormati serta digeruni oleh masyarakat global, inilah masanya kita menunjukkan cinta serta kekuatan sebagai rakyat yang taat dan setia dan sanggup berkorban apa sahaja dari melindungi maruah bangsa dan negara dari dijajah semula dalam bentuk baru.

Mencari jalan penyelesaian kepada sesuatu permasalahan dengan terpekik-pekik dan terjerit-jerit, menunjukkan penumbuk di jalanan sebagai orang yang telah dirasuk hantu yang tidak siaman, bukan sahaja tidak produktif dan merugikan bahkan ia adalah melampaui tata susila dan budaya bangsa yang secara tidak langsung turut menggambarkan tahap ketamadunan seseorang itu.

Tuan Yang di-Pertua, menjana pertumbuhan ekonomi negara menerusi pembangunan projek-projek di luar bandar, bukan sahaja KDNK negara dapat dirangsangkan, malah kualiti hidup rakyat di luar bandar dapat dipertingkatkan.

Dengan ini saya berharap agar kerajaan bukan setakat hendak berbelanja sahaja, tetapi hendaklah mewujudkan satu mekanisme pengawasan yang lebih berkesan lagi bagi memastikan pelaksanaan prasarana-prasarana seperti kemudahan jalan raya, bekalan air, bekalan elektrik dan jambatan-jambatan yang bakal dilaksanakan menepati standard dan mutu yang telah ditetapkan. Ini adalah penting bagi memastikan keselesaan kumpulan sasaran sentiasa terjamin dan dilindungi.

Tuan Yang di-Pertua, mengembang serta membangunkan perkhidmatan komunikasi dan pengangkutan bagi menjana aktiviti ekonomi di luar bandar seperti yang telah digariskan di dalam Rangka Rancangan Jangka Panjang Ketiga (RRJP3) harus disegerakan, khususnya di kawasan Parlimen saya di Parlimen Kapit rata-rata aktiviti ekonominya digiatkan melalui pengangkutan air dan sungai yang menggunakan motobot dibebankan lagi dengan kenaikan sepuluh sen seliter petrol dan diesel.

Keadaan akan menjadi bertambah rumit apabila takungan Empangan Projek Hidro Bakun dimulakan kelak. Sudah pasti jalan pengangkutan air ini sedikit sebanyak akan turut terjejas terutamanya di musim kemarau dan kawasan yang bakal terjejas teruk adalah kawasan antara Kapit dan Bakun.

Sebab itulah saya menyeru kepada Kementerian Pembangunan Luar Bandar supaya mengambil langkah segera bagi menyediakan pengangkutan alternatif lain yang lebih murah dan mudah seperti jalan raya bagi menghadapi fenomena ini. Kos defisit lain yang bakal ditanggung oleh penduduk-penduduk di kawasan Kapit lanjutan daripada pelaksanaan Projek Hidro ini perlu diberi perhatian serta pertimbangan yang sewajarnya oleh kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, apabila proses menakung air di Empangan Projek Hidro Bakun dimulakan kelak, sudah pasti air yang bakal dilepaskan keluar dari empangan tersebut ke Sungai Rajang adalah dalam kuantiti yang minimum jika dibandingkan dengan keadaan asal sebelum adanya empangan berkenaan. Air yang dilepaskan ini akan mengalir sepanjang Sungai Rajang ke Laut China Selatan melalui pekan Kapit, pekan Song, pekan Kanowit, bandar Sibu, pekan Sarikei sampai ke Tanjong Manis dan keluar melalui ke Kuala Rajang.

Keadaan akan bertambah sukar dan perit di musim kemarau. Paras air sungai akan turun, laluan bot ekspres di jeram Pelagus, akan bertambah sukar dan merbahaya kepada pengguna-penggunanya. Tambang bot ekspres yang kebiasaannya pada kadar antara RM20 hingga ke RM30 pada satu perjalanan dari pekan Kapit ke pekan Belaga atau ke kawasan Merit, akan naik dengan mendadak kepada kadar antara RM60 hingga ke-RM80. Ini berlaku disebabkan bot-bot ekspres yang biasa digunakan terpaksa diambil alih oleh bot-bot laju yang menggunakan enjin sangkut 200 kuasa kuda berkembar bagi menyesuaikan dengan keadaan pada waktu itu.

Para pengguna tidak ada pilihan lain kerana menggunakan sungai adalah satu-satunya perkhidmatan pengangkutan yang ada untuk mereka berpindah dari satu tempat ke satu tempat yang lain.

Kadar tambahan ini adalah satu kadar yang standard yang dikenakan kepada semua penumpang termasuk pelajar-pelajar sekolah dan anak-anak kecil. Tidak dapat dinafikan kadar tambang yang dikenakan ini adalah satu beban besar kepada penduduk-penduduk yang tinggal di sepanjang kawasan yang terbabit. Bayangkanlah betapa beratnya beban ini, yang terpaksa ditanggung oleh mereka yang miskin yang tinggal di sepanjang kawasan yang terbabit ini.

Tuan Yang di-Pertua, cuba kita semua bayangkan kesukaran dan keperitan yang bakal dihadapi oleh para pengguna yang bergerak dari satu tempat ke satu tempat yang lain menggunakan sungai-sungai kecil dan anak-anak sungai di sepanjang Sungai Rajang pada musim kemarau dan ditambahkan lagi dengan kekurangan air yang dialirkan dari empangan hidro ini apabila ia beroperasi sepenuhnya kelak. Tambah menyedihkan lagi, di waktu-waktu menghadapi kecemasan apabila hanya sungai adalah satu-satu jalan penghubung yang ada dan ianya tidak boleh berfungsi lagi seperti yang sediakala.

Bergerak menggunakan perahu panjang dan bot di sungai-sungai jauh lebih mahal jika dibandingkan dengan bergerak dengan kenderaan di jalan raya. Enjin-enjin

sangkut yang digunakan hampir kesemuanya menggunakan petrol dan diesel yang kurang efisien penggunaannya jika dibandingkan dengan kenderaan-kenderaan lain di darat. Sehubungan itu, kos pengangkutan di Kawasan Parlimen Kapit yang majoritinya masih bergantung kepada sungai sudah tentu akan lebih mahal lagi dengan kenaikan harga 10 sen se liter petrol dan diesel ini.

Mereka yang tinggal di sepanjang sungai-sungai kecil dan anak-anak sungai di sepanjang Sungai Rajang adalah majoriti terdiri daripada petani yang tidak mempunyai pendapatan tetap dan tidak menikmati bonus setengah bulan serta 10% kenaikan gaji yang telah diumumkan oleh kerajaan baru-baru ini. Oleh yang demikian, sesuatu mesti dilakukan, jalan raya dari Pekan Kapit ke kawasan Merit dan seterusnya ke pekan Belaga mesti dibina untuk kegunaan mereka yang miskin dan kurang berkemampuan ini.

Kemudahan pengangkutan yang murah, cepat dan mudah untuk semua rakyat seperti yang sering kita janji dan dilaungkan selama ini mesti disediakan dengan segera. Peruntukan bagi pembinaan jalan raya pada tahun 2002 harus menimbang dan mengambil kira pembinaan jalan raya di semua kawasan luar bandar, khususnya di Kapit dan kawasan luar bandar yang terbabit yang telah saya sebut sebentar tadi. Sehubungan ini, saya menyeru kepada Kementerian Pembangunan Luar Bandar supaya memberi perhatian yang sewajarnya kepada pembinaan jalan raya di luar bandar dan pembinaan projek jalan kampung di Kawasan Parlimen Kapit iaitu di daerah Kapit dan di daerah Song.

Masalah ketiadaan jalan raya yang menghubungkan Pekan Kapit dengan Pekan Song, sebuah rumah panjang ke rumah panjang yang lain, seterusnya menghubungkan rumah panjang dengan sekolah-sekolah dan klinik-klinik desa di Kawasan Parlimen Kapit patutlah disedari oleh Kementerian Pembangunan Luar Bandar selama ini. Apakah erti kemerdekaan selama 44 tahun sekiranya kerajaan masih tidak mampu menyediakan kemudahan asas seperti jalan raya kepada penduduk-penduduk di luar bandar.

Berdasarkan kesedaran ini, maka sekali lagi saya minta Kementerian Pembangunan Luar Bandar memberi pertimbangan serta keutamaan yang lebih kepada pembinaan jalan raya di kawasan Kapit.

Sebelum saya mengakhiri tajuk ini, saya ingin merakamkan penghargaan dan terima kasih saya kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar kerana telah menjemput bersama pegawai-pegawai kanan kementerian untuk mengadakan lawatan ke Kapit pada bulan Ogos yang lalu. Saya berharap Kementerian Pembangunan Luar Bandar akan memberi perhatian dan pertimbangan yang sewajarnya kepada masalah-masalah yang telah saya kemukakan tadi.

Kementerian Pembangunan Luar Bandar juga harus terus membantu menjayakan lagi pelaksanaan pusat pertumbuhan luar bandar atau *rural growth center*, dengan izin, yang diilhamkan oleh kerajaan negeri terutama dari segi kewangan serta kepakaran lain yang difikirkan patut dan perlu. Adalah tidak terlewat bagi saya menyatakan bahawa bantuan yang bakal diberi ini adalah satu penghargaan yang tidak ternilai dari Kerajaan Pusat kepada penduduk-penduduk khasnya penduduk-penduduk di luar bandar di Sarawak yang telah menunjukkan komitmen yang tidak berbelah bahagi dalam membantu Barisan Nasional mencapai kejayaan cemerlang semasa Pilihanraya Umum Negeri yang baru lalu.

Tuan Yang di-Pertua, kemudahan telefon mudah alih atau telefon yang menggunakan tenaga solar untuk merangsangkan penggunaan komputer dan Internet di peringkat desa hendaklah disegerakan bagi menyediakan landasan untuk melahirkan *e-community*, dengan izin, yang telah dirancang. Di samping itu, kemudahan-kemudahan lain seperti perpustakaan bagi menyemai dan memupuk masyarakat berilmu dan suka membaca perlu diberi perhatian dan pertimbangan yang sewajarnya.

Pusat Internet Desa patut diperluas secara komprehensif dan menyeluruh lagi penubuhannya ke kawasan-kawasan pedalaman khususnya menerusi sekolah-sekolah rendah yang sedia ada. Dengan cara ini, jurang digital akan dapat diminimumkan lagi.

Tuan Yang di-Pertua, semasa membentangkan Belanjawan 2001 yang lalu, Yang Berhormat Tun Menteri Kewangan pada masa itu telah berkata, saya petikkan, "*Kini kita bekalkan komputer dan bantuan kepada sekolah-sekolah desa. Kita hendak*

anak-anak kita belajar, banyak membaca dan mahir pelbagai bahasa terutama bahasa Inggeris bagi menguasai Internet dan ICT dan mendapat manfaat dari ekonomi baru'.

Lanjutan daripada kenyataan ini, saya ingin mengetahui peratusan daripada keseluruhan sekolah terutamanya sekolah-sekolah di luar bandar yang telah mempunyai kemudahan ICT di negara ini dan apakah langkah segera kerajaan bagi mengatasi masalah sekolah-sekolah di luar bandar yang belum mempunyai kemudahan elektrik dan telefon yang menjadi masalah pokok kepada pelaksanaan program ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya amat bersetuju serta menyokong rakan-rakan Yang Berhormat lain bahawa salah guna kemudahan cyber café dengan unsur-unsur yang negatif seperti permainan video dan banyak lagi perlu diawasi. Sehubungan itu, saya ingin mengetahui sama ada pihak yang berwajib telah mengenakan langkah yang ketat semasa meneliti permohonan lesen atau permit yang dikemukakan oleh si pemohon. Sebab cyber café bukanlah untuk mendapatkan untung semata-mata tetapi hendaklah berperanan untuk mendidik, mendedahkan generasi muda khususnya kepada dunia ICT dalam erti kata yang sebenar. Membantu kerajaan mempromosikan ICT untuk menjadikan masyarakat di negara ini sebagai masyarakat yang maju dan progresif memang dialu-alukan. Tetapi salah guna kepada kemudahan cyber café yang ada boleh memudaratkan masyarakat dan negara pada jangka masa panjang.

Peringatan ini adalah penting untuk dijadikan pedoman oleh semua ibu bapa supaya mereka tidak ghairah untuk membiarkan anak-anak mereka mengunjungi serta melepak di cyber café. Atas nama ICT, akhirnya kita tertipu oleh kemudahan yang disediakan oleh pengusaha-pengusaha cyber café tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, penekanan kepada Program Pembangunan Luar Bandar bagi mewujudkan kawasan luar bandar yang lebih *conducive* kepada pelaburan serta membina kehidupan desa yang lebih menarik supaya rakyat setempat menikmati pelbagai kemudahan asas dan prasarana yang berkualiti di samping perkhidmatan sosial yang lebih baik bagi mewujudkan satu bangsa Malaysia yang progresif dan maju secara total menjelang tahun 2020 haruslah disegerakan mengikut kemampuan semasa kerajaan kerana kesejahteraan dan daya saing 41.2% penduduk luar bandar di negara ini amatlah *significant* kepada kemakmuran negara keseluruhannya.

Tuan Yang di-Pertua, pengurangan kos ke atas kemudahan dan peralatan pendidikan yang diumumkan di dalam Belanjawan 2002 sepatutnya diselarikan dengan pengurangan kos pembelajaran di IPTA dan di IPTS khususnya. Kerajaan harus sentiasa memantau yuran-yuran yang dikenakan terutamanya di IPTS agar ianya sentiasa berpatutan dengan kursus-kursus yang ditawarkan dan tidak terlalu membebankan para pelajar yang kurang berkemampuan yang tidak berkesempatan melanjutkan pelajaran mereka ke IPTA.

Kerajaan juga perlu *formulate* - dengan izin - satu dasar yang komprehensif bagi mewajibkan IPTS menubuhkan tabung pendidikan mereka sendiri dalam jangka masa panjang bagi membantu pelajar-pelajar yang kurang berkemampuan dari segi kewangan sepanjang tempoh pengajian mereka di IPTS berkenaan. Saya percaya bahawa IPTS yang sudah *established* - dengan izin - dapat menyediakan kemudahan ini. Langkah ini sudah pasti akan dapat meringankan lagi beban kewangan kerajaan dengan mewujudkan perkongsian kos sebegini rupa di antara pihak swasta dengan pihak kerajaan.

Di samping itu kerajaan perlu terus memantau kualiti kursus-kursus yang ditawarkan di IPTS yang kian meningkat sebagai cendawan selepas hujan bagi menjamin daya saing negara dalam jangka masa panjang.

Tuan Yang di-Pertua, ketidak fokus pelajar-pelajar bumiputera kepada pembelajaran semasa di IPTA yang menyebabkan kemerosotan pencapaian akademik mereka memang patut dibimbangkan serta kelayakan berdasarkan meritokrasi bagi memasuki IPTA yang disyorkan oleh kerajaan akan membebankan dan tidak adil kepada pelajar-pelajar luar bandar yang menuntut di sekolah-sekolah yang serba-serbi kekurangan dari segi kemudahan pembelajaran, walaupun pada hemat saya dasar ini tidak lain dan tidak bukan ia adalah semata-mata atas kesedaran dan keprihatinan kerajaan untuk melihat kaum bumiputera agar sentiasa setanding dengan kaum-kaum

lain di negara ini tanpa terlalu mengharapkan pertolongan kerajaan di dalam segala bidang.

Persoalan yang tidak kurang penting dan patut diberi perhatian yang sewajarnya oleh pihak kerajaan adalah;

- (i) impak pelaksanaan dasar ini kepada pelajar-pelajar minoriti bumiputera yang tinggal di luar bandar dalam masa terdekat yang menuntut di sekolah-sekolah yang serba-serbi kekurangan dari segi kemudahan pembelajaran.
- (ii) Apakah asas kerajaan dalam membuat andaian bahawa pelajar-pelajar yang mempunyai kelayakan akademik yang tinggi di peringkat SPM dan STPM akan terus cemerlang dan tidak melibatkan diri dengan gejala-gejala yang kurang berfaedah anjuran individu-individu yang tidak bertanggungjawab sepanjang tempoh pembelajaran mereka di IPTA.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sila gulung Yang Berhormat.

Tuan Alexander Nanta Linggi: Saya banyak lagi, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak kira. 30 minit.

Tuan Alexander Nanta Linggi:

- (iii) Apakah bukti kepada andaian kerajaan bahawa pelajar-pelajar yang mempunyai kelayakan yang minima atau hanya mencukupi bagi melayakkan diri ke IPTA tidak mampu mendapat pencapaian yang cemerlang jika diberi peluang secukupnya.

Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab masa tidak mengizinkan dan saya hendak menggulung. Saya akan menggulung.

Tuan Yang di-Pertua, menjana pertumbuhan ekonomi negara menerusi pelaksanaan projek-projek yang telah diluluskan oleh kerajaan adalah satu perkara yang patut diberi keutamaan serta perhatian yang sewajarnya demi kesejahteraan semua bakal penerima faedahnya. Oleh itu dengan kesempatan ini saya ingin mengetahui perkembangan projek-projek berikut.

Pertama, pelaksanaan dua buah sekolah di bahagian Kapit iaitu sebuah sekolah menengah berasrama dan sebuah sekolah rendah berasrama.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Masa Yang Berhormat sudah cukup, Yang Berhormat.

Tuan Alexander Nanta Linggi: Saya ingin sebutkan oleh sebab ini berkenaan dengan kawasan saya.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Boleh dibangkitkan semasa jawatankuasa, Yang Berhormat. Itu khusus nampaknya

Tuan Alexander Nanta Linggi: Dengan itu saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, saya bagi Seputeh.

3.46 ptg.

Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]: Seputeh, waaah. *[Disampuk]*
[Ketawa].

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Seorang di antara yang ramai. *[Sorak]*

Puan Teresa Kok Suh Sim: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana mementingkan keseimbangan dari segi jantina. *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Terus kan, Yang Berhormat. Terus, terus.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Dalam ucapan Belanjawan yang dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri merangkap Menteri Kewangan beliau berkata bahawa peruntukan bagi Belanjawan tahun 2002 telah pun bertambah sebanyak 10.4% berbanding dengan peruntukan asal tahun 2001. Sementara saya setuju dengan cara kerajaan untuk merangsang pertumbuhan ekonomi melalui pertambahan perbelanjaan, saya juga ingin menyoal cara kerajaan untuk menggunakan wang rakyat khususnya Jabatan Perdana Menteri.

Pada bulan lepas penduduk di Taman Sri Endah, Sri Petaling mengadu kepada saya bahawa tanah hijau mereka dikorek oleh kontraktor yang diupah oleh UMNO Bandar Tun Razak untuk membina sebuah Dewan UMNO. Apa yang mengejutkan ialah pembinaan tersebut tidak mendapat kelulusan daripada DBKL dan juga pihak pemaju. Apabila Ketua Bahagian UMNO Bandar Tun Razak - Amir Salleh - ditanya oleh Malay Mail, beliau mengakui bahawa projek tersebut adalah untuk membina sebuah Dewan UMNO. Beliau malah berkata bahawa projek tersebut telah mendapat kelulusan daripada Jabatan Perdana Menteri dan Jabatan Perdana Menteri telah memberi peruntukan sebanyak RM68,000 kepada mereka untuk membina bangunan itu.

Selepas itu saya juga mendapat satu salinan surat tawaran Jabatan Perdana Menteri kepada kontraktor itu. Dalam surat itu dewan itu dinamakan sebagai Dewan Orang Ramai dan bukannya Dewan UMNO. Tuan Yang di-Pertua, ini adalah surat yang ada pada tangan saya.

Taman Sri Endah telah mempunyai satu dewan serba guna di kawasan itu. Penduduk di kawasan itu tidak memerlukan apa-apa dewan orang ramai lagi. Jadi, adalah jelas bahawa dewan orang ramai yang disebut dalam surat Jabatan Perdana Menteri itu adalah merujuk kepada Dewan UMNO Bahagian Tun Razak.

Soalan saya adalah: Apakah wang kerajaan boleh digunakan untuk tujuan parti politik? Apakah dana Jabatan Perdana Menteri boleh digunakan untuk membina bangunan UMNO? Bukankah ini bercanggah dengan slogan "Bersih, Cekap dan Amanah" yang dilaung-laungkan oleh kerajaan? Kalau Jabatan Perdana Menteri boleh memberi peruntukan kepada UMNO untuk membina premisnya, apakah Jabatan Perdana Menteri juga memberi peruntukan kepada MCA, MIC, Gerakan, SUPP dan lain-lain untuk membina bangunan cawangan masing-masing? Malah saya ingin bertanya sekiranya kerajaan boleh memberi peruntukan kepada sesebuah bahagian UMNO untuk membina dewannya atas nama Dewan Orang Ramai, bolehkah parti politik pembangkang seperti DAP juga memohon peruntukan daripada JPM untuk membina bangunan DAP di kawasan kami masing-masing atas nama Dewan Orang Rama?

Saya pernah menulis surat aduan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri selaku Presiden UMNO dan menghantar salinan kepada keempat-empat Menteri di JPM tetapi apa yang saya dapat dua hari yang lepas daripada Setiausaha Parlimen daripada JPM adalah surat yang dijawab oleh Setiausaha UMNO Bahagian Tun Razak iaitu Encik Abdul Zarin. Saya ingin tanya apakah UMNO telah bergabung dalam Jabatan Perdana Menteri sehingga surat yang saya hantar kepada Perdana Menteri dan Menteri boleh jatuh dalam tangan Setiausaha UMNO Bahagian Tun Razak? Dan surat yang sepatutnya dijawab oleh Perdana Menteri kepada seorang Wakil Rakyat boleh dijawab oleh seorang ahli UMNO? Apakah ini protokol baru dalam Jabatan Perdana Menteri ataupun peraturan baru dalam piagam pelanggan JPM? Apakah perkhidmatan tugas jawab surat di Jabatan Perdana Menteri telah pun diswastakan kepada cawangan UMNO? *[Sorak] [Tepuk]*

Tuan Yang di-Pertua, ini adalah surat yang saya terima daripada bahagian UMNO Bandar Tun Razak. Kalaulah surat daripada Setiausaha UMNO Bahagian Tun Razak ini adalah jawapan daripada JPM kepada aduan, saya maka saya pun ingin menjawab suratnya di Dewan yang mulia ini.

Pertama, dalam surat itu, Setiausaha UMNO Bahagian Tun Razak berkata bahawa mereka telah memohon kepada pemaju Taman Sri Indah untuk membina Dewan tersebut pada tahun 1997 dan pemaju berkata bahawa tanah itu telah pun diserahkan kepada DBKL. Saya diberitahu oleh pemaju bahawa hanya padang bola

sepak di tempat itu telah diserahkan kepada DBKL tetapi bukan lembah hijau yang lain. Soalan sekarang adalah katakanlah pemaju telah menyerah tanah itu kepada DBKL, UMNO masih perlu membuat permohonan pembinaan kepada DBKL untuk membina Dewan itu. Ini adalah prosedur DBKL, UMNO Bahagian Tun Razak tidak mengikut prosedur ini langsung.

Kedua, dalam surat UMNO bahagian tengah surat tersebut, Setiausaha bahagian itu berkata bahawa Dewan orang ramai yang ingin dibina oleh mereka adalah untuk tujuan masyarakat Melayu Islam dan kemungkinan akan diadakan kelas pembinaan insan dan majlis-majlis agama. Jadi adalah sukar bagi orang Melayu yang beragama Islam untuk menggunakan Dewan Orang Ramai DBKL yang mungkin tercemar dari segi kebersihan dalam sudut agama kerana Dewan DBKL tersebut digunakan oleh semua kaum yang terdapat di Taman Sri Indah.

Saya merasa amat hairan untuk membaca alasan yang diberikan ini. Apakah umat Islam di UMNO tidak boleh berkongsi dewan yang pernah dipakai oleh orang bukan Islam? Yang saya tahu terdapat banyak kursus agama dan majlis doa pernah diadakan di dalam dewan di kampus universiti, dewan kerajaan dan juga hotel yang dipakai oleh orang bukan Islam dan banyak aktiviti jenis ini adalah dianjurkan oleh pihak kerajaan. Saya sebagai orang bukan Islam juga pernah menziarahi masjid dan surau di banyak tempat. Apakah orang Islam di UMNO Bahagian Tun Razak begitu suci sehingga mereka tidak boleh menggunakan tempat yang pernah digunakan oleh orang bukan Islam untuk mengadakan aktiviti mereka? Apakah ini juga bermaksud bahawa orang bukan Islam tidak boleh menziarahi masjid seperti masjid di Putrajaya yang begitu canggi, Masjid Negara dan juga Masjid Shah Alam? Apakah ini juga pendirian baru atau pun dasar baru kerajaan Barisan Nasional dan Jabatan Perdana Menteri terhadap agama? Bukankah sikap yang ditunjukkan oleh UMNO Bahagian Tun Razak ini terlalu ekstrem dan sempit?

Untuk makluman Jabatan Perdana Menteri dan UMNO Bahagian Tun Razak, saya telah terima borang tandatangan daripada kebanyakan penduduk di rumah pangsa Taman Sri Indah kepada Datuk Bandar yang menyatakan mereka tidak mahu apa-apa bangunan UMNO atau pun dewan politik yang lain dibina di halaman rumah mereka termasuk padang bola sepak yang telah diserahkan oleh pemaju kepada DBKL. Sekiranya UMNO Bahagian Tun Razak masih ingin membina dewan, sila pindah ke tempat lain.

Tuan Yang di-Pertua, salah satu slogan yang menarik di kerajaan Barisan Nasional adalah *Kepimpinan Melalui Teladan*. UMNO sebagai tulang belakang kepada kerajaan sepatutnya menunjukkan teladan yang baik yang boleh dicontohi oleh parti komponen BN yang lain. Tetapi sedihnya UMNO selalunya merupakan pagar makan padi. Pembinaan dewan tanpa kelulusan yang dilakukan oleh UMNO di Bandar Tun Razak bukanlah kes pertama.

Mengikut jawapan yang diberi oleh Jabatan Perdana Menteri kepada Yang Berhormat dari Cheras pada tahun lepas, Jabatan Perdana Menteri mengakui terdapat tiga buah bangunan UMNO yang dibina secara haram di tanah kerajaan iaitu UMNO Bandar Tun Razak, UMNO Cheras dan UMNO Seputeh. Selepas perkara ini dibangkitkan oleh kami di media dan di Dewan yang mulia ini, saya diberitahu oleh Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri merangkap Ketua Perhubungan UMNO Wilayah Persekutuan bahawa UMNO Seputeh telah mendapat TOL untuk bangunannya. Betapa aneh kelulusan TOL ini.

Saya ingin tanya, macam manakah sebuah bangunan yang diklasifikasikan sebagai setingan dan menghalang kelicinan lalu-lintas ini boleh mendapat TOL dengan begitu senang? Bangunan UMNO Seputeh yang terletak di Jalan Kuchai Lama ini telah pun menghalang usaha DBKL untuk memperkembangkan jalan tersebut. Dan sekarang UMNO Seputeh pula mendapat TOL daripada DBKL. Apakah ini menunjukkan DBKL berpihak kepada UMNO dan sanggup menghentikan projek pengembangan Jalan Kuchai Lama hanya kerana bangunan UMNO Seputeh terletak di sana dan Ketua Bahagian UMNO Seputeh telah naik pangkat menjadi Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan Ketua Perhubungan UMNO Wilayah Persekutuan. Apakah DBKL sanggup mengorbankan manfaat beribu-ribu pengguna jalan di sekitar Jalan Kuchai Lama demi mengekalkan bangunan Seputeh UMNO tersebut?

Saya juga ingin bertanya kenapakah Ketua Bahagian UMNO Seputeh sebagai Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan sebagai seorang jutawan tidak melaksanakan prinsip *Kepimpinan Melalui Teladan* dengan memindahkan bangunannya ke tempat lain demi kebaikan orang ramai.

Tuan Yang di-Pertua, dalam belanjawan ini kerajaan telah pun memberi kenaikan gaji sebanyak 10% kepada semua kakitangan kerajaan. Saya mengalu-alukan cadangan ini memandangkan sesetengah gaji pegawai kerajaan adalah lebih rendah berbanding dengan pekerja di sektor swasta. Walau bagaimanapun, kenaikan gaji mestilah diikuti dengan kenaikan hasil kerja atau pun *performance*. Saya percaya ramai Ahli Yang Berhormat di Dewan ini akan bersetuju dengan saya bahawa *performance* sesetengah pegawai kerajaan yang rendah telah menyebabkan kerja kita sebagai wakil rakyat bertambah berat. Walau bagaimanapun, prestasi kerja pegawai kerajaan juga ada kaitan dengan ketua mereka iaitu menteri.

Saya mendapati bahawa Kelab Penyokong Kerajaan BBCBN telah membuat satu penilaian terhadap menteri dan mendapati lima orang menteri haruslah dipecat daripada jawatan mereka. Seluruh rakyat Malaysia dan saya berminat ingin tahu siapakah lima menteri yang dirujuk oleh BBC ini? Bolehkah Perdana Menteri atau pun BBC memberitahu kita di Dewan yang mulia ini? Saya ingin meminta BBC supaya jangan tinggalkan parti pembangkang apabila mereka ini membuat kritikan yang konstruktif ini. Jemputlah kami dari pembangkang untuk membuat penilaian terhadap prestasi kerja dan *performance* menteri di Kabinet supaya kita boleh sama-sama mencapai satu penilaian yang objektif dan komprehensif untuk rujukan Perdana Menteri dan juga rakyat jelata.

Tuan Yang di-Pertua, dalam wawancara Menteri di Jabatan Perdana Menteri dari Jelevu- yang disiarkan di *New Straits Times*, pada 28 Oktober tahun ini, beliau dilaporkan berkata, "*The practice of law has settled down and criticism against the judiciary is almost not heard publicly anymore dan the ideal objective is to have the judiciary that is fully trusted by the public.*". Saya merasa hairan untuk mendengar untuk melihat Menteri berkata bahawa kritikan terhadap Kehakiman hampir tidak didengari lagi, ini adalah satu kenyataan yang tidak benar. Kalau Yang Berhormat Menteri dari Jelevu ini tidak berpeluang untuk mendengar sungutan orang ramai terhadap sistem Kehakiman kita, maka saya sebagai seorang wakil rakyat ingin memberitahu Yang Berhormat Menteri di Dewan ini bahawa reputasi badan Kehakiman kita tetap rendah di mata orang ramai sehingga hari ini, khususnya selepas keputusan yang dijatuhkan oleh mahkamah terhadap bekas Timbalan Perdana Menteri dan Lim Guan Eng. Lebih-lebih lagi bila peguam bekas Timbalan Perdana Menteri, Karpal Singh, masih lagi di dakwa di bawah Akta Hasutan yang mungkin boleh dihukum selama 3 tahun hanya kerana beliau membuat komen dalam perbicaraan terhadap Dato' Seri Anwar Ibrahim di mahkamah.

Pendakwaan seseorang peguam atas komen yang dibuat di mahkamah tidak pernah berlaku di mana-mana negara Komanwel kerana di bawah *Common Law* setiap peguam mesti menikmati *absolute privilege* atas semua kenyataan yang dibuatnya dalam perbicaraan mahkamah. Ini merupakan satu *established and enhanced principle* dan *rule of law*. Mengikut Artikel 20 dalam prinsip asas peranan peguam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, ia berbunyi: "*Lawyers shall enjoy civil and panel immunity for relevant statements made in good faith in written or oral pleading or in the professional appearance before a court, tribunal or other legal for administrative authorities.*" . dengan izin. Selain itu, Artikel 16A

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada yang berdiri, Yang Berhormat, ada yang berdiri.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Sekejap...Artikel 16A dalam prinsip yang sama menyatakan bahawa *to ensure that lawyers are able to perform all of their professional functions without intimidation, hindrance, , harassment or improper interference.*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato; Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Mambong, sila.

Dr. James Dawos Mamit [Mambong]: Terima kasih Yang Berhormat. Apakah definisi *absolute privilege* dan di manakah negara-negara di dalam Komanwel yang mengamalkan *absolute privilege*?

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ya *absolute privilege* adalah seperti kita di dalam Dewan yang mulia ini di mana kita tidak akan didakwa hanya kerana saya mengkritik Rompin dan saya mengkritik menteri ataupun Perdana Menteri. Inilah imuniti yang kita semua nikmati. Jadi bagi peguam, mereka juga harus menikmati imuniti ini dalam perbicaraan mahkamah. Saya percaya 'kamu' semua tahu, jangan kacau saya lagi [Ketawa]. Adalah jelas.....

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: [Bangun]

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya ada yang berdiri lagi Yang Berhormat, dua orang Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: ... "Kamu", "Kamu" mana boleh Yang Berhormat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ya.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Okay, saya

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, sebut Yang Berhormat, sebut Yang Berhormat bagi Rompin misalannya.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Adalah jelas bahawa faktor utama yang menyebabkan saudara Karpal Singh didakwa di mahkamah adalah kerana kenyataan yang dibuat oleh Perdana Menteri di London pada tahun lepas bahawa beliau ingin melihat Karpal Singh digantung, di *hang*, dengan izin. Kenyataan ini menunjukkan bahawa pendakwaan terhadap Karpal Singh yang sepatutnya mempunyai kekebalan di mahkamah dan bercanggah dengan peraturan undang-undang antarabangsa adalah bermotifkan politik. Memandangkan kes perbicaraan Karpal akan didengar oleh mahkamah tidak lama lagi, macam manakah Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat bagi Jelevu yang merupakan seorang peguam dan ahli akademik yang pakar dalam Undang-undang Hak Asasi Manusia yang terunggul di Malaysia masih boleh berkata di *New Straits Times* bahawa sistem kehakiman kita berjalan dengan baik.

Memandangkan kerajaan sedang berusaha bersungguh-sungguh untuk memulihkan ekonomi negara dan bersaing dengan negara jiran kita untuk menarik pelaburan seperti apa yang disifatkan oleh bekas Ketua Pembangkang, Saudara Lim Kit Siang bahawa perbicaraan terhadap kes hasutan Karpal Singh di mahkamah kita tentu akan menjadi *political anthrax* yang menjejaskan imej kehakiman negara kita di samping menjejaskan usaha kerajaan untuk menarik pelaburan asing di negara kita. Oleh itu saya menyeru kerajaan

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya Rompin berdiri Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Menggugurkan pendakwaan hasutan terhadap Karpal Singh sebagai usaha untuk memulihkan keyakinan orang ramai dan masyarakat dunia terhadap sistem kehakiman kita.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, hendak beri jalan? Rompin berdiri.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tidak beri jalan Tuan Yang di-Pertua, ada banyak lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak bagi jalan Yang Berhormat. Dia tidak bagi nampaknya.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: [Menyampuk]

Puan Teresa Kok Suh Sim: Dalam satu forum sempena Ulang Tahun Ke 14 Operasi Lalang.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat ya, dia tidak bagi jalan.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Oh, letak ke bawah Yang Berhormat kertas itu.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Saya hanya rujuk sahaja, tadi Rompin pun buat macam itu.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk Yang Berhormat.

Puan Chong Eng: Dia serba boleh, orang lain tidak boleh.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ha, dengar ini kawan-kawan Barisan Nasional.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya teruskan Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Dalam satu forum sempena Ulang Tahun Ke 14 Operasi Lalang, bekas Ahli Parlimen Barisan Nasional, Dominic Puthuchary berkata bahawa hakim akan gagal menjalankan tugas mereka kepada orang awam sekiranya mereka meletakkan keyakinan yang terlalu tinggi kepada autoriti sahaja. Beliau berasa terperanjat untuk membaca keputusan yang dibuat oleh hakim terhadap permohonan *habeas corpus* di mana hakim terlalu percaya kepada affidavit menteri. Di dalam Laporan *'Justice in Jeopardy - Malaysia 2000* yang dibentangkan oleh International Bar Association, *"The ICJ Center for Independence of Judges and Lawyers, the Commonwealth Lawyers' Association and the union Internationale Destinasi Avocates,"* rombongan pakar undang-undang ini telah membuat cadangan untuk mengadakan sesi latihan terhadap Undang-undang Hak Asasi Manusia untuk hakim di negara kita tetapi cadangan ini masih belum diterima oleh kerajaan dan badan kehakiman. Memandangkan salah satu peranan SUHAKAM yang termaktub dalam Akta SUHAKAM adalah untuk memupuk kesedaran dan menyediakan pendidikan yang berhubungan dengan hak asasi manusia, saya mencadangkan menteri yang menjaga hal ehwal undang-undang di Jabatan Perdana Menteri ini menjemput anggota SUHAKAM untuk mengadakan Program Latihan Hak Asasi Manusia kepada para hakim di Malaysia sebagai usaha untuk memulihkan keyakinan orang ramai terhadap badan kehakiman kita.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai hal ehwal kehakiman, saya juga ingin bertanya Menteri di Jabatan Perdana Menteri, apa yang berlaku kepada peguam negara kita iaitu Dato' Aion Mohd. Said sekarang? Sebagai seorang wanita, saya berasa gembira apabila kerajaan melantik seorang wanita untuk menjadi peguam negara, tetapi kesalnya beliau merupakan peguam negara yang paling diam di sejarah Malaysia. Tidak seperti peguam negara sebelumnya, beliau tidak pernah mengutarakan apa-apa kenyataan mengenai undang-undang dan kehakiman sejak beliau dilantik. Dalam satu laporan yang ditulis oleh Susan Long *'Di Malaysia Kini'* pada 7 Oktober, Menteri Undang-undang di Jabatan Perdana Menteri berkata bahawa Dato' Aion tengah mengambil cuti dua bulan atas sebab kesihatan.

Khabar angin mengatakan bahawa Dato' Aion sedang disiasat oleh Suruhanjaya Sekuriti kerana beliau merupakan Timbalan Ketua Eksekutif merangkap Pengerusi Securities Industry Development Center sebelum beliau dilantik menjadi Peguam Negara. Suruhanjaya Sekuriti dikatakan tengah menjalankan siasatan dalaman mengenai tanggungjawab Suruhanjaya Sekuriti yang dilakukan dalam tempoh Dato' Aion berada dalam suruhanjaya tersebut. Sekiranya khabar angin ini benar, maka ini adalah skandal dalam Jabatan Peguam Negara dan Dato' Aion tidak lagi sesuai untuk memegang jawatan peguam negara.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ini khabar angin Yang Berhormat, tidak usah panjang-panjang, khabar angin Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Kerana jawatan ini tidak boleh dipegang oleh....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, saya sudah tegur.

Puan Teresa Kok Suh Sim: ..Tidak boleh dipegang oleh orang yang mempunyai integriti yang dipersoalkan dan jawatan ini

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, ini khabar angin, jangan dipanjangkan.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Juga tidak boleh dikosongkan sebegini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat sambung yang itu lagi kah atau yang mana?

Beberapa orang Ahli: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, kalau khabar angin, kita tidak usah dipanjangkan.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya ini adalah apa yang disiarkan '*Di Malaysia Kini*' *[Disorak]*. Jadi saya ingin tanya Menteri di Jabatan Perdana Menteri untuk memberitahu kita di dalam Dewan yang mulia ini apakah ini benar dan juga memberi penerangan kepada kita semua

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, yang lain Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Kerana ini telah disiarkan di media.

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya yang ini hendak diberi jalan? Parit Sulong.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Banyak lagi, banyak lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya yang itu berhentikan Yang Berhormat, masuk yang lain.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Nanti, nanti tanya menteri. Saya menyeru Menteri di Jabatan Perdana Menteri memberitahu kita semua apa sebenarnya berlaku kepada Peguam Negara di Dewan yang mulia ini? Sehubungan dengan itu, saya juga ingin bertanya Menteri di Jabatan Perdana Menteri sama ada tuduhan yang dilempar oleh Khalid Jeffry terhadap bekas Menteri Kewangan dan juga kroninya dalam buku '*Daim ...*

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada yang berdiri Yang Berhormat, Tebrau. Hendak beri jalan?

Puan Teresa Kok Suh Sim: '*Tun Daim...*', minta maaf, ada banyak lagi, ada banyak lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tidak bagi Yang Berhormat?

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tidak bagi, tidak bagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dia tidak bagi Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: '*Tun Daim Penyangak Wang Negara*' itu benar. Dalam buku tersebut, penulis mendedahkan.....

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: *[Bangun]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bangun]*

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: *[Bangun]*

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: *[Bangun]*

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, ya, ya.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Pengerusi Renong mendapat pinjaman daripada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja...

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, ini ramai. Yang Berhormat

Dr. Syed Azman bin Syed Ahmad Nawawi: Dia baca tajuk buku.

Tuan Chow Kon Yeow: Judul buku.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ini adalah buku 'Tun Daim Penyangak Wang Negara' *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, teruskan Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Dalam buku tersebut, penulis mendedahkan Pengerusi Renong mendapat pinjaman daripada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja*[Dewan riuh]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Peraturan Mesyuarat....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, ini ada Peraturan Mesyuarat Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: sebanyak RM78 juta.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada Peraturan Mesyuarat.

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Tidak dengarkah?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ada Peraturan Mesyuarat, sila duduk Yang Berhormat. Peraturan Mesyuarat, ya, sila duduk.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Peraturan Mesyuarat 36 (6). Tuan Yang di-Pertua, ...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sila duduk Yang Berhormat.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, "Seorang Ahli tidak dibenarkan menyebut, seorang ahli tidak boleh mengeluarkan sangkaan jahat ke atas siapa-siapa Ahli yang lain." Tadi Yang Berhormat mengatakan 'penyangak'. 'Penyangak' itu 'pencuri', apa ini *standard* ini? Saya menghormati benar wanita daripada Seputeh ini baik orangnya, tetapi dia keluar cakap ini, rosak imej Yang Berhormat. Tarik baliklah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukuplah tu Yang Berhormat, cukup.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Senyum manis sudah molek merosakkan nama Yang Berhormat, apa ini?

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Tarik balik!!!

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tarik balik Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tuan Yang di-Pertua....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, ya sila duduk Yang Berhormat bagi Rompin. Ya, duduk, duduk.

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Dengar sini, tarik balik!

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ini kita tidak boleh buat sangkaan jahat kepada ahli-ahli lain Yang Berhormat,

Beberapa Ahli: Tajuk buku!

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ini tajuklah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yalah, walaupun dalam buku itu ada....

Puan Fong Po Kuan: Kalau di luar boleh semua orang cakap, kenapa di dalam tak boleh.

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Tarik balik, tarik balik!

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Keputusan sayalah, keputusan sayalah.

Tuan Kerk Kim Hock: Biar Tuan Yang di-Pertua buat keputusanlah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Saya buat keputusanlah....

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Dia menyatakan bahawa orang itu penyangak...

Beberapa ahli: Tarik balik!

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya duduk dahulu, duduk dahulu Yang Berhormat. Yang Berhormat tadi membaca tajuk buku atau membuat tuduhan? Saya hendak dengar itu dahulu.

Tuan Chow Kon Yeow: *[Menyampuk]*

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, kalau hanya membaca tajuk buku, tidak menuduh kepada orang, itu tidak mengapa *[Tepuk]*

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, cukuplah Yang Berhormat. Saya sudah buat keputusan itu.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Tuan Yang di-Pertua, kalau hendak tahu dalam *Hansard* besok... *[Dewan riuh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya...

Beberapa Ahli: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Okay, okay, duduklah, duduklah, saya sudah buat keputusan. Saya sudah buat keputusan.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ya, dengan buku tersebut, penulis mendedahkan Pengerusi Renong mendapat pinjaman daripada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, ada lagi 36 (6) Yang Berhormat, sila duduk, sila duduk. Ya, mengenai apa lagi Yang Berhormat?

Puan Teresa Kok Suh Sim: Mengenai apa?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk dahulu. Mengenai apa lagi Yang Berhormat?

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Tuan Yang di-Pertua mengatakan sama ada itu tajuk buku. Tajuk buku tidak sebut macam itu, dia ambil *deduction* dia sendiri mengatakan perkataan tadi.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Dia tuduh, mana *title*?

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Mana dia? Mana ada?

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Apa baca?

Tuan Chow Kon Yeow: *[Bangun dan mengambil sebuah buku dari Yang Berhormat bagi Seputeh]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, jangan ini, jangan, saya suruh Seputeh.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Hei, ini apa hal?

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat bagi Seputehlah, Yang Berhormat tidak kena mengena.

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Kalau tajuk buku pun, dia tidak boleh ulang perkataan itu dalam Dewan ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: *[Ketawa]*

Datuk Ruhanie bin Haji Ahmad: Perkataan itu, perkataan itu. Tarik baliklah! *[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Duduk, duduk.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Tidak, kalau *Hansard* pagi besok...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Tajuk buku itu begitukah Yang Berhormat? Cuba bagi Seputeh. Cuba baca Seputeh, saya pun hendak pasti.

Beberapa Ahli: Ya, baca, baca kuat-kuat.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Beri Seputehlah, Seputehlah, jangan orang lain. Yang Berhormat bagi Seputehlah, baca. Baca, baca, baca tajuk buku itu.

Puan Teresa Kok Suh Sim: *Tun Daim Penyangak Wang Negard [Tepuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ha, sudah, sudah, terus yang lain Yang Berhormat, jangan menuduh kepada orang perseorangan tetapi tajuk buku itu kena kalau dibaca tidak mengapalah. Teruskan Yang Berhormat. *[Ketawa]*

Sudahlah Yang Berhormat ya. Saya tidak tahu, saya tidak dengar, hanya saya kata tajuk buku. Ya terus, terus.

[Dewan gamat seketika]

Puan Teresa Kok Suh Sim: Okay, biar saya teruskan. Penulis mendedahkan Pengerusi Renong mendapat pinjaman daripada KWSP sebanyak RM78 juta. Apakah ini benar? Penulis juga berkata bahawa T.K Lim menyerahkan pegangan Multi Purpose kepada Tun Daim dengan syarat segala kesalahannya dalam Kumpulan Multi Purpose diselesaikan oleh Tun Daim. Selepas itu Multi Purpose yang lemah diberi status *anchor bank* iaitu daripada cadangan asas 6 *anchor bank* yang asas. Apakah ini benar?...

Tuan Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: *[Bangun]*

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: *[Bangun]*

Puan Teresa Kok Suh Sim: ...Penulis buku yang terkenal dengan buku *50 Dalil Kenapa Anwar Ibrahim tidak Boleh Menjadi Perdana Menteri* ini, pernah didakwa ke mahkamah atas tuduhan hasutan. Tetapi, buku tersebut yang begitu laris dalam jualan pasaran pernah tidak dihukum langsung. Saya ingin tanya, kenapakah tiada siasatan dijalankan terhadap semua tuduhan dalam buku tersebut. Ini adalah sebab saya bangkitkan isu ini. Soalan akhir yang ingin saya tanya kepada Menteri di Jabatan Perdana Menteri Yang Berhormat bagi Jelevu adalah mengenai laporan kebocoran peperiksaan *The Certificate In Legal Practice* (CLP) yang disiarkan di *Malay Mail* pada 30 Oktober.

Mengikut akta ini, kebocoran itu telah pun berlaku sejak Julai tahun lepas di mana sesetengah pelajar CLP dapat membeli soalan peperiksaan sebelum peperiksaan diadakan. Penjual soalan tersebut mempunyai telefon mobil pelajar dan

juga nama mereka semasa menawarkan jualan soalan kepada mereka dan para pelajar ini biasanya pelajar yang menyertai peperiksaan CLP pada kali kedua, ketiga dan malahan keempat. Apakah ini menunjukkan kakitangan badan peperiksaan CLP yang mempunyai maklumat pelajar CLP yang pernah gagal di peperiksaan yang lepas menjual soalan kepada mereka? Apakah pendedahan ini bermaksud terdapat pelajar yang lulus CLP pada tahun-tahun yang lepas merupakan peguam buruk, peguam yang tidak layak? Apakah yang akan dilakukan oleh kerajaan terhadap pendedahan ini dan juga membetulkan keadaan ini?

Tuan Yang di-Pertua, pada minggu yang lepas, berlaku dua perkara yang menarik perhatian orang ramai terhadap peranan dan keberkesanan polis. Kes pertama adalah seorang lelaki kaum India yang bernama Irutayam yang merupakan ayah kepada mangsa rogol perempuan yang berumur 8 tahun yang telah pun dibunuh orang pada minggu lepas. Walaupun polis telah berkata bahawa sebab pembunuhannya tiada kaitan dengan kes rogol anak perempuannya.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Sila gulung Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tetapi dia masih tidak dapat membersihkan kes kaitan kematiannya dengan kes rogol anak perempuannya kerana si mati telah buat laporan polis sebanyak 10 kali mengenai ugutan yang dihadapinya daripada penjahat yang juga memaksa beliau menggugurkan pendakwaan dalam kes rogol tersebut. Walau bagaimanapun, polis kelihatan tidak mengambil apa-apa tindakan untuk melindungi keluarganya dan sehingga beliau mati d ibunuh pada akhirnya.

Tuan Yang di-Pertua, saya merasa amat hairan melihat polis masih tidak memberi perlindungan kepada keluarga Irutayam selepas beliau mati. Saya mempunyai satu salinan laporan polis, adik ipar kepada si mati iaitu, Mahendran a/l Nadaran yang dibuat pada 27 Oktober tahun ini yang menyatakan beliau.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Masa Yang Berhormat sudah habis dah Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ya, beberapa ayat sahaja. Menyatakan beliau bimbang tentang keselamatan dirinya dan juga ahli keluarganya dan pihak polis tidak mengambil apa-apa tindakan untuk melindungi keluarganya walaupun tragedi tersebut telah berlaku. Sikap polis terhadap si mati dan keluarganya ini menunjukkan keberkesanan polis yang rendah dari segi memberi perlindungan dan siasatan. Sekiranya perkara ini terus wujud, ini akan.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, masa dah cukup Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Biar saya habiskan ayat ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup Yang Berhormat, cukup.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Ini akan menegah orang ramai daripada membuat laporan polis sekiranya apa-apa *[Disampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, cukup.

Puan Teresa Kok Suh Sim:.....Kemalangan berlaku dan juga kes.....

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Cukup Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Dan juga kes, ini kerana si pelapor mungkin akan...

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Yang Berhormat, cukuplah Yang Berhormat.

Beberapa Ahli: Wei!! sudahlah.

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Dalam Jawatankuasa besok bangkitkan.

Puan Teresa Kok Suh Sim : Akan menghadapi kepayahan selepas itu. Sekian, terima kasih. .

Timbalan Yang di-Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Bentong.

4.15 ptg.

Tuan Liow Tiong [Bentong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana memberi peluang untuk saya menyertai perbahasan Belanjawan pada petang ini.

Tuan Yang di-Pertua, selepas serangan pengganas ke atas Amerika Syarikat pada 11 September, seluruh dunia rasa terkejut dan merasasatu keadaan yang kurang stabil serta tidak menentu di mana kesannya telah dirasai oleh semua negara. Ramai rakyat negara luar hidup dalam keadaan ketakutan dan rakyat Afghanistan pula setelah diserang, hidup dalam keadaan kesengsaraan.

Rakyat Malaysia menyokong penuh pendirian kerajaan dalam isu ini dan semua langkah-langkah segera yang telah diambil untuk menjamin keamanan, kemakmuran dan memulihkan ekonomi negara. Kita mengalu-alukan kerajaan mengambil tindakan segera dan bersyukur kita dalam keadaan yang tidak menentu ini, kerajaan dapat terus menjamin keamanan dan kemakmuran. Belanjawan kali ini juga merupakan satu Belanjawan yang strategik untuk merangsang perkembangan ekonomi kita. Ini jelas menunjukkan kerajaan kita memang peka dan pantas mengambil langkah untuk menangani perubahan iklim dunia yang bergolak masa kini.

Salah satu faktor yang membolehkan kerajaan kita mampu bertindak segera dan tegas adalah kerana negara kita ditadbirkan oleh sebuah kerajaan yang kukuh dan disokong kuat oleh semua lapisan masyarakat yang bersatu padu. Walaupun negara kita terdiri daripada rakyat yang berbilang kaum, agama dan kepercayaan, rakyat terus dapat hidup dalam keadaan aman dan damai. Detik hitam peristiwa 13 Mei 1969 menyedarkan para pemimpin negara dan rakyat akan perlunya persefahaman dan semangat muhibah yang sejati untuk meneruskan pembangunan negara. Semenjak itu, negara kita mula mencipta sejarah dan melahirkan satu formula Malaysia yang berjaya untuk menjadikan Malaysia disanjung tinggi oleh negaranegara lain di dunia luar.

Konsep perpaduan yang dilahirkan oleh pemimpin-pemimpin kita melalui proses integrasi di mana semua kelompok dan komuniti yang sedia ada, bersatu atau berintegrasi antara satu sama lain dalam satu kerangka besar dengan mengekalkan identiti masing-masing, telah membawa hasil dan kejayaan menjamin keharmonian dan perpaduan kaum. Baru-baru ini, di Persidangan APEC, ramai pemimpin luar negara juga ingin bertemu, mendengar dan merujuk pandangan Perdana Menteri kita. Ini merupakan satu kejayaan negara kita yang disanjung tinggi dan dihormati oleh dunia luar.

Malaysia telah menunjukkan kemampuannya untuk menjadikan *diversity* sebagai tenaga penggerak kemajuan negara dan bukan penghalang keamanan dan kemakmuran negara. Perdana Menteri melalui matlamat Wawasan 2020nya, negara juga ternyata tidak mengiktiraf pengasingan mahu pun persaingan antara kelompok tetapi, semua kelompok warganegara terlibat secara menyeluruh dalam suatu lingkungan atau persekitaran pembangunan yang sama tanpa mengira kaum atau kelompok etnik. Kerajaan mahu membina bersama perpaduan satu bangsa Malaysia yang dapat merasakan bersama akan kepayahan untuk membina satu negara dan bersama membina keutuhan negara dan bangsa Malaysia. Kita tidak menegaskan akan kepentingan kelompok-kelompok tetapi ditegaskan akan sumbangan pelbagai kelompok dalam membina kemakmuran dan keupayaan Malaysia sebagai satu negara.

Maka dengan kebersamaan inilah kita mampu bertegas dan tumpukan perasaan dan pemikiran kita menggariskan dasar negara dalam menghadapi kepayahan bersama di pentas dunia global ini.

Tuan Yang di-Pertua, dalam hubungan ini, dunia boleh mengambil iktibar dari negara Malaysia sebagai sebuah negara yang terdiri dari rakyat berbilang kaum bagaimana kita boleh menjadikan *diversity* ini sebagai kekuatan kita dan menyangkal pendapat Samuel Huntington bahawa selepas perang dingin dunia akan memasuki satu arah *clash of civilization*, dengan izin.

Peristiwa 11 September tidak boleh dijadikan alasan untuk berperang kerana ia hanya akan memburukkan lagi keadaan dan tanpa menyelesaikan masalah pokok

dunia masa kini dan ia hanya akan menjadikan andaian Samuel Huntington itu menjadi kebenaran. Oleh yang demikian konsep perpaduan dan formula Malaysia yang berjaya ini boleh dijadikan contoh untuk mencapai keamanan dunia. Bangsa-Bangsa Bersatu perlu memainkan peranan yang lebih penting dalam memupuk keamanan dunia dan jangan sekali-kali mengikut telunjuk sesebuah negara maju yang lain.

Tuan Yang di-Pertua, menyedari betapa pentingnya perpaduan di kalangan rakyat di mana penghayatan semangat Perlembagaan dan Rukun Negara telah menjadi panduan dan asas pembangunan negara kita, maka adalah penting pemimpin-pemimpin dan rakyat negara kita tidak boleh mengambil ringan, meremeh-temehkan soal perpaduan negara. Setiap dasar dan polisi yang digariskan adalah bermatlamatkan perpaduan nasional. Oleh itu tanggungjawab mewujudkan keharmonian kaum dan perpaduan bukan sahaja tanggung jawab Kementerian Perpaduan dan Pembangunan Masyarakat mahu pun kerajaan malah semua lapisan rakyat termasuk parti pembangkang untuk memaparkan contoh perpaduan sejati yang baik kepada dunia luar. Pegangan dan pengalaman Rukun Negara serta norma sosial masyarakat dalam kehidupan seharian perlu ditonjolkan demi menjamin pembangunan yang berterusan. Oleh itu isu-isu sensitif yang memainkan sentimen perkauman dan agama perlu ada batasannya.

Kita tidak boleh menganggap perpaduan yang kita kecapi hari ini datang secara melayang dan mendadak dan akan kekal selama-lamanya tetapi kita perlu sentiasa memupuk dan menghargai pengorbanan nenek-moyang dan pemimpin-pemimpin veteran kita untuk menghasilkan keamanan dan kemakmuran yang kita nikmati pada hari ini.

Untuk meningkatkan usaha memupuk semangat perpaduan negara yang sedia ada, saya ingin mencadangkan Kementerian Perpaduan dan Pembangunan Masyarakat diberi kuasa dan peruntukan yang lebih bagi menjalankan lebih banyak aktiviti menanam nilai-nilai positif, nilai-nilai murni dan semangat muhibah di kalangan rakyat. Lebih ramai pegawai-pegawai perpaduan dari berbilang kaum perlu dilantik di semua peringkat. Yang lebih penting adalah di peringkat akar-umbi. Di dalam sistem persekolahan kita pada hari ini, mata pelajaran pendidikan sivik perlu dijadikan satu subjek utama untuk memperkenalkan kebudayaan dan tradisi dari pelbagai kaum dan bukannya hanya sesuatu kaum tetapi semua kaum di dalam Malaysia perlu memahami kebudayaan dan tradisi kaum-kaum yang lain.

Kita perlu menempatkan perkara perpaduan di tempat yang tinggi dan menjadikan Kementerian Perpaduan ini satu kementerian yang penting. Semua kerajaan negeri perlu mewujudkan portfolio perpaduan dan semua peringkat mesyuarat, tidak kira di peringkat negeri mahu pun di peringkat daerah, perlu menjemput pegawai-pegawai perpaduan sebagai wakil untuk menghadiri mesyuarat-mesyuarat dan untuk menekankan kepentingan melaksanakan polisi-polisi, dasar-dasar kerajaan demi menjaga perpaduan kaum semasa mereka melaksanakan dasar-dasar kerajaan tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, strategi belanjawan kali ini adalah juga jelas menunjukkan komitmen kerajaan untuk menentukan agihan kekayaan lebih saksama antara bandar dan luar bandar, antara yang berpendapatan rendah dan yang berpendapatan tinggi. Ini adalah satu strategi yang cukup baik bagi memastikan rakyat yang miskin dapat menikmati kemajuan negara. Dalam pelaksanaan projek perintis yang dilaksanakan baru-baru ini memang telah menunjukkan bahawa banyak manfaat telah dinikmati oleh rakyat luar bandar tetapi saya masih mendapati ada kekurangannya dari segi usaha perancangan menyeluruh untuk membangunkan pusat-pusat pertumbuhan desa yang boleh merangsang perkembangan ekonomi dan luar bandar secara berterusan.

Kebanyakan pembangunan projek-projek luar bandar tertumpu pada infrastruktur dan kemudahan asas seperti jalan-jalan, parit dan longkang. Saya berpendapat sudah tiba masanya pembangunan luar bandar dikaitkan dengan pembangunan dan perancangan pinggir-pinggir bandar dan perancangan pembangunan bandar kerana pembangunan bandar dan luar bandar perlu dilihat secara menyeluruh untuk menampung keperluan rakyat secara menyeluruh. Pembangunan luar bandar tidak boleh hanya diberi tanggungjawab kepada satu kementerian sahaja tetapi adalah juga tanggungjawab Kerajaan Pusat secara total bagi mengenal pasti kawasan-kawasan luar bandar yang boleh dibangunkan sebagai pusat-pusat pertumbuhan desa secara berperingkat-peringkat. Oleh itu semua sumber yang

ada dalam kerajaan boleh digunakan untuk membangunkan kawasan-kawasan luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan pembangunan luar bandar, ada terdapat satu kawasan luar bandar yang telah lama ketinggalan dan dikebelakangkan, iaitu pembangunan kemudahan asas dan jalan-jalan di dalam ladang-ladang dan estet. Ini adalah kerana estet-estet ini kepunyaan pihak swasta dan sememangnya bukan tanggungjawab kerajaan. Oleh itu penduduk-penduduk di ladang-ladang masih tidak dapat menikmati kemajuan luar bandar yang dirancang oleh kerajaan. Sehingga hari ini terdapat banyak lagi estet-estet tidak mempunyai bekalan air yang bersih dan tenaga elektrik.

Timbalan Yang di Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, Yang Berhormat bagi Rompin berdiri Yang Berhormat, hendak bagi jalan?

Tuan Liow Tiong Lai: Sila

Timbalan Yang di Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Ya, sila.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya sungguh kagum dengan hujah Yang Berhormat bagi Bentong; dengan olahnya, bahasa yang baik. Syabas kepada Yang Berhormat. Saya tidak mahu pakai team manalah. Team MCA, dia tidak ada team-team. Tidak tahu, saya tidak tahu. Ah! Memang Yang Berhormat bagi Tumpat dia tahu sebab politik dia baca, sebelah sini dia tahu, sebelah sana dia tahu, bahaya ini.

Timbalan Yang di Pertua [Dato' Haji Muhamad bin Abdullah]: Teruskan ya.

Dato' Dr. Haji Jamaludin bin Dato' Mohd. Jarjis: Saya hendak bertanya, adakah patut ladang-ladang swasta ini pikul juga tanggungjawab ini, jangan serah kepada kerajaan. Tanah diberi kepada mereka, untung banyak ladang-ladang ini. Ambil tanggungjawab membantu kampung-kampung yang berhampiran dengan mereka; jangan épas tangan. Tunjukkan mereka ini juga satu badan korporat yang bertanggungjawab. Ini saya minta pandangan Yang Berhormat bagi Bentong. Bukan sahaja seru kepada kerajaan, seru kepada mereka. Korporat ini mesti jangan ambil untung sahaja, dia mesti juga pulang balik kepada masyarakat. Minta pandangan Yang Berhormat bagi Bentong.

Tuan Liow Tiong Lai: Terima kasih Yang Berhormat bagi Rompin. Ini memanglah satu cadangan yang baik di mana kerajaan sentiasa menyeru pihak majikan ladang-ladang untuk memberi bekalan-bekalan kemudahan asas yang secukupnya untuk penduduk-penduduk di ladang. Tetapi kerajaan menghadapi kesukaran untuk melaksanakannya, dengan hanya memberi seruan dan permintaan nampaknya tidak berkesan.

Oleh itu saya mencadangkan bahawa adalah penting kerajaan menggariskan undang-undang untuk memastikan semua majikan ladang-ladang, estet-estet ini perlu membekalkan kemudahan asas yang secukupnya sebelum boleh beroperasi. Seperti yang berlaku sekarang memang kita nampak tanggungjawab ini di dolak-dalik dan sentiasa dilengah-lengahkan. Contohnya, di kawasan saya ada terdapat beberapa estet sehingga pada hari ini tidak ada lagi bekalan air yang bersih. Penduduk-penduduk di kawasan saya ini masih lagi menggunakan air di kolam – air yang tidak diberi *treatment* yang secukupnya. Telah banyak kali kita memberi seruan dan banyak kali juga kerajaan memberi teguran tetapi majikan-majikan estet ini tidak mengendahkan seruan-seruan ini.

Oleh itu saya juga ingin mencadangkan kepada kerajaan sekiranya kita dapat menggariskan undang-undang ini, adalah juga baik kita dapat membantu majikan-majikan ataupun estet-estet ini dengan memberikan pelepasan cukai kepada mana-mana wang sumbangan untuk membangunkan infrastruktur dan kemudahan asas di ladang-ladang ini. Sekiranya kita membuat lawatan ke ladang-ladang kita memang akan rasa begitu sedih dan simpati terhadap penduduk-penduduk yang hidup di dalam keadaan yang begitu mendesak sekali.

Saya berharap dengan adanya tindakan tegas daripada kerajaan dan juga pengecualian cukai yang diberikan kepada pihak-pihak estet, maka pihak-pihak estet dapat menjalankan dan membekalkan kemudahan-kemudahan asas tersebut dan

dapat merancang pembentukan pembangunan luar bandar ataupun kawasan-kawasan luar bandar yang lebih seimbang.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan kadar pengangguran negara yang semakin meningkat berikutan dengan ekonomi dunia yang tidak menentu di mana pada tahun lalu kadar pengangguran ialah 3.1% dan pada suku tahun pertama tahun ini ia telah meningkat ke paras 4%. Saya khuatir dan bimbang kadar ini akan terus meningkat kerana keadaan ekonomi kita memang tidak nampak ada peluang untuk pulih dalam masa yang singkat. Oleh itu saya ingin mendapat tahu apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh kerajaan secara menyeluruh untuk mengatasi masalah ini.

Semasa negara kita menghadapi kegawatan ekonomi pada tahun 1997 banyak cadangan telah diutarakan kepada kerajaan untuk mengkaji semula sistem perlindungan sosial pekerja-pekerja negara kita. Satu skim iaitu - dengan izin - *safety net* yang lebih mantap dan menyeluruh perlu digaris untuk melindungi para pekerja menghadapi masalah pemberhentian kerja, kesihatan kerja, bencana kerja dan kemalangan kerja.

Kita bersyukur kerajaan pada 30 tahun yang lalu iaitu pada tahun 1971 telah menubuhkan PERKESO iaitu SOCSO untuk memberi peluang pekerja terhadap kemalangan di tempat kerja. Selepas 30 tahun PERKESO telah menjadi satu institusi yang mantap, mempunyai wang simpanan yang lebih kurang RM8 bilion dan mampu mempelbagaikan perkhidmatan kepada pekerja. Ini adalah satu kejayaan kerajaan yang kita banggakan dan juga menjadi contoh kepada banyak negara membangun. Banyak faedah telah diberi kepada para pekerja dengan memperkenalkan pelbagai jenis skim bantuan seperti bantuan persekolahan, perumahan dan sebagainya.

Dalam hubungan ini, saya berpendapat sudah tiba masanya PERKESO mengkaji semula faedah-faedah yang diperuntukkan kepada para pencarumnya kerana kita pada hari ini saya masih lagi menerima aduan bahawa faedah-faedah yang diterima daripada PERKESO pada masa kini adalah amat rendah.

Banyak jenis skim yang diperkenalkan menyebabkan kekeliruan dari segi pada pekerja-pekerja yang memohon skim tersebut. Saya berpendapat skim faedah kesihatan pekerja perlu diperluas dan dipertingkatkan di mana pada suatu hari nanti majikan dan pekerja tidak perlu khuatir dan bimbang tentang kos perubatan dan rawatan. Semua jenis penyakit diberi rawatan yang sebaik-baiknya dan kosnya dibiayai oleh PERKESO. Pekerja dan majikan tidak perlu bimbang sama ada iaitu kemalangan di tempat kerja ataupun kemalangan di rumah ataupun kemalangan semasa bertolak ke tempat kerja.

Pekerja-pekerja juga tidak perlu khuatir sama ada penyakit ini adalah disebabkan oleh pekerjaannya ataupun penyakit biasa. Dan semua permohonan berhubung dengan PERKESO ini dapat dipertimbangkan dan diberi kelulusan dengan secepat mungkin.

Oleh itu saya berasa dengan adanya kemudahan perkhidmatan PERKESO yang lebih menyeluruh dan memberi pampasan yang lebih cukup, maka akan memberikan faedah yang cukup kepada pekerja-pekerja. Sila.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: [Bangun]

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Larut. [Ketawa]

Tuan Liow Tiong Lai: Larut.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya tertarik dengan masalah SOCSO (PERKESO). Setujukah Yang Berhormat masalah pencarum terutamanya setengah daripada mereka, kebanyakannya tidak faham, tidak tahu waktu untuk membuat tuntutan.

Jadi, setujukah Yang Berhormat kalau pihak berkenaan memberi penerangan dan penjelasan kerana soal kemalangan berlaku kadang-kadang mereka tidak dapat tahu? Ini bukan soal tuntutan, tetapi soal pembayaran balik. Mungkin setengah pekerja tahu dia mencarum, tetapi setelah berlakunya kemalangan dia tidak faham waktu bila dia boleh mendapat tuntutan berkaitan dengan faedah-faedah yang disediakan di bawah Skim SOCSO ini.

Minta sedikit penjelasan Yang Berhormat.

Tuan Liow Tiong Lai: Saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat bagi Larut kerana memang ramai pencarum-pencarum ini agak keliru kerana banyaknya jenis permohonan dan juga prosedur permohonan yang perlu dilalui sebelum mereka mendapat pampasan tersebut. Oleh itu adalah digesa pihak PERKESO untuk mengadakan lebih banyak lagi seminar ataupun lebih banyak lagi taklimat dan meningkatkan pengetahuan pihak majikan mahupun pekerja untuk memahami dengan sedalam-dalamnya faedah-faedah yang boleh diberi oleh PERKESO.

Pada masa sekarang ramai pekerja-pekerja yang telah pun bersara. Contohnya yang telah pun bersara menghadapi penyakit ataupun menghadapi kemalangan. Ini tidak juga diberi liputan yang menyeluruh. Apabila seseorang itu menjadi pencarum PERKESO dia akan menjadi pencarum seumur hidup tetapi apabila beliau telah pun berhenti kerja, maka liputan insurans itu telah pun dihentikan. Oleh itu saya berharap pekerja-pekerja yang telah diberhentikan kerja juga diberi liputan insurans dan penjagaan yang sama.

Saya ingin mendapat tahu sama ada kerajaan telah pun mengkaji semula sama ada untuk menubuhkan satu lagi tabung pemberhentian kerja itu lebih berkesan ataupun memperluaskan bidang kuasa PERKESO ini untuk meliputi bayaran pampasan kepada pekerja-pekerja yang telah dihentikan.

Saya rasa ini boleh dikaji dengan mendalam kerana sekiranya kita menubuhkan terlalu banyak tabung, maka ia akan membebankan bukan sahaja kepada majikan malahan juga kepada para pekerja.

Tuan Yang di-Pertua, apa yang saya ingin utarakan ialah kerajaan perlu mengambil langkah yang segera untuk memastikan satu skim insurans yang lebih sempurna diberi kepada pekerja-pekerja. Kita tidak perlu mempunyai terlalu banyak skim. Kementerian Kesihatan mengeluarkan skim insurans nya yang tersendiri, Kementerian Sumber Manusia mempunyai PERKESO, kementerian-kementerian lain pula mengeluarkan insurans-insurans yang berlainan. Oleh itu adalah penting kerajaan menyelaraskan satu skim yang betul-betul dapat menjaga kesejahteraan rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, seperti mana kita semua sedia maklum penjagaan sempurna kesihatan para pekerja bukan sahaja dapat mengurangkan kos perubatan dan rawatan, malah dapat meningkatkan produktiviti dan persaingan sesebuah syarikat tersebut. Oleh itu saya menyeru kerajaan terus meningkatkan program menjaga kesihatan rakyat.

Pihak swasta juga perlu menyahut seruan kerajaan untuk mempertingkatkan kesihatan rakyat. Oleh itu, program-program kesihatan, *wellness programme* dengan izin perlu diperkenalkan di tempat-tempat kerja oleh majikan dan membantu kerajaan untuk menjalankan kempen-kempen menjaga kesihatan pekerjaanya secara menyeluruh. Dengan adanya kempen-kempen secara besar-besaran di tempat kerja, saya yakin *the wellness programme* iaitu menjaga kesihatan para pekerja bukan sahaja lagi bencana kerja malah kesihatan harian dapat dijaga dengan baik maka ini tentu akan dapat meningkatkan produktiviti dan persaingan sesebuah syarikat tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan kerajaan kita berusaha untuk menembusi pasaran-pasaran antarabangsa, saya ingin mendapat tahu apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh kerajaan untuk menembusi pasaran negara Cina, India dan Indonesia. Bayangkan negara-negara ini merupakan negara yang besar, mempunyai penduduk yang besar maka saya rasa kita perlu mempunyai langkah-langkah yang spesifik untuk menembusi pasaran-pasaran tersebut. Apakah yang telah dicadangkan iaitu EA EC yang kita cadangkan pada satu ketika apakah yang telah berlaku sekarang? Adakah EA EC itu masih lagi wujud dan masih lagi berfungsi dengan baik untuk membantu negara kita menembusi pasaran-pasaran di negara Cina ataupun di negara-negara rantau ini dan adakah melalui EA EC ini kita boleh berjaya membantu negara kita memulihkan ekonomi dengan lebih pesat lagi.

Oleh itu, saya percaya melalui belanjawan kali ini dan juga melalui usaha-usaha yang telah diambil oleh kerajaan, saya yakin ekonomi negara kita akan terus mantap dan pulih dengan cepat dan berkesan. Dengan kata-kata itu, saya menyokong belanjawan kali ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Sri Gading.

4.43 ptg.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya bangun untuk menyokong.

Tenang-tenang air di laut,

Sampan kolek mudik ke tanjong,

Hati terkenang, mulut menyebut,

Budi yang baik tetap dikenang.

Terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan atas pembentangan Belanjawan 2002 yang dibentangkan dengan penuh kejayaan pada 19 Oktober yang lalu. Tetapi sebelum saya memanjangkan ucapan yang tidak berapa panjang, saya hendak respons sedikit. Minggu lalu Yang Berhormat bagi Pendang, Ketua Pembangkang kita menyindir saya kerana menyanyi lagu Arab. Memang saya menyanyikan lagu Arab itu di depan beliau dan rakan-rakan yang lain, termasuk di antaranya Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri. Oleh sebab lagu Arab ini sebuah lagu yang begitu merdu apa lagi dinyanyikan oleh Ahli Parlimen Sri Gading [Ketawa] [Tepuk] maka ianya lebih menarik.

Saya melihat sendiri atas keasyikan Ahli Parlimen Pendang ini waktu saya menyanyikan lagu ini kakinya bergoyang-goyang [Ketawa]. Itu belum saya menyanyikan sebuah lagu yang mungkin dalam ingatan beliau waktu muda-muda, waktu menuntut di Universiti Al-Azhar Mesir. Kata orang, 'tempat jatuh lagi dikenang, inikan pula tempat bermain.' Kalau saya menyanyikan lagu 'Yazahratan fi khayali' agaknya....

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, adakah ini berkaitan dengan belanjawan.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Akan masuk, ini saya sudah kata tadi Tuan Yang di-Pertua...

Dato' Ir Mohd. Zin bin Mohamed: Ini Mukadimah.

Beberapa Ahli: [Menyampuk]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: saya membuat mukadimah kerana hendak bergurau sedikit dengan Ketua Pembangkang..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Dia pun tidak ada.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: 'Yazahratan fi khayali' ini yang dinyanyikan oleh Faridhal Adhras, seorang biduan yang begitu popular di negara Arab. Lagu ini begitu mengasyikkan dan seni kata, ini beza seni kata lagu-lagu Arab dan juga Hindustan. Kita jangan ..

Tuan Jimmy Lim Donald: [Bangun]

Tuan Joseph Mauh Anak Ikeh: [Bangun]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: sekejap-sekejap, ini saya sedang membuka... biar saya

Seorang Ahli: 'Yale-yale'

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Lagu-lagu Arab dan lagu-lagu Hindustan, ia mempunyai seni kata-seni kata yang menarik. Dia bukan macam lagu-lagu sekarang, budak-budak muda kita, kadang-kadang payah, kadang-kadang 'rap,rap' Rap itu hendak kata menyanyi dia bercakap, hendak kata bercakap dia menyanyi. Bagi saya kalau engkau nak bercakap, bercakap sahajalah. [Ketawa] Tetapi lagu Arab macam 'Yazahratan fi khayali' dia bermakna wahai bunga..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: .. Yang dalam khayal ku, Tuan Yang di-Pertua,

Seorang Ahli: Jangan kacaulah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz : Penjelasan ini bukan mudah didapati.

Tuan Joseph Mauh Anak Ikeh: *[Bangun]*

Seorang Ahli: Ada orang bangun.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Tidak apa, biar saya teruskan. Kalau saya nyanyikan lagu '*Yazahratan fi khayali*' ini mungkin agaknya...

Seorang Ahli: Nyanyilah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz:...Kepala Yang Berhormat....

Dato' Ir Mohd. Zin bin Mohamed: Bergoyang.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: ..Bagi Pendang saya agak mungkin tergoyang-goyang termasuk agaknya sahabat saya Yang Berhormat bagi Tumpat dan juga Yang Berhormat bagi Pokok Sena. *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua, saya teruskan. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, saya harap mukadimah saya tidak termasuk dalam masa saya. .

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tiga minit sudah habis. Habis. *[Ketawa]*

Seorang Ahli: Belum lagi.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Belanjawan 2002 yang merangkumi perbelanjaan mengurus dan pembangunan berjumlah lebih daripada RM100 bilion, adalah satu belanjawan yang amat besar faedah dan manfaatnya kepada rakyat dan negara, sekali gus boleh mengekalkan daya saing negara dalam menghadapi kegawatan dan kelembapan ekonomi dunia. Tentunya - ini saya akan bercerita, tentunya antara kunci bagi mencapai kejayaan dalam melaksanakan belanjawan ini terletak kepada daya urus dan kecekapan pentadbiran yang dipertanggungjawabkan kepada semua pihak yang diamanahkan melaksanakannya.

Tuan Yang di-Pertua, kadang-kadang kita berhadapan dengan karenah birokrasi yang menyebabkan pelaksanaan bagi sesuatu perancangan itu gagal atau lambat dihasilkan. Waktu saya menjadi wakil peribadi Perdana Menteri yang ketiga iaitu Tun Hussein Onn, saya berpeluang berkenalan dan bergaul dengan pihak pelbagai peringkat. Antaranya, saya ingin berkongsi pada petang ini, dalam pergaulan saya dengan Yang Berbahagia Tan Sri Allahyarham Sheikh Abdullah yang pernah menjadi Pengerusi Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA). Dalam perbualan ini beliau memberikan satu cerita kepada saya bagaimana birokrasi boleh menyebabkan kelambatan bagi satu-satu pelaksanaan yang hendak dilaksanakan.

Contoh ini lebih baik bagi saya agaknya, saya misalkan ini di Englandlah, bukan di sini. Kalau cerita yang saya bawa ini saya umpamakan di sini, mungkin ada pula orang yang makan lada, terasa pula pedasnya. Jadi, lebih baik kita atau saya mencontohkan untuk negara England kerana kita pun mewarisi sedikit sebanyak pentadbiran secara Inggeris.

Dia kata, kita semak cerita ini. Satu hari seorang Menteri yang duduk di tingkat 15 ingin mengetahui berapa banyak kerusi dan meja di tingkat yang paling bawah. Jadi, sebagai lazimnya, Yang Berhormat Menteri ini menulis nota dan nota ini diberi kepada Timbalan Menteri. Timbalan Menteri menulis nota pula kepada Setiausaha Parlimen. Setiausaha Parlimen menulis nota pula kepada Ketua Setiausaha. Ketua Setiausaha kepada Timbalan Ketua Setiausaha.

Nota, nota turun, turun, turun kepada Pengarah, Timbalan Pengarah, akhirnya sampai ke CC ke bawah memakan masa 15 hari. CC pun apabila dapat nota yang daripada pelbagai peringkat ini terus periksa lepas itu menjawab sekianlah meja, sekianlah kerusi, naikan balik ke atas mengikut tingkatan begitu juga. Naik se takuk demi se takuk, setingkat demi setingkat akhirnya nota itu sampai kepada Menteri.

Waktu peon yang akhir menyampaikan kepada Menteri, rupanya notanya telah pun memakan masa selama sebulan. Akhirnya Menteri ini menyergah sipeon, "*Eh! Dol, berapa banyak lembu ada dalam kementerian kita, aku hendak tahu kerusi*

dan meja pun sampai sebulan". Si-peon itu pun mengira dengan tangan, "Datuk, tidak termasuk saya tetapi termasuk Datuk, 25 ekor lembu ada dalam kementerian kita". [Tepuk] Menteri itu pun terkejut, "Eh! Aku pun lembu ya". [Ketawa] "Kerana kalau Datuk pada hari itu telefon terus kepada CC, pukul 2.00 Datuk telefon, 2.15 minit Datuk akan dapat jawapan, sekian kerusi, sekian meja yang ada di bawah jagaan Datuk."

Ini sebagai satu iktibar [Disampuk]

Satu iktibar bagi banyaknya *red tape* dan juga birokrasi ini. Oleh sebab itu, itulah sebabnya kadangkala Yang Berhormat Ahli-ahli Parlimen *Backbencher* bersuara lebih sikit kerana kami menanggung pelbagai masalah tentang permohonan, tentang rayuan, tentang permintaan orang-orang kampung, orang-orang ramai yang memohon supaya apa yang dihajati oleh mereka akan dapat disegerakan.

Saya berharap cerita yang saya dapat ini menjadi sedikit panduan kalaulah boleh dijadikan panduan, bagaimana agaknya kita sesuaikan supaya seperti juga kehendak Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, kita harus menambahkan kecekapan dalam pengurusan kita.

Tuan Yang di-Pertua, ...

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Pokok Sena.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Pokok Sena, saya... [Disampuk] Okay.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Ya. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pendek sahaja soalan saya sebab gambaran contoh yang diberikan, adakah bermaksud bahawa sekarang ini pun ada lembu itu? [Ketawa] Itu sahaja saya hendak tanya.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Ini ialah cerita yang dibayangkan oleh seorang Menteri yang bertanggungjawab. Lembu itu tidak ada di Malaysia.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Allah!

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Ini cerita di London, tadi saya kata. [Ketawa] Cerita ini, cerita di Inggeris. [Disampuk]

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: [Bangun] [Menyampuk]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Tuan Haji Mahfuz bin Haji Omar: Adakah maknanya yang lima nama yang diberikan oleh Kinabatangan itu tidak termasuk dalam senarai gambaran yang diberikan oleh Yang Berhormat tadi? [Ketawa]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Soalan itu di luar saya punya teks. [Ketawa] Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya saya buka sedikit rahsia. Kami kadang-kadang hendak menghadapi hari pembentangan *budget* ini berdebar-debar. Hati berdebar-debar, sebagai orang yang merokok. Kami tahu, kami tetap akan kena membayar lebih tetapi sebenarnya kami sokong dan tahun ini pun seperti mana yang dijangka, rokok antara barangan yang akan dinaikkan.

Dan, saya terima, saya terima kerana saya bangga sebagai orang yang merokok dapat membayar cukai lebih... [Ketawa] Kalau dibandingkan dengan Yang Berhormat bagi Tumpat, saya lebih banyak kalau daripada segi saya membayar cukai daripada segi menghisap rokok... [Disampuk] [Ketawa] Saya sokong. Dan mungkin agaknya kerajaan menaikkan cukai rokok ini, mungkin kerana kerajaan ingin hendak memberikan pendidikan kepada rakyat yang saya juga sokong, supaya rakyat mengurangkan menghisap rokok.

Konon ceritanya, konon ceritanya menghisap rokok mengganggu kesihatan, konon ceritanya. Tetapi saya tengok orang tidak hisap rokok 30 tahun pun jalan. [Ketawa] Tetapi saya tidak faham, pasal ada orang hisap rokok hampir umur 84, *still steady*. So, sebab itu saya gunakan kononnya. Saya dengar ada orang yang tidak hisap rokok pun belah dada, belah sana-sini, saya minta maaf, orang yang hisap rokok

tidak ada pula belah. Jadi, saya tidak begitu..., tetapi ialah saya ikutlah "Merokok Itu Membahayakan Kesihatan", itu saya terimalah. [Disampuk] Itu sebab Yang Berhormat bagi Kepong tidak berani hisap rokok, pasal dia percaya... [Ketawa] Dengan amaran itu. [Ketawa] Tuan Yang di-Pertua, hisap rokok? [Ketawa]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Jangan melibatkan saya. [Ketawa]

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Kalau itu, saya ingin mencadangkan kepada kerajaan supaya benar-benar kita dapat memberhentikan tabiat merokok kalau kerajaan fikir itu baik, *why not*, dengan izin, naikkan RM 10 lah terus. [Ketawa] Alang-alang menanti tiap-tiap tahun 10%, 10%, so, naikkan terus RM10. Dan, saya dengar cerita, rokok di luar negara pun mahal...

Datuk Bung Moktar bin Radin: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Kinabatangan. [Ketawa] Pasal rokok juga?

Datuk Bung Moktar bin Radin: Ini pasal cukai rokok. Terima kasih Yang Berhormat, abang Sri Gading. Ini pasal rokok. Saya juga tergolong dalam penghisap rokoklah, jadi kita tidak merungut. Cuma masalah yang kita lihat apabila cukai rokok dinaikkan maka berleluasa pula rokok haram, seperti daripada Filipina dan juga Indonesia bersepah di jalanan. Harganya tetap tidak naik bahkan turun.

Jadi, apa pandangan Yang Berhormat, adakah Yang Berhormat ingin mencadangkan kepada kerajaan supaya rokok-rokok haram di kaki lima ini dihapuskan sama sekali. Terima kasih.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Memang kerajaan menyekat rokok-rokok haram ini sebab itu di radio dan TV ada berita, tangkapan besar-besaran kerana hendak menyekat rokok-rokok yang haram, yang lari dari cukai, yang masuk daripada negara-negara jiran. Itu memang kerajaan punya tugas tetapi tentang rokok ini, Tuan Yang di-Pertua, naikkan terus, dan satu lagi pandangan saya sebagai satu cara untuk mengurangkan merokok ini, supaya rokok ini jangan dijual sembarangan kedai. Ini semua simpang, semua jalan ada, kaki lima ada, di mana-mana, begitu mudah. Walaupun kata ada undang-undang, 18 tahun tidak boleh membeli rokok tetapi kepada penjual dia tidak ada bersalah. Siapa sahaja hendak beli, walau umur 12 tahun bagi dia ringgit dan sen. Dia tidak peduli kerana tidak ada siapa yang mengambil penguatkuasaan atas penjualan kepada 18 tahun ke bawah. Jadi, mereka jual seluas-luasnya.

Jadi, saya mencadangkan Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna agaknye, cuba jual hanya di kedai-kedai tertentu yang kena minta lesen khas untuk menjual rokok.

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Larut!

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Saya tidak ada masa ini, saya sudah tercukai. [Disampuk]

Raja Dato' Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Saya tidak tahulah, saya rasa merokok ini bukan kerana menaikkan cukai ataupun dengan harga yang tinggi, ini tabiat, sebab saya juga berpengalaman. Harga rokok di sebuah negara luar sampai RM 20 se kotak tetapi orang merokok macam itu juga. Dan, saya yakin, saya pun menyokong juga kenaikan cukai ini. Sekurang-kurangnya kita memberi sumbangan sebagaimana kata Yang Berhormat bagi Sri Gading tadi.

Jadi, saya rasa salah satu langkah untuk mengurangkan merokok ini ialah penguatkuasaan. Kalau hendak bertindak, bertindak betul-betullah. Ini kadangkala, bukan..., macam kata Yang Berhormat bagi Sri Gading tadi, pelaksanaan undang-undang kadangkala dibuat, kadangkala tidak dibuat. Jadi, sebab itu saya rasa, kalau dinaikkan harga rokok RM 20, RM 30 pun, orang tetap merokok. Itu pandangan saya, Yang Berhormat. Terima kasih.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Ya, saya setuju pun boleh, tidak setuju pun boleh, pasal saya tidak terikat dengan Larut. Pendapat dia boleh jadi betul, boleh jadi salah. Jadi saya tidak payah komenlah Dato'. [Ketawa]

Tuan Yang di-Pertua, saya minta maaf rakan-rakan saya daripada Parti PAS, Parti DAP, dengar sahajalah.

Seorang Ahli: KeADILan?

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Minggu yang lalu, Parit Buntar begitu hebatlah melahirkan rasa bencinya kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Saya lihat Parit Buntar seorang yang bijaksana dan sebenarnya Parit Buntar ini seorang yang saya hormati. Pada tahun 1986, 1987lah saya ingat, mula-mula saya jadi Ahli Dewan Undangan Negeri, saya pernah berkursus di Langkawi di mana yang menghandle kursus ini ialah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri dan Yang Berhormat bagi Parit Buntar menjadi Iman, sekali gus memberikan kuliah Subuh. Amat intim hubungannya. Waktu itu Parit Buntar cukup dihormati, disayangi sebenarnya. Macam Tumpat ini semua disayangi, dihormati sebenarnya. Dulu-dulu, ini cerita dulu, apakah daya 'anak sungai lagi berubah, inikan pula hati manusia'. [Ketawa]

Saya cuba hendak sentuh sedikitlah. Jadi melahirkan rasa kebencian yang begitu hebat, mempertikaikan tentang Negara Islam yang diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dengan *check-list* nya. 34 *check-list* nya, hebat. Saya berharap biarlah kita agak lebih rasional ataupun lebih bersederhanalah, kerana kalau saya pun hendak buat *check-list* kepada PAS, kalau Parit Buntar buat 34, saya ada 50. Saya minta rakan-rakan saya daripada PAS bersabarlah, saya hendak sebut ini kerana Parit Buntar pun mencabar, "Tolong jawab orang UMNO".

Sebenarnya, kita tidak perlu hendak bercabar-cabar. Tetapi kalau sudah dicabar, suruh cabar dan kebanyakan yang dilontar oleh Parit Buntar pada saya dan orang-orang yang faham tentang keadaan politik pun kadang-kadang berupa fitnah, pembohongan, putar belit fakta, yang tidak tepat, yang boleh dipertikaikan. Tetapi kepada orang yang memang sudah begitu *taksub* kebencian, tidak ada cahaya yang nampak di hujung lorong. Ini terpulang kepada masing-masing juga.

Macam saya, saya minta maaf:

- i. Islamkah PAS, boleh berkawan dengan Syaitan?
- ii. Islamkah PAS, mendakwa Allah mencarut?
- iii. Islamkah PAS, mengkafirkan sesama Islam?
- iv. Islamkah PAS, menabur fitnah dan pembohongan?
- v. Islamkah PAS, menyebabkan sembahyang dua iman?
- vi. Islamkah PAS, mengasingkan kubur sesama Islam?
- vii. Islamkah PAS, memecahbelahkan masyarakat?
- viii. Islamkah PAS, merosakkan fikiran pelajar-pelajar?
- ix. Islamkah PAS, mengajar tidak berterima kasih?
- x. Islamkah PAS, mengumpat pemimpin-pemimpin negara?
- xi. Islamkah PAS, menggelar pemimpin-pemimpin negara dengan gelaran yang keji dan hina?
- xii. Islamkah PAS, mengajak keganasan?
- xiii. Islamkah PAS, menghina kaum wanita?
- xiv. Islamkah PAS, memberi hutang balak kepada ahli tanpa tender?
- xv. Islamkah PAS, memecat ketua-ketua kampung?
- xvi. Islamkah PAS, memecat imam dan pengerusi-pengerusi masjid yang dilantik oleh Kerajaan UMNO?
- xvii. Islamkah PAS, pangkah bulan masuk syurga?

- xviii. Islamkah PAS, pangkah Barisan Nasional masuk neraka?
- xix. Islamkah PAS, masuk PAS jadi Islam?
- xx. Islamkah PAS, masuk UMNO jadi kafir?
- xxi. Islamkah PAS, putar belit ayat Al-Quran?
- xxii. Islamkah PAS, tidak tunai janji pilihan raya?
- xxiii. Islamkah PAS, derhaka kepada Sultan Kelantan?
- xxiv. Islamkah PAS, membiarkan Kelantan kekal dalam kemiskinan?
- xxv. Islamkah PAS, menolak perpaduan?
- xxvi. Islamkah PAS, imam berkhotbah memaki hamun?
- xxvii. Islamkah PAS, mendoakan kemusnahan sesama Islam?
- xxviii. Islamkah PAS, menolak kemajuan?
- xxix. Islamkah PAS, memulaukan masyarakat Islam yang berlainan fahaman politik?
- xxx. Islamkah PAS, membagi zakat secara berpilih-pilih?
- xxxi. Islamkah PAS, menjadi punca perceraian suami isteri yang berlainan fahaman politik?
- xxxii. Islamkah PAS, memutarbelitkan fakta?
- xxxiii. Islamkah PAS, memutarbelitkan ibadat, mempolitikkan ibadat ?
- xxxiv. Islamkah PAS, menggunakan agama untuk kepentingan politik?
- xxxv. Islamkah PAS, menghina ulama yang bekerja dengan kerajaan?
- xxxvi. Islamkah PAS, yang gagal membangunkan negeri seperti yang diamanahkan?
- xxxvii. Islamkah PAS, memburuk-burukkan negara sendiri?
- xxxviii. Islamkah PAS, menghadap pemimpin-pemimpin kafir di Australia?
- xxxix. Islamkah PAS, tidak sedikit pun menyumbangkan untuk syiar sesama Islam di Malaysia?
- xl. Islamkah PAS, baru dapat sikit kuasa sudah takbur dan bongkak?
- xli. Islamkah PAS, memutarbelitkan hukum Agama Islam?
- xlii. Islamkah PAS, mengata badwi di Malaysia menjaga babi?
- xliii. Islamkah PAS, menipu Qina melawat kandang babi di Bukit Pelandok?
- xliv. Islamkah PAS, menipu wang derma anak-anak yatim dan janda di Memali?
- xlv. Islamkah PAS, membuka kantong sedekah di setiap ceramah?
- xlvi. Islamkah PAS, memekik Allahhuakbar waktu penceramahannya sedang memaki hamun dan membuat fitnah?

- xlvi. Islamkah PAS, membiarkan ahlinya berfikiran jumud dan sempit?
- xlvi. Islamkah PAS, menganggap dirinya sahaja yang Islam?
- xlix. Islamkah PAS, membalas kebaikan dengan kejahatan?
- l. Islamkah PAS, hanya bergantung dengan nama Islam tetapi bertentangan dengan kehendak Agama Islam yang sebenarnya?

Beberapa Ahli: *[Tepuk]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Saya, kalau hendak di *check-list* kan 100 pun boleh! 200 pun boleh! hanya mengatur beberapa ungkapan, boleh! Ini ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, Tebrau bangun.

Beberapa Ahli: *[Bercakap tanpa pembesar suara]* Masa tidak ada.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Jiran hendak apa?

Datuk Haji Mohd. Ali bin Haji Hassan: *[Ketawa]* Ha, itulah, ini orang Islam, jiran yang dekat, dia tolong. Yang Berhormat setuju, Yang Berhormat sebut itu panjang, saya dulu hendak sebut, tetapi tiada masa. Bagus Yang Berhormat sudah sebut. Yang Berhormat setuju atau tidak, PAS Islam bila dia berjabat tangan DAP, bila dia berpeluk dengan DAP, ha itu dia kata Islam, setujukah? *[Ketawa]*

Seorang Ahli: *Check-list* itu tambah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Itu kalau ditambah jadi 51. *[Ketawa]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Banyak lagi, banyak. Kalau saya hendak buat contoh di kawasan saya, dahsyat. *Fatwa-fatwa*, tetapi orang PAS tidak mahu sebut *fatwa*, 'petua-petua' ataupun hukum begitu melintang dengan hukum hakam Islam. Sikit sebanyak kita pun sekolah agama, sedikit sebanyak *basic* agama kita tahu, mana yang boleh, mana yang tidak boleh, mana yang halal, mana yang haram. Tahu, tetapi apakan daya.

Tuan Yang di-Pertua, saya minta maaf, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sebenarnya seorang negawaran yang dikagumi oleh seluruh dunia, hebat. Yang tidak hendak mengaku kebolehan dan begitu keterampilan Yang Amat Berhormat hanya orang PAS dan KeADILan serta DAP, itu sahaja. Tetapi dunia, dunia, seluruh dunia baik Islam mahupun bukan Islam, dunia ketiga, dunia membangun, begitu mereka menghormati Perdana Menteri kita atas pandangan jauh, fikiran yang bijak dan berbagai-bagai. Hebat! Pemimpin Abad 21, Yang Amat Berhormat Dato Seri Dr. Mahathir bin Mohamed, bukan Bush.

Seorang Ahli: Bukan Nik Aziz.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Patut kita berbangga. Tetapi saya lihat, baik siapalah, baik Kemaman, baik Setiu tadi, baik Kuala Terengganu, baik Parit Buntar, baik Pokok Sena kalau bangun, kalau dia tidak kutuk macam tidak sah bercakap. Saya mintalah marilah kita hormati pemimpin negara yang kita hari ini alhamdulillah, atas pimpinan beliau negara dan rakyat hidup dalam keadaan yang begini. *[Tepuk]*

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Orang luar negara hari ini potong, potong, potong, potong sana, potong sini, hendak menampung perbelanjaan negara. Malaysia di bawah ke pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ini tambah gaji. Ho, Ho, hebat. Singapore potong, Malaysia tambah, siapa hebat? hebat! Hanya orang-orang yang boleh mengenang budi akan memberikan ucapan terima kasih, penghargaan yang tinggi kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, boleh gulung.

Dato' Haji. Mohamad bin Haji Aziz: Alahai Datuk Yang di-Pertua... !

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, banyak sudah bangkitkan, memang sudah banyak, daripada nyanyi, daripada rokok, banyak sudah berbangkit.

Dato' Haji. Mohamad bin Haji Aziz: Satu isu, satu isu, Datuk biarkan saya bercakap isu ini. Saya akan terkilan kalau tidak bercakap isu ini. *[Ketawa]*

Hampir sebulan, Hampir sebulan Amerika siang malam menyerang Afghanistan, bertalu-talu bom besar dan peluru berpandu dihujankan ke negara yang tandus, lemah, miskin dan termundur di dunia. Khabarnya, khabarnya akibat serangan secara besar-besaran itu Amerika telah berjaya memusnahkan dan menghancurkan semua pusat perhubungan, lapangan-lapangan terbang, depot senjata dan lain-lain sasaran ketenteraan dan bukan ketenteraan termasuk hospital-hospital dan tempat-tempat kediaman awam.

Apakah Amerika sebagai sebuah kuasa besar, kaya dan kuat boleh berbangga kerana berjaya memusnahkan Afghanistan yang lemah ini? Serangan besar-besaran Amerika ke atas Afghanistan itu sesungguhnya adalah suatu tindakan ganas dan jenayah yang tidak berperikemanusiaan, yang tidak bermoral tanpa mempedulikan nyawa orang-orang tua, perempuan dan kanak-kanak yang tidak berdosa.

Walaupun telah banyak suara yang membantah, tindakan keterlaluan Amerika itu disuarakan bukan sahaja di negara-negara Islam bahkan juga di Eropah, di Amerika sendiri, namun Bush dan penasihat-penasihat ketenteraannya tidak langsung mengendakkannya. Bahkan mungkin Bush berasa bangga, puas dan seronok dapat membunuh orang-orang Islam di Afghanistan. Peduli apa kalau kanak-kanak dan orang-orang perempuan menjadi mangsa, yang penting dia dapat membalas dendam. Darah dengan darah, walaupun sebenarnya orang awam Islam di Afghanistan tidak tahu-menahu dan tidak ada kena mengena langsung dengan rempuhan kapal terbang pada 11 September yang lalu.

Apakah Bush dan para Jeneralnya tidak mempunyai perasaan? Dan jika mempunyai perasaan, apakah di sana ada nilai-nilai kemanusiaan dan apakah 'mantik' Bush, pengganas mesti dihancurkan dengan keganasan yang akhirnya di Afghanistan ini yang sebenarnya ganas ialah keganasan Amerika yang membuktikan sebenarnya pengganas yang sebenarnya, ialah Amerika Syarikat sendiri.

Rata-rata seluruh negara Islam memerhatikan tragedi di Afghanistan dengan pandangan sedih, sayu dan penuh rasa kebencian yang amat sangat kepada Amerika. Sesungguhnya kebongkakan Amerika tidak akan luntur dengan rayuan demi rayuan mana-mana negara di dunia ini khasnya negara-negara Islam supaya memberhentikan serangan ini kerana bagi Amerika, rayuan atau merayu adalah hak kepada mereka yang lemah. Adat dunia yang lemah adalah mangsa untuk dibuli. Amerika ialah raja segala raja buli tidak akan melepaskan lakonannya di pentas dunia yang penuh dengan kepurapuraan.

Persoalannya sekarang, siapa yang mampu memberhentikan keganasan Amerika ini? Russia, China, Perancis, Jerman, OIC atau PBB? Jawapannya sekarang ialah, Yang Berhormat Datuk, tiada kuasa ketenteraan yang ada di dunia ini yang mampu untuk menunduk serigala garang yang sedang bermaharajalela memamah mangsanya dengan titisan darah dan air mata.

Negara-negara Islam dalam OIC, sedarlah, sesungguhnya selama ini kita tidak benar-benar bersatu-padu dalam erti kata yang sebenar-benarnya. Walaupun Allah telah memberi segala nikmat dan kelimpahan harta kekayaan hasil bumi namun kelemahan kita tidak dapat diperbaiki kerana kita sebenarnya lebih mementingkan diri sendiri.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.....

Dato' Haji. Mohamad bin Haji Aziz: Sedarlah!... se minit. Sedarlah, sesungguhnya siapa sahaja lebih-lebih lagi Amerika akan mengambil kesempatan atas sifat dan sikap kita yang merugikan itu. Banyak negara umat Islam dibuli dan diperbudakkan oleh Amerika, namun tiada siapa berani menentang kecuali dua, tiga orang pemimpin sahaja.

Oleh yang demikian, marilah seluruh negara Islam, negara-negara membangun dan negaranegara ketiga, bangun dan bersatu mencari satu keadilan yang merata untuk mencari satu keharmonian hidup bersama-sama dalam satu dunia yang aman dan damai.

Saya menyokong. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Sila Tumpat.

5.17 ptg.

Datuk Kamaruddin bin Jaafar [Tumpat]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya harap saya dapat berucap sehabisnya sehinggalah sebelum sidang kita ditangguhkan.

Tuan Yang di-Pertua, kita telah mendengar ucapan yang amat menarik daripada sahabat saya daripada Seri Gading yang dapat saya simpulkan sebagai seperti lagu-lagu yang beliau nyanyikan mempunyai unsur hiburan yang amat tinggi walaupun dari sudut kandungannya mungkin perlu dipertikaikan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri Kewangan memulakan ucapan Belanjawan beliau dengan merujuk kepada keadaan pertumbuhan ekonomi dunia yang telah mula menurun pada permulaan tahun 2001. Kemudian, menurut beliau, keadaan ini disebabkan oleh kelembapan ekonomi Amerika Syarikat dan Jepun.

Yang Berhormat Menteri Kewangan kemudiannya menambah dengan mengatakan bahawa serangan ke atas New York dan Washington DC pada 11 September 2001 telah melemahkan lagi prestasi ekonomi dunia. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, inilah satu daripada masalah utama negara kita iaitu ekonomi kita terlalu bergantung kepada eksport kepada Amerika Syarikat. Oleh sebab itulah mengikut kajian oleh World Economic Forum (WEF), dalam dengan izin, Global Competitiveness Report 2001, Malaysia adalah salah satu daripada negara-negara yang paling teruk menerima kesan daripada serangan 11 September ke atas Amerika Syarikat.

Laporan WEF bertarikh 18 Oktober 2001 itu menyebut bahawa Malaysia sebagai di antara negara yang paling banyak bergantung kepada perdagangan dengan Amerika Syarikat. Pada tahun 2000, eksport Malaysia ke Amerika berjumlah 29% daripada KDNK negara ini. Walau bagaimanapun, pada Julai 2001 ini eksport ke Amerika ini telah jatuh 19% dari tahun ke tahun atau dengan izin, *year on year*. Kesan kepada ekonomi Malaysia hasil penurunan eksport ke Amerika ini ialah puluhan ribu pekerja-pekerja kilang yang diberhentikan dan penurunan kadar KDNK yang teruk pada tahun ini.

Laporan itu juga menyebut empat jenis negaranegara yang menerima kesan paling buruk daripada suasana ketidaktentuan selepas 11 September.

Pertama, negara-negara yang ekonomi mereka bergantung kepada ekonomi Amerika Syarikat iaitu seperti Singapura, Taiwan, Korea Selatan, Malaysia, Filipina dan Thailand.

Kedua, negara-negara yang kadar pinjaman kerajaan atau *sovereign debt*, dengan izin, mereka tinggi berbanding dengan eksport. Ini banyak melibatkan negara-negara Amerika Latin tetapi Malaysia tidak terlepas sepenuhnya daripada golongan ini.

Ketiga, negaranegara yang terdedah kepada masalah kos pengangkutan dan insurans yang meningkat. Ini melibatkan negara-negara Singapura, Taiwan, Korea Selatan dan Malaysia; dan

Keempat, negara-negara yang banyak bergantung kepada pelancongan seperti Thailand, Hong Kong dan Malaysia.

Satu lagi perkara yang disentuh dalam laporan WEF itu, ialah mengenai taraf *competitiveness* atau daya saing negara-negara. Dalam laporan 2001 ini Malaysia jatuh enam tangga dari tempat ke-24 pada tahun lalu kepada tempat ke-30 pada tahun ini.

Tuan Yang di-Pertua, laporan mengenai kedudukan daya saing Malaysia yang makin menurun ini juga disokong oleh satu lagi kajian iaitu dalam laporan *World Competitiveness Year Book (WCY)* 2001 oleh - dengan izin - *the International Institute for Management Development*. Laporan ini meletakkan Malaysia di tempat ke 29

daripada 49 negara yang dikaji. Tahun lalu laporan yang sama meletakkan Malaysia di tempat ke-27, ini bermakna laporan ini mengatakan daya saing Malaysia telah jatuh dua tangga lagi.

Tiga bulan yang lalu pula, Tuan Yang di-Pertua, majalah *Finance Asia* dalam satu kajian mengemukakan soalan kepada 369 ahli-ahli pelaburan seluruh dunia dengan soalan - dengan izin - "*Which country has the best investment prospects in the next five years?*", ataupun "Negara Asia manakah yang mempunyai masa depan pelaburan yang paling baik dalam lima tahun yang akan datang?". Jawapan yang diterima ialah 71% memilih negara China, 5.9% memilih Singapura dan hanya 2.3% memilih Malaysia dan Thailand.

Daripada kajian ini jelaslah bahawa negara China dianggap paling dinamik dan *promising* ekonominya berbanding dengan negara-negara lain termasuk Malaysia. Agaknya keadaan inilah yang menyebabkan Perdana Menteri Singapura dalam ucapan Hari Kebangsaan Singapura pada bulan Ogos tahun ini telah menamakan negara China sebagai ancaman ekonomi utama kepada Singapura. Sebaliknya kerajaan kita tidak pernah mahu mengakui kejatuhan kemampuan kita ini untuk menarik pelaburan asing.

Tuan Yang di-Pertua, kajian yang sama ini juga mendapati dari 369 ahli-ahli pelaburan seluruh dunia yang ditemui soal, 25.7% menganggap Jepun sebagai - dengan izin, *the most significant high-tech centre in Asia in the year 2010*, manakala 22.1% memilih negara China, 18.7% memilih Taiwan, 17.6% memilih India dan 16.5% memilih Korea Selatan. Malaysia malangnya tidak disebut langsung dan tidak dipedulikan langsung oleh pelabur-pelabur dunia sebagai pusat ICT masa depan.

Apa yang disebut ini menunjukkan betapa merbahayanya keadaan ekonomi negara sekarang dalam konteks hubungan dagangan antarabangsanya yang terlalu bergantung kepada Amerika Syarikat dan juga betapa rendahnya taraf Malaysia dari mata pandangan masyarakat pelaburan dunia sama ada sebagai tempat untuk melabur secara umumnya ataupun sebagai pusat pelaburan untuk ICT khususnya.

Oleh kerana pelaburan asing menurun, ekonomi negara hanya boleh bergantung kepada pelaburan dalam negara atau *domestic investment* iaitu melalui dasar sebagaimana yang disebutkan oleh Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan, a *domestic-led growth*. Tetapi ini lebih membimbangkan lagi jika kita lihat apa yang berlaku dalam kerajaan dan syarikat-syarikat kerajaan sekarang ini.

Satu perkara yang jelas ialah pengendalian ekonomi negara, harta negara dan hutang negara telah tiba-tiba berpindah tangan pada pertengahan tahun ini. Dahulunya Yang Berhormat Merboklah tokoh ekonomi negara, Yang Berhormat Merboklah penyelamat ekonomi negara, Yang Berhormat Merboklah bapa kepada tokoh-tokoh korporat bumiputera negara.

Pemergian beliau daripada Kabinet masih menjadi misteri hingga ke hari ini. Kalau pemecatan Dato' Seri Anwar Ibrahim pada tahun 1998 telah mengakibatkan sebahagian ahli-ahli korporat bumiputera telah turut dinafikan peluang dan kemudahan untuk berniaga, nampaknya pemecatan Yang Berhormat Merbok telah dan sedang memberikan kesan yang lebih buruk kepada sebahagian lagi tokoh-tokoh korporat bumiputera negara ini.

Hari ini nama-nama tokoh-tokoh korporat bumiputera yang menguasai dunia perniagaan dalam negara selama lebih kurang dua dekad telah lenyap dan nama-nama baru pula muncul. Kalau dalam kes Dato' Seri Anwar hukuman terhadap ahli-ahli korporat hanyalah melibatkan beberapa tokoh *proxy* UMNO terutamanya di dalam syarikat seperti MRCB Berhad, maka dalam kes Yang Berhormat bagi Merbok ianya melibatkan tokoh-tokoh korporat yang merupakan *proxy* bekas Menteri Kewangan itu yang nilai bail out syarikat-syarikat mereka seperti MAS, UEM, Renong, PUTERA dan STAR telah memaksa kerajaan membelanjakan berpuluh-puluh ribu juta ringgit.

Kos membiayai *bailout* syarikat-syarikat *proxy* yang sebegitu tinggi dan pergantungan perniagaan yang melampau kepada Amerika Syarikat inilah yang juga menjadikan kerajaan begitu susah untuk membuat pendirian yang jelas dan tegas dalam isu serangan Amerika terhadap Afghanistan.

Selepas serangan kapal terbang ke atas WTC dan Pentagon, PAS secara tegas mengutuk tindakan kejam ke atas orang awam yang tidak bersalah, PAS juga

berpendirian supaya mereka yang terlibat dengan perbuatan itu diadili dan dihukum, PAS juga telah menyampaikan ucapan takziah kepada keluarga yang terbunuh melalui Kedutaan Amerika Syarikat di Kuala Lumpur.

Dalam keadaan yang memeranjatkan seluruh dunia itu, kita mengharapkan bahawa Amerika Syarikat akan mempamerkan sifat yang penuh bertanggungjawab dalam menangani krisis keganasan yang nampaknya berbentuk global itu, tetapi Presiden Bush telah dengan segera menuduh Osama bin Laden sebagai pengganas dan mendesak Kerajaan Taliban Afghanistan untuk menyerahkannya kepada mereka. Pada 7 Oktober Afghanistan diserang oleh Tentera Pakatan Amerika kerana kononnya ingkar arahan mereka.

Sebelum Afghanistan diserang, duta baru Amerika di Kuala Lumpur telah bertemu dengan Yang Berhormat Menteri Luar kita. Selepas pertemuan itu, Yang Berhormat Menteri Luar membuat kenyataan bahawa Malaysia berpuas hati bahawa Amerika akan menyerang Afghanistan bukan kerana membalas dendam. Ini kenyataan yang kita dengar dan inilah yang amat memeranjatkan kita, seorang Menteri Luar negara yang mewakili negara yang baru sahaja melawat negara Yaman bersama dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang disebut oleh Perdana Menteri kepada masyarakat Yaman bahawa inilah seorangnya menteri kita yang ada keturunan daripada Yaman, maka pada kes yang jelas mengakibatkan pembunuhan terhadap orang-orang Islam dan orang-orang Arab, menteri ini jugalah yang awal-awal lagi mengesahkan bahawa perbuatan Amerika Syarikat menyerang Afghanistan itu sebagai tindakan yang betul dan disokong oleh beliau.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Shah Alam bangun.

Dato' Ir. Mohd. Zin bin Mohamed: Terima kasih Yang Berhormat bagi Tumpat. Saya dalam perbincangan Yang Berhormat ini, ada dua perkara, yang pertama tadi mengenai daya saing negara ini. Sedar ataupun tidak Yang Berhormat bahawa dalam belanjawan kali ini, kerajaan telah pun menurunkan tarif 300 jenis barang-barang untuk memperkuat lagi kedudukan negara dalam daya saing yang Yang Berhormat sebutkan tadi?

Yang kedua, saya fikir Yang Berhormat sama ada sengaja untuk memutarbelitkan fakta kerana pada fahaman saya dan saya rasa bahawa *stand* yang jelas dan beberapa kali yang kita lihat melalui kenyataan akhbar dan juga ucapan daripada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri mengatakan bahawa negara Malaysia memang tidak menyokong serangan yang dibuat terhadap Afghanistan dan bahawa serangan ke atas Afghanistan ini tidak akan menyelesaikan masalah pengganas dan *terrorism* dan beliau minta supaya ada cara lain untuk menangani masalah ini.

Jadi, Yang Berhormat memberi gambaran ini saya tidak faham. Atau ini memang budi bicara orang PAS bekerjakah, Yang Berhormat?

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Terima kasih kepada sahabat saya daripada Shah Alam tentang 300 tarif diturunkan. Itu kita semua baca apa yang tertulis dalam laporan ucapan oleh Yang Amat Berhormat Menteri Kewangan. 300 *item* itu adalah perkara-perkara kecil, makanan-makanan laut, makanan-makanan eksotik, *oysters* dan sebagainya dan itu tidak akan meningkat daya saing kita berbanding dengan negara-negara lain.

Kenyataan berkenaan dengan sikap kerajaan terhadap isu Afghanistan ini adalah kenyataan yang dikeluarkan oleh Menteri Luar Malaysia selepas duta baru Amerika Syarikat bertemu dengannya dan memberitahu kononnya alasan-alasan, sebab-sebab atau fakta-fakta mengapa Amerika perlu serang Afghanistan.

Saya melihat kandungan kenyataan yang dibuat oleh Amerika Syarikat, sehingga hari ini tidak ada bukti yang jelas tetapi menteri kita telah terus menyokong apa yang hendak dilakukan oleh Amerika Syarikat terhadap Afghanistan itu.

Apakah Menteri Luar sudah lupa bahawa pada tahun 1962 apabila Amerika Syarikat ada bukti jelas yang USSR ketika itu atau Soviet Russia sedang membina pangkalan peluru berpandu di Cuba, Amerika menunjukkan gambar-gambar dan bukti-bukti lain di Majlis Keselamatan Bangsa-Bangsa Bersatu. Hanya selepas itu, PBB menyokong tindakan Amerika mempertahankan diri. Kenapa kali ini kalau betul-betul ada bukti, Amerika tidak mengikut prosedur yang sama?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, panjangkah lagi?

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Kalau diizinkan, saya hendak ringkaskan sahaja, tetapi ada tiga, empat muka surat lagi.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Boleh ringkaskan kalau boleh Yang Berhormat pilih hendak ringkaskan.

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Kalau sambung besok.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Bolehlah, boleh sambung besok, okay.

Dato' Kamarudin bin Jaffar: Okay.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan yang mulia ini ditangguhkan sekarang sehingga jam 10.00 pagi hari esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 5.30 petang.